

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2019, NUMMER 200

Datum	1 november 2019
Van	College B&W
Behandeld door	A. Buijze
Doorkiesnummer	14 030
E-mailadres	anneke.buijze@utrecht.nl
Kenmerk	6953433
Beleidsveld	Circulaire economie

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsragen jaargang 2019 nummer 200 van raadslid Van Dalen (VVD) van 2 oktober 2019 over Stankoverlast Ondergrondse Afvalcontainers. De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

Vraag 1

Is het college op de hoogte van stankoverlast bij afvalcontainers? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 1

Ja. De gemeente krijgt soms klachten over stankoverlast bij ondergrondse containers. In Utrecht wordt al ruim 10 jaar gewerkt met ondergrondse containers. Door de containers goed te onderhouden wordt stankoverlast voorkomen. Indien bewoners of ondernemers toch stankoverlast ervaren, kunnen ze hier melding van doen. De container wordt dan gecontroleerd en krijgt indien nodig een extra reinigingsbeurt.

Vraag 2

Is het college het met de Utrechtse VVD eens dat stankoverlast door afvalcontainers niet wenselijk is? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Ja, stankoverlast door afvalcontainers is niet wenselijk.

Vraag 3

Is het college bereid om maatregelen te nemen om stankoverlast van afvalcontainers tegen te gaan? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Ja. Zoals aangegeven in het antwoord bij vraag 1 heeft de gemeente een schoonmaak/onderhoudsprogramma. Containers worden 1 a 2 keer per jaar schoongemaakt. Als dit niet voldoende is dan kunnen bewoners of bedrijven een melding doen als ze stankoverlast ervaren. Indien nodig volgt er in dat geval een extra schoonmaakbeurt. Daarnaast worden er ook technische maatregelen genomen om stankoverlast tegen te gaan. De moderne ondergrondse containers zijn bijvoorbeeld uitgerust met een gesloten systeem met draaiklep.

Vraag 4

Welke maatregelen kan het college nemen om de stankoverlast van afvalcontainers tegen te gaan?

Antwoord 4

Zie het antwoord bij vraag 3.

Vraag 5

Is het college bereid om deze maatregelen om stankoverlast van afvalcontainers tegen te gaan ook te nemen en per wanneer? Hierbij ontvangt de Utrechtse VVD graag een uitgewerkt plan per wanneer per wijk welke maatregelen worden genomen.

Antwoord 5

Zoals aangegeven bij vraag 1 werken we in Utrecht al meer dan 10 jaar met ondergrondse containers. We doen er veel aan om stankoverlast tegen te gaan. De gemeente heeft daarom reeds een schoonmaak/onderhoudsprogramma dat al meer dan 10 jaar in de praktijk dienst doet. Containers worden 1 a 2 keer per jaar van binnen en van buiten schoongemaakt. Als we klachten krijgen dan kan dit aanleiding zijn om een container een extra wasbeurt te geven. In de afgelopen vijf maanden hebben we 50 klachten over stankoverlast ontvangen, over een totaal van 3.500 ondergrondse containers. Op basis van het geringe aantal klachten en meldingen dat we binnen krijgen denken we dat het onderhoudsprogramma zoals we het uitvoeren toereikend is. Vanzelfsprekend blijven we de klachten en meldingen over stankoverlast volgen en sturen we lokaal bij op ons onderhoudsprogramma indien nodig.

Vraag 6

Hoe en met welke boodschap gaat het college naar inwoners hierover communiceren?

Antwoord 6

Op alle ondergrondse containers zijn stickers geplakt met instructies voor de inwoners. Op deze stickers staat een meldingsnummer vermeld dat de inwoners kunnen bellen wanneer er problemen zijn met de container. Verder verstrekken we via de gemeentelijke website meer informatie over dit onderwerp. Deze informatie is te vinden op onze website www.utrecht.nl/afval.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

SCHRIFTELIJKE VRAGEN

“Stankoverlast Ondergrondse Afvalcontainers”

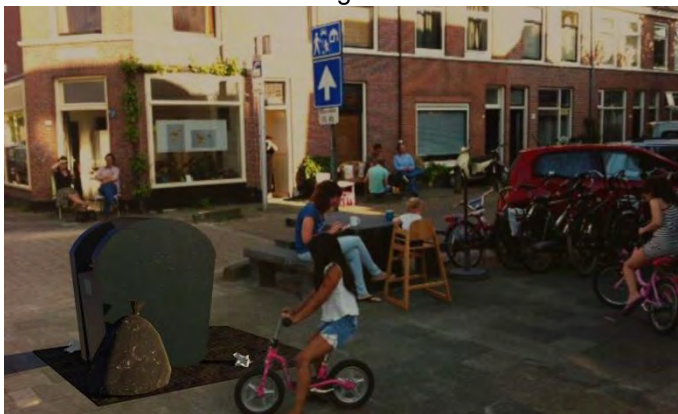
Raadslid Martijn van Dalen (VVD)
(d.d. 2 oktober 2019)

Inwoners van Utrecht geven aan dat veel (ondergrondse) afvalcontainers stinken. In (oude) wijken waarin er weinig ruimte is, zoals Vogelenbuurt, Tuinwijk, Wittevrouwen, staan de (ondergrondse) afvalcontainers dicht bij huizen. Dat betekent dat een stinkende afvalcontainer onder een raam tot grote overlast kan leiden. Ook wordt er door inwoners vaak gebruik gemaakt van kleine speeltuintjes, pleintjes en de stoep om buiten te zitten en kinderen buiten te laten spelen. Echter, met een stinkende afvalcontainer ernaast wordt hen deze mogelijkheid ontnomen. De Utrechtse VVD vindt dat de gemeente ervoor moet zorgen dat inwoners zo min mogelijk last hebben van afvalcontainers en dat stankoverlast dus tegengegaan moet worden.

Visualisatie van ondergrondse afvalcontainers in Wittevrouwen naast een picknickbankje:

1. Is het college op de hoogte van stankoverlast bij afvalcontainers? Zo nee, waarom niet?
2. Is het college het met de Utrechtse VVD eens dat stankoverlast door afvalcontainers niet wenselijk is? Zo nee, waarom niet?
3. Is het college bereid om maatregelen te nemen om stankoverlast van afvalcontainers tegen te gaan? Zo nee, waarom niet?
4. Welke maatregelen kan het college nemen om de stankoverlast van afvalcontainers tegen te gaan?
5. Is het college bereid om deze maatregelen om stankoverlast van afvalcontainers tegen te gaan ook te nemen en per wanneer? Hierbij ontvangt de Utrechtse VVD graag een uitgewerkt plan per wanneer per wijk welke maatregelen worden genomen.
6. Hoe en met welke boodschap gaat het college naar inwoners hierover communiceren?

Visualisatie van ondergrondse afvalcontainers in Wittevrouwen naast een picknickbankje:

(Bron: bewoner Wittevrouwen)

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2020, NUMMER 086

Datum	26 mei 2020
Van	College B&W
Behandeld door	G.J. Schoonvelde
Doorkiesnummer	030 - 28 66805
E-mailadres	g.schoonvelde@utrecht.nl
Kenmerk	7563928
Beleidsveld	Circulaire economie

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsragen jaargang 2020 nummer 086 van raadslid Van Dalen (VVD) van 17 april 2020 over Nascheiding afval in Utrecht.
De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

Vraag 1

Is het college op de hoogte van het besluit van de gemeente Amsterdam om over te stappen op nascheiding? Zo nee, waarom niet.

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoe rijmt het college de positieve mening van de Amsterdamse wethouder over de effectiviteit en efficiëntie van nascheiding en nascheiding te willen invoeren ten opzichte van de informatie die het college aan de Utrechtse raad heeft verstrekt met betrekking tot de lagere effectiviteit en efficiëntie van nascheiding?

Antwoord 2

In onze eerdere informatie zijn wij altijd uitgegaan van de beschikbare mogelijkheden voor de gemeente Utrecht. Wij hebben nooit aangegeven dat nascheiding een lagere effectiviteit en efficiëntie zou hebben ten opzichte van bronscheiding. In al onze processen, contracten en andere afspraken hebben wij de mogelijkheid geschept om op enig moment de keuze voor nascheiding te maken. De lijn is altijd geweest dat wij een pilot voor nascheiding van plastic, blik en pak (PBP) doen met onze restafvalverwerker AVR. Hierover is uw raad sinds 2018 diverse malen per brief geïnformeerd. Doel is om te onderzoeken hoe de resultaten van nascheiding zich verhouden tot bronscheiding. Hierbij kijken we naar kwantiteit, dus de hoeveelheid tonnen, maar ook de kwaliteit van de recycling. Voor Utrecht worden de resultaten van deze pilot en de definitieve beleidskeuze inzake nascheiding gekoppeld aan de besluitvorming rondom de nieuwe Grondstoffennota. In Amsterdam vindt een vergelijkbaar proces plaats. Hier is een vergelijkbare nota eind maart al vastgesteld en liep de besluitvormingsprocedure iets voor op Utrecht. Het Amsterdamse college heeft dus eerder een keuze gemaakt op basis van eigen onderzoek met de installatie van AEB.

Vraag 3

Als de mening van het college over nascheiding is veranderd (mogelijk na contact met de gemeente Amsterdam): Sinds wanneer is dat en waarom is de raad niet ingelicht?

Antwoord 3

Zoals aangegeven in het antwoord op vraag 2 is er geen relatie met de besluitvorming rondom nascheiding in Amsterdam. Utrecht doorloopt sinds de start van de nascheiding pilot in 2018 een eigen procedure met betrekking tot de evaluatie van het huidige bronscheidingsbeleid voor PBP en koppelt dit integraal aan de Grondstoffennota. In de raadsbrief van 21 april jl. is aangegeven dat de Grondstoffennota nagenoeg gereed is voor besluitvorming. Hierin ligt, op basis van de resultaten van de proef, de keuze voor of en zo ja hoe Utrecht verder gaat met nascheiden van PBP uit restafval. Ook het geheel stoppen met bronscheiding van PBP is hierbij een optie.

Vraag 4

Is het college het met de VVD eens dat als blijkt dat nascheiding effectiever en efficiënter is dan vooraf PBP en restafval gescheiden in te zamelen, het beter is voor de inwoners om nascheiding in te voeren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Voor een eventuele overstap op nascheiding van plastic, blik en pak, vindt een integrale afweging plaats. Hierbij wordt gekeken naar diverse aspecten, waaronder communicatie, effectiviteit, uitvoering etc. Een besluit hierover wordt genomen bij de behandeling van de grondstoffennota in uw raad.

Vraag 5

Wat zijn de resultaten van de proef met nascheiding en wat is de mening van het college hierover? Kan het college een toelichting op de sorteeraanlyse geven?

Antwoord 5

Wij beoordelen de resultaten van de proef met nascheiding en de eventuele overstap naar dit systeem gezamenlijk met de behandeling van de Grondstoffennota.

Vraag 6

Is het college het met de VVD eens dat er voldoende informatie is om een besluit over het invoeren van nascheiding te nemen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Hier kunnen we op dit moment nog niets over zeggen. Zoals aangegeven in het antwoord op vraag 5, beoordelen wij de resultaten van de proef met nascheiding en de eventuele overstap naar dit systeem gezamenlijk met de behandeling van de Grondstoffennota.

Vraag 7

Wanneer kan de raad een voorstel om over te stappen op nascheiding verwachten?

Antwoord 7

Een voorstel om al dan niet over te stappen op nascheiding is onderdeel van de Grondstoffennota, welke voor de zomer aan uw raad wordt gestuurd.

Vraag 8

Op welke locaties (straten, buurten) is er nog meer sprake van een patroon (meer dan 4 keer binnen een jaar) van het niet ophalen van restafval? Bij welke andere afvalstromen geldt dit nog meer, en waar?

Antwoord 8

Deze vraag is identiek aan de vraag die eerder is gesteld op 10 maart jl. Het eerder gegeven antwoord is als volgt:

Er wordt niet apart bijgehouden in welke straten en hoe vaak het restafval niet wordt opgehaald. Er wordt hierin gestuurd op meldingen.

Vraag 9

Houdt het college bij hoe vaak er afval niet wordt opgehaald? Zo nee, waarom niet? Zo ja, kan de raad een overzicht krijgen van buurten waar het afgelopen jaar meer dan 5 meldingen zijn gemaakt van het niet ophalen van afval?

Antwoord 9

Deze vraag is identiek aan de vraag die eerder is gesteld op 10 maart jl. Het eerder gegeven antwoord is als volgt:

Zie antwoord 8 voor wat betreft het bijhouden van het aantal keer dat afval niet wordt opgehaald. Meldingen worden echter wel bijgehouden. Er zijn 80 buurten waar afgelopen jaar meer dan 5 meldingen zijn geweest over niet opgehaald restafval. In totaal zijn hier in 2019 een kleine 2.500 meldingen over gedaan, oftewel 7 per dag. Wekelijks wordt het restafval bij ongeveer 60.000 adressen aan huis opgehaald. Dit betekent dat 4% van deze huishoudens in 2019 een keer een melding heeft gedaan.

Overigens zegt het aantal meldingen niet alles over het aantal keer dat afval daadwerkelijk niet is opgehaald. Het komt bijvoorbeeld voor dat bewoners een melding doen terwijl de inzameldienst op de betreffende dag nog langs moet komen, of dat bewoners hun afval te laat buiten zetten.

Vraag 10

Hoeveel kosten heeft het college gemaakt om PBP gescheiden in te zamelen? Graag uitgesplitst naar jaren en minimaal de volgende categorieën 1) beleid maken en communicatie, 2) invoeren (inkopen en plaatsen containers/kliko's), 3) gescheiden ophalen.

Antwoord 10

Vooraf moet gesteld worden dat alleen voor gescheiden ingezameld PBP producentenverantwoordelijkheid geldt. Met andere woorden: als PBP de afgelopen jaren als restafval was verwerkt, dan zouden zowel de kosten voor inzameling als de verwerking, waarvan de kosten al jaren oplopen door de verbrandingsbelasting, voor de gemeente zijn geweest. Door gescheiden inzameling van PBP, ontvangt de gemeente een deel van deze kosten terug van het Afvalfonds verpakkingen.

1) Beleid maken en communicatie

De invoer van gescheiden inzameling van PBP was onderdeel van Het Nieuwe Inzamelen. De invoer van Het Nieuwe Inzamelen is een grote verschuiving van kosten door het overgaan op ondergrondse containers voor restafval en het aanbieden van kliko's voor papier, GFT en PBP. Doordat de invoer van het Nieuwe Inzamelen een systeemwijziging is die verder gaat dan PBP, is het niet mogelijk om kosten voor beleid en communicatie toe te wijzen aan PBP specifiek. Daarnaast zijn deze kosten eenmalig gemaakt, terwijl de opbrengsten door gescheiden inzameling van PBP blijven doorlopen.

2) Inkopen en plaatsen container/kliko's

De kapitaallasten voor ondergrondse containers en kliko's voor PBP bedroegen de afgelopen 4 jaar (2016-2019) in totaal ongeveer 0,8 miljoen Euro.

3) Gescheiden ophalen

De gescheiden inzameling van PBP kostte ons de afgelopen jaren (2016-2019) in totaal ongeveer 2,8 miljoen Euro. Daar staan echter vergelijkbare kosten tegenover op het moment dat dit PBP als restafval zou zijn ingezameld. PBP is namelijk een volumineus deel van het restafval en bepaalt voor een groot deel de inzamelkosten als het PBP als restafval zou zijn ingezameld.

4) Verwerkingskosten PBP

Na inzameling moet het PBP nog gesorteerd en gerecycled worden. Dit is doet SUEZ voor ons in Rotterdam. De kosten voor verwerking van het PBP lagen de afgelopen jaren (2016-2019) in totaal op ongeveer 2,6 miljoen Euro.

5) Vergoeding Afvalfonds en vermeden verwerkingskosten restafval

Zoals aangegeven rust op PBP productenverantwoordelijkheid. Dit betekent dat producenten verantwoordelijk zijn voor de recycling van de door hen op de markt gebrachte verpakkingen. De afgelopen jaren (2016-2019) ontvingen wij in totaal ongeveer 3,9 miljoen Euro aan vergoeding voor PBP. Daarnaast zorgt de gescheiden inzameling van PBP voor vermeden verbrandingskosten; het PBP zou anders namelijk als restafval zijn verbrand. Op deze manier bespaarden we de afgelopen jaren (2016-2019) in totaal ongeveer 0,7 miljoen Euro.

Het netto resultaat van bovenstaande posten was de afgelopen jaren (2016-2019) in totaal dus ongeveer 1,2 miljoen Euro, wat ten gunste kwam aan de afvalstoffenheffing.

Vraag 11

Welke besparing op het inzamelen van afval kunnen Utrechters verwachten bij het overstappen op nascheiding? Graag een motivatie/onderbouwing.

Antwoord 11

Voor beide systemen van bron-/nascheiding geldt het uitgangspunt dat de kosten worden gedekt door het verpakkende bedrijfsleven, vertegenwoordigd door het Afvalfonds verpakkingen.

In het licht van nieuwe landelijke afspraken die tussen de VNG en het Afvalfonds verpakkingen zijn gesloten over de PMD keten, zijn de AVU gemeenten (waaronder Utrecht) niet meer verantwoordelijk voor de stappen die plaatsvinden na inzameling. Voor inzameling van PMD ontvangen we als gemeente dus een aparte vergoeding. Hierbij maakt het niet uit of dit PMD via bron- dan wel nascheiding wordt teruggewonnen.

De hoogte van de inzamelvergoeding voor PMD uit bronscheiding is reeds vastgesteld, die voor nascheiding wordt na de zomer verwacht. Om die reden is deze vraag nog niet exact te beantwoorden. De inschatting is dat een overstap op nascheiding geen grote financiële invloed zal hebben. Zoals gezegd is het uitgangspunt namelijk dat de vergoedingen kostendekkend zijn.

Vraag 12

Welke gevolgen heeft het overstappen op nascheiding voor de aanbesteding van afvalverwerking? Graag inclusief een inschatting van financiële gevolgen.

Antwoord 12

De nieuwe verwerkingsovereenkomst die uit de aanbesteding van restafval verwerking is gekomen, laat genoeg ruimte voor bron-/ dan wel nascheiding en eventuele veranderingen hierin. Zie het antwoord op vraag 11 voor een inschatting van de financiële gevolgen.

Vraag 13

Hoe kijkt het college aan tegen wijken/buurtten waar GFT niet apart wordt ingezameld in relatie tot nascheiding?

Antwoord 13

Op dit moment vindt ook nascheiding van PBP plaats in gebieden waar geen bronscheiding van GFT plaatsvindt, zoals de binnenstad. Van AVR hebben we hier geen negatieve signalen over ontvangen. Nagescheiden PBP wordt namelijk ook nog gewassen en uiteindelijk verwerkt tot recyclaat dat gebruikt wordt voor nieuwe toepassingen.

Vraag 14

In hoeverre ziet het college mogelijkheden om in deze wijken/buurtten alsnog GFT apart in te zamelen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 14

Deze mogelijkheden zien we. Hier zullen we in de Grondstoffennota ook voorstellen voor doen.

Vraag 15

In hoeverre is het college bereid om extra te investeren in handhaving met betrekking tot verkeerd aangeboden afval, zoals afval naast containers? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 15

Wij zien geen noodzaak tot verdere investeringen in de handhaving op verkeerd aangeboden afval. In het handhavingsprogramma worden de prioriteiten van de handhaving bepaald. Met de huidige capaciteit kunnen we alle meldingen opvolgen en alle hotspots voldoende controleren. We zien de laatste jaren het aantal boetes toenemen. Handhaving is overigens maar een deel van de oplossing.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris, de burgemeester,

SCHRIFTELIJKE VRAGEN
“Nascheiding afval in Utrecht”
Raadslid Martijn van Dalen (VVD)
(17 april 2020)

Afval recycleren kan via het van tevoren scheiden van afval, maar ook via nascheiding van afval. De Utrechtse gemeenteraad heeft eerder van het college te horen gekregen dat het vooraf gescheiden inzamelen van afval (plastic-blik-pak [PBP] en restafval) de meest effectieve en efficiënte wijze was om afval te recycleren.

Het college heeft expliciet laten weten dat nascheiding van afval minder effectief en efficiënt was. De VVD was wel blij dat er in ieder geval een proef naar nascheiding werd uitgevoerd.

Onlangs heeft de gemeente Amsterdam aangekondigd over te stappen op nascheiding, omdat deze wijze van afval scheiden effectiever en efficiënter is dan vooraf afval scheiden (PBP en restafval)¹. Dat verbaast de Utrechtse VVD: in Amsterdam kan nascheiding wel en in Utrecht niet. Er wordt door de Amsterdamse wethouder zelfs gezegd dat er meer milieuwinst met nascheiding is te behalen. De VVD is ontstemd over de eerdere informatie die de Utrechtse raad over de effectiviteit en efficiëntie van nascheiding heeft ontvangen.

1. Is het college op de hoogte van het besluit van de gemeente Amsterdam om over te stappen op nascheiding? Zo nee, waarom niet.
2. Hoe rijmt het college de positieve mening van de Amsterdamse wethouder over de effectiviteit en efficiëntie van nascheiding en nascheiding te willen invoeren ten opzichte van de informatie die het college aan de Utrechtse raad heeft verstrekt met betrekking tot de lagere effectiviteit en efficiëntie van nascheiding?
3. Als de mening van het college over nascheiding is veranderd (mogelijk na contact met de gemeente Amsterdam): Sinds wanneer is dat en waarom is de raad niet ingelicht?

De Utrechtse VVD ziet graag dat in Utrecht alsnog nascheiding toegepast gaat worden als blijkt dat dit een effectievere en efficiëntere manier van recycleren is. De VVD wil graag dat afval inzamelen en recycleren zo gemakkelijk en goedkoop mogelijk voor inwoners wordt uitgevoerd.

4. Is het college het met de VVD eens dat als blijkt dat nascheiding effectiever en efficiënter is dan vooraf PBP en restafval gescheiden in te zamelen, het beter is voor de inwoners om nascheiding in te voeren? Zo nee, waarom niet?

Er loopt op dit moment een proef met nascheiding. Daarnaast heeft de gemeente Amsterdam onderzoek naar nascheiding gedaan. Het lijkt dat het college meer dan genoeg informatie heeft nascheiding aan de raad voor besluitvorming voor te kunnen leggen.

5. Wat zijn de resultaten van de proef met nascheiding en wat is de mening van het college hierover? Kan het college een toelichting op de sorteeraanlyse geven?
6. Is het college het met de VVD eens dat er voldoende informatie is om een besluit over het invoeren van nascheiding te nemen? Zo nee, waarom niet?

7. Wanneer kan de raad een voorstel om over te stappen op nascheiding verwachten?
8. Op welke locaties (straten, buurten) is er nog meer sprake van een patroon (meer dan 4 keer binnen een jaar) van het niet ophalen van restafval? Bij welke andere afvalstromen geldt dit nog meer, en waar?
9. Houdt het college bij hoe vaak er afval niet wordt opgehaald? Zo nee, waarom niet? Zo ja, kan de raad een overzicht krijgen van buurten waar het afgelopen jaar meer dan 5 meldingen zijn gemaakt van het niet ophalen van afval?

De invoering van gescheiden afval (PBP en restafval) heeft de gemeente veel geld gekost.

10. Hoeveel kosten heeft het college gemaakt om PBP gescheiden in te zamelen? Graag uitgesplitst naar jaren en minimaal de volgende categorieën 1) beleid maken en communicatie, 2) invoeren (inkopen en plaatsen containers/kliko's), 3) gescheiden ophalen.
11. Welke besparing op het inzamelen van afval kunnen Utrechters verwachten bij het overstappen op nascheiding? Graag een motivatie/onderbouwing.
12. Welke gevolgen heeft het overstappen op nascheiding voor de aanbesteding van afvalverwerking? Graag inclusief een inschatting van financiële gevolgen.

Mogelijk kan niet in elke wijk nascheiding ingevoerd worden. Het kan zijn dat wijken/buurten waar GFT niet apart wordt ingezameld restafval te 'vervuild' is.

13. Hoe kijkt het college aan tegen wijken/buurten waar GFT niet apart wordt ingezameld in relatie tot nascheiding?
14. In hoeverre ziet het college mogelijkheden om in deze wijken/buurten alsnog GFT apart in te zamelen? Zo nee, waarom niet?

De gemeente Amsterdam geeft ook aan dat er meer handhaving op verkeerd aangeboden afval nodig is, om ervoor te zorgen dat de stad niet vervuild. Ook in Utrecht heeft de VVD meermalen gevraagd om te investeren in handhaving, zoals bij de afvalzakken naast ondergrondse containers.

15. In hoeverre is het college bereid om extra te investeren in handhaving met betrekking tot verkeerd aangeboden afval, zoals afval naast containers? Zo nee, waarom niet?

1 https://www.parool.nl/amsterdam/amsterdam-stopt-met-gescheiden-inzameling-plastic-afval-bab0d417/?utm_campaign=shared_earned&utm_medium=social&utm_source=email

[Begroting 2019](#)

Openbare ruimte en groen

Effecten

Wat willen we bereiken?

Het afval wordt in toenemende mate gescheiden ingezameld

Volgens schema is in 2019 in meer dan de helft van de stad Het Nieuwe Inzamelen ingevoerd. De vuilniszak en klike voor restafval verdwijnen steeds meer uit het straatbeeld. Daarvoor komt een systeem van ondergrondse containers. Waar mogelijk bieden we Utrechters klike's aan voor papier en plastic, blik en pak om deze grondstoffen beter aan huis te kunnen scheiden. In de gehele stad geven we aandacht aan het gescheiden inzamelen van groente-, fruit- en tuinafval (gft). Zo houden we minder restafval over en worden grondstoffen zo veel mogelijk opnieuw gebruikt.

Pilot nascheiding plastic, blik en pak

Begin 2019 zijn de eerste resultaten bekend van de pilot nascheiding van plastic, blik en pak in Utrecht. De pilot start in het najaar van 2018 en loopt tot het einde van 2020. Dan verloopt ook het huidige restafvalcontract. Op basis van de resultaten kijken we of nascheiding van plastic, blik en pak een mogelijkheid is voor gebieden waar het moeilijker is om grondstoffen aan huis te scheiden vanwege beperktere mogelijkheden daartoe, zoals bijv. in gebieden met hoogbouw. In gebieden waar het Nieuwe Inzamelen is ingevoerd, blijft bronscheiding de voorkeur hebben.

Slimme containers

Vanaf 1 januari 2019 legen wij alle ondergrondse containers in Utrecht met behulp van vulgraad sensoren. Dit betekent dat wij containers legen wanneer deze voor 80% vol zitten. Het legen op vullingsgraad leidt tot een flinke afname van het aantal vervoersbewegingen, ongeveer 20% ten opzichte van voorgaande jaren. Dit betekent een vermindering van de CO₂-uitstoot. Ook voorkomen we hiermee volle containers en kunnen Utrechters hun grondstoffen of restafval altijd kwijt in de containers. Naar verwachting neemt hierdoor het aantal meldingen over volle containers af.

Het voorkomen van volle containers is één van de maatregelen om afval naast een container tegen te gaan. In 2019 blijft het voorkomen van afval naast containers onze grote aandacht houden. Hierbij kijken we naast handhaving, weghalen (ook in de weekenden) en monitoring ook naar mogelijkheden van gedragsbeïnvloeding. Hoe stimuleren we dat Utrechters het afval op de juiste wijze aanbieden, zodat het niet naast de container belandt of elders in de openbare ruimte. Gedragsbeïnvloeding is essentieel, omdat uit cijfers blijkt dat bijplaatsingen (afval naast een container) maar voor een zeer beperkt gedeelte wordt veroorzaakt door volle of kapotte containers.

In 2019 doen we meer onderzoek naar gedragsbeïnvloeding en toetsen we verschillende interventies in de openbare ruimte, met als doel minder zwerfvuil en dus ook minder

bijplaatsingen. Hierbij werken we ook samen met experts op het gebied van gedragsbeïnvloeding.

Nieuwe verwerkingscontracten gft en restafval

In de komende jaren lopen de meeste verwerkingscontracten voor grondstoffen en restafval af. De contracten van de grotere stromen (restafval, gft, plastic, blik en pak, papier en glas) worden via de gemeenschappelijke regeling AVU (Afvalverwijdering Utrecht) afgesloten. De gemeente Utrecht is actief betrokken bij de voorbereidingen op de aanbestedingen van de nieuwe verwerkingscontracten. Circulariteit staat centraal bij de afsluiting van de nieuwe verwerkingscontracten. Daarom verkennen we met onze partners in de provincie Utrecht de mogelijkheden van circulariteit en passen we deze toe in de nieuwe verwerkingscontracten.

Stimuleren (beter) gft scheiden in Utrecht

In 2018 ontwikkelden we een campagne om Utrechters te stimuleren (beter) gft te scheiden van het restafval. Dat is belangrijk, omdat uit sorteeranalyses blijkt dat nog 35 tot 40% van het restafval bestaat uit gft. In 2019 blijft daarom het promoten van gftscheiden een belangrijke pijler in de communicatie naar Utrechters. Verder kijken we in een breder perspectief hoe we de inzameling van gft in de stad kunnen verbeteren. Hierbij maken we onder andere gebruik van de resultaten van het landelijke onderzoek 'afvalscheiding in de hoogbouw', waaraan ook Utrecht deelneemt. Dit onderzoek stopt eind 2018 en levert input voor eventuele aanpassingen van de (bestaande) inzamelwijze voor gft in Utrecht.

Project '(bijna) Zero Waste'

In 2018 deed de gemeente met het project '(bijna) Zero Waste' een ambitieuze uitvraag aan marktpartijen naar innovatieve vormen van afvalscheiding en circulariteit binnen nieuwbouwgebieden met een hoog stedelijk karakter. Het doel van het project is om tot een zo circulair mogelijk systeem te komen voor het afval- en grondstoffenmanagement in de nieuwbouwgebieden. Hier nemen we zowel logistieke systemen als mogelijkheden tot lokale initiatieven mee. De komende jaren worden het Beurskwartier en de Merwedekanaalzone verder ontwikkeld. Met de uitvraag is in 2018 een eerste stap gezet naar een zo circulair mogelijke afvalscheiding in deze nieuwbouwgebieden. Eind 2018 is het resultaat van de uitvraag bekend en in 2019 kijken we naar vervolgstappen.

Communicatie op maat

Communicatie op maat is ook voor 2019 een uitgangspunt in onze dienstverlening. Daarbij spelen we zo goed mogelijk in op wensen en behoeften van Utrechters.

Klanttevredenheidsonderzoeken, buurtbijeenkomsten en reacties van Utrechters gebruiken we, ook bij de invoering van Het Nieuwe Inzamelen, om de wensen en behoeften te peilen en daarop onze communicatie aan te passen. Zo blijven we de gemeentelijke website actualiseren, promoten we het gebruik van de afvalwijzer zodat Utrechters altijd op de hoogte zijn van de afvalinzameling en ontwikkelen we communicatiemateriaal over afvalscheiding en -verwerking.

De ambitie is dat de hierboven genoemde maatregelen leiden tot een afname van de hoeveelheid restafval in de gehele stad voor hoog- en laagbouw tot gemiddeld 225 kilogram per inwoner in 2019 en een score van een 7.0 voor de klanttevredenheid.

Effect-indicatoren

Nul- meting	Realisatie 2017	Doel- stelling 2018	Doel- stelling 2019	Doel- stelling 2020	Doel- stelling 2021	Details
----------------	--------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------	---------

Tevredenheid over de afvalinzameling (cijfer)	6,8 (2014)	6,4	7,0	7,0	7,0	7.0
---	---------------	-----	-----	-----	-----	-----

Bron   Bewonersenquête

Oorsprong Nota Afval is grondstof 4.2.1 (doelstellingen)

Toelichting Geen verdere toelichting

Restafval/inwoner (kg)	256 (2013)	229	235	225	-
------------------------	---------------	-----	-----	-----	---

Bron   Weeggegevens

Oorsprong Nota Afval is grondstof 4.2.1 (doelstellingen)

Toelichting De nota 'Afval is grondstof' loopt tot en met 2018. In de nieuwe nota worden de doelstellingen van 2020 en 2021 m.bt. de afvalinzameling bepaald.

[Begroting 2019](#)

Programma

Openbare ruimte en groen

Algemene programmadoelstelling

In Utrecht willen we voor én met onze bewoners, de bezoekers van onze stad en bedrijven, een openbare ruimte die leefbaar, veilig, duurzaam en aantrekkelijk is en bijdraagt aan gezond stedelijk leven. Wat wij nastreven is een buitenruimte die plaats biedt aan iedereen om te leven, om te gebruiken en om van te genieten.

Elke inwoner en bezoeker van Utrecht gebruikt de openbare ruimte in de stad. Op weg naar school, werk of de sportclub rijden mensen over wegen, bruggen en langs kades. Even in het park genieten van de zon, een avondwandeling maken in de Amsterdam-Rijnkanaal-zone of een boottocht over de singel; dit gebeurt allemaal in de openbare ruimte. Het is dan ook van groot belang dat de openbare ruimte goed beheerd en onderhouden wordt zodat de kwaliteit op peil blijft, zeker bij de groei van het aantal inwoners. Zo moet de openbare ruimte veilig en functioneel te zijn, zodat iedereen de openbare ruimte kan gebruiken zonder enig risico. Tevens moeten de kapitaalgoederen gebruikt kunnen worden waar ze voor bedoeld zijn; een stoplicht moet aangeven of je kan doorrijden of dat je even moet wachten. Daarom is het van belang om onze kapitaalgoederen op het juiste moment te onderhouden en aan het einde van de technische levensduur te vervangen. Elk jaar worden er groot onderhoud projecten in de openbare ruimte op basis van het prioriteringssysteem geselecteerd. Deze worden afgestemd met andere programma's en wijken om synergie te bereiken en kosten te besparen. Bovendien zorgt dit 'werk met werk' maken dat we meerdere doelen bereiken.

Daarnaast is het van belang dat de openbare ruimte groen is en uitnodigt tot ontmoeting. Mensen willen uiteraard graag in een schoon park picknicken en een wandeling kunnen maken door het groen. Daarom zorgen we ervoor dat de buitenruimte schoon is en het groen onderhouden, streven we naar het terugdringen van zwerfafval en streven we ernaar de bewonerstevredenheid hierover de komende jaren structureel op een hoger niveau te brengen.. Door een extern bureau laten we regelmatig beoordelen of de norm op het gebied van schoon en groen gehaald wordt. Betrokkenheid van bewoners, ondernemers en bezoekers is hierbij inmiddels onmisbaar geworden. We spannen ons in om de betrokkenheid van deze groepen te vergroten.

Burgers leveren dus een belangrijke bijdrage aan onze openbare ruimte door middel van zelfbeheer. Maar dit is niet de enige manier waarop burgers ons helpen. Door middel van meldingen via internet of het Klant Contact Center kan iedereen aangeven als iets niet goed werkt in de openbare ruimte; van een kapot stoplicht tot een losliggende stoeptegels. Deze meldingen zijn een aanvulling op onze eigen waarnemingen. De meldingen worden vervolgens opgepakt door één van onze medewerkers.

Tevens wordt Het Nieuwe Inzamelen ingevoerd. Met Het Nieuwe Inzamelen willen we met name door middel van bronscheiding minder restafval produceren. We zetten steeds meer stappen om tot een goede manier van inzamelen te komen. Zo gaan we starten met het legen

op basis van vulgraadsensoren. Tevens kijken we naar gedragsbeïnvloeding: hoe stimuleren we dat Utrechters het afval op de juiste wijze aanbieden, zodat het niet naast de container belandt of elders in de openbare ruimte?

We werken aan gezond stedelijk leven in onze stad. We geven daarbij prioriteit aan de ontwikkeling van groen in de groenarme buurten in de stad en groen dat bijdraagt aan gezondheid en klimaatadaptatie. Tot slot werken we aan het Rondje Stadeiland. Bij het deel van het park bij de Wagenaarkade wordt gestart met de uitvoering.

Verplichte BBV indicatoren

Dit programma heeft geen verplichte BBV Indicatoren.

Baten & lasten

x € 1.000

Baten

€ 91.280

6,6 %

Lasten

€ 145.940

10,0 %

[Begroting 2019](#)

Openbare ruimte en groen

Prestaties

Wat gaan we daarvoor doen?

Het afval ophalen en de infrastructuur daarvoor versterken

Naast de eerder beschreven acties nemen we de volgende maatregelen om hergebruik van grondstoffen te bevorderen, communicatie op maat te laten verlopen en een klanttevredenheid van minimaal een 7,0 te scoren:

- In 2019 voeren wij Het Nieuwe Inzamelen in de buurt Witte Vrouwen en de wijk Noordwest om bewoners te ondersteunen in het beter scheiden van grondstoffen. Verder is een start gemaakt om in Utrecht West Het Nieuwe Inzamelen in te kunnen voeren. Bij de invoering zal op zorgvuldige wijze het proces van informeren, aanbieden van inzamelmiddelen en ondersteunen van bewoners doorlopen worden. Daar hoort ook communicatie op maat bij (passend bij de woonsituatie van de bewoners). Met het invoeren van Het Nieuwe Inzamelen kan de transitie van afval naar grondstof verder gerealiseerd worden net als de ambitie "zakken van de straat". Het doel van dit programma is om de hoeveelheid restafval te laten afnemen.
- In 2019 scheiden we een groot deel van het Utrechtse restafval (50 kiloton) na op plastic, blik en pak. De verwachting is dat we 75% van het plastic en 60% van de pakken uit het restafval halen en recyclen. De proef van nascheiding moet uitwijzen of onze verwachtingen over nascheiding van plastic, blik en pak kloppen en of nascheiding van plastic, blik en pak een geschikt alternatief is voor gebieden waar het moeilijker is om grondstoffen te scheiden vanwege beperktere ruimte mogelijkheden daartoe.
- Uitbreiding van communicatie over afvalscheiding en –verwerking naar en met Utrechters. Uit de klanttevredenheidsonderzoeken van Het Nieuwe Inzamelen komt naar voren dat Utrechters vaak niet weten wat er met het Utrechtse afval gebeurt nadat het is ingezameld. Hier geven we inzicht in door verschillende filmpjes te ontwikkelen over het verwerkingsproces van het Utrechtse afval. Deze filmpjes plaatsen we op de gemeentelijke website en promoten we via social media.

Prestatie-indicatoren

Nul- meting	Realisatie 2017	Doelstelling 2018	Doelstelling 2019	Doelstelling 2020	Doelstelling 2021	Details
----------------	--------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	---------

Percentage laagbouwaansluitingen aangesloten op voorzieningenniveau van Het Nieuwe Inzamelen	6% (2013)	66%	93%	80%	100%	100%
--	--------------	-----	-----	-----	------	------

Bron Projectplanning

Oorsprong Nota Afval is grondstof 4.2.2a (concrete uitwerking van de invoering van Het Nieuwe Inzamelen)

Toelichting Dit betreft het aantal laagbouwwoningen waarbij Het Nieuwe Inzamelen met klike's kan worden doorgevoerd. De indicator geeft een beeld van de vordering van de invoer van Het Nieuwe Inzamelen.

Percentage huisaansluitingen dat gebruik maakt van zakkeninzameling	41% (2013)	27%	13%	11%	-	-
---	---------------	-----	-----	-----	---	---

Bron Projectplanning

Oorsprong Loopt samen met planning invoering Het Nieuwe Inzamelen

Toelichting De nota 'Afval is grondstof' loopt tot en met 2018. In de nieuwe nota worden de doelstellingen van 2020 en 2021 m.bt. de afvalinzameling bepaald.

Begroting 2020

· [Portal](#)

Openbare ruimte en groen

Effecten

Wat willen we bereiken?

Het afval wordt in toenemende mate gescheiden ingezameld

Het Nieuwe Inzamelen

Doelstelling is om eind 2020 Het Nieuwe Inzamelen in heel Utrecht, op de binnenstad na, te hebben ingevoerd. Het systeem met ondergrondse containers voor restafval is bijna overal in de plaats gekomen voor de vuilniszak en de klike voor restafval. Waar mogelijk hebben Utrechters dan de beschikking over klike's voor gft, papier en plastic, blik en pak. Hiermee kunnen zij deze grondstoffen beter aan huis scheiden. Zo houden we minder restafval over en worden grondstoffen zo veel mogelijk opnieuw gebruikt. De verwachting is dat de hoeveelheid restafval in 2020 hiermee verder daalt naar 220 kilogram per inwoner.

De manier waarop inzameling van afval en grondstoffen in de binnenstad wordt vormgegeven, wordt meegenomen in het bredere (participatie)traject rondom de omgevingsvisie binnenstad.

Opt-in systeem voor ongeadresseerd drukwerk

Met ingang van 1 januari 2020 wordt in Utrecht het opt- in systeem voor ongeadresseerd drukwerk ingevoerd. Dat betekent dat alleen bij huishoudens die een Ja/Ja of Nee/Ja sticker op hun brievenbus plakken mogen nog reclamefolders en huis-aan-huisbladen bezorgd mogen worden. Op basis van onderzoeken verwachten we hierdoor circa 2000 ton minder aangeboden oud papier, waardoor de totale opbrengst van oud papier zal dalen.

Een deel van de bewoners geeft aan alle reclamefolders bij het restafval te gooien; als deze huishoudens geen ongeadresseerd drukwerk meer krijgen, vermindert dit de hoeveelheid restafval met circa 240 ton, oftewel ongeveer 0,7 kilogram per inwoner. Het opt-in systeem voor ongeadresseerd drukwerk is een mooi voorbeeld van een maatregel waarbij we bijdragen aan het voorkomen van afval. Dit is het hoogst haalbare op het gebied van circulariteit van grondstoffen.

Communicatie over afval op maat

Net zoals in 2019, richten we de communicatie over afval (inzameling) zo goed mogelijk in op wensen en behoeften van Utrechters. Hiervoor gebruiken we actief klanttevredenheidsonderzoeken, buurtbijeenkomsten en reacties van Utrechters, ook bij de verdere invoering van Het Nieuwe Inzamelen, om de wensen en behoeften te peilen en daarop onze communicatie af te stemmen.

Promotie van het gebruik van de Afvalwijzer(app) krijgt ook in 2020 een prominente rol.

Via de Afvalwijzer ontvangen inwoners actuele informatie over de afvalinzameling, maar ook

informatie over mogelijkheden voor afvalscheiding.

Verder blijven we de informatievoorziening op de gemeentelijke website actualiseren en maken we gericht gebruik van social media om verschillende doelgroepen te bereiken met vragen, voorlichting en advies op maat over afval(inzameling).

Pilot nascheiding plastic, blik en pak

De pilot met nascheiding van plastic, blik en pak uit Utrecht is in december 2018 gestart en op moment van schrijven ruim een half jaar onderweg. De pilot loopt tot en met 2020 en de verwachting is dat in het najaar van 2019 een goed beeld kan worden gegeven van de resultaten van deze pilot tot dat moment. Doordat plastic, blik en pak via de proef met nascheiding uit het restafval worden gehaald, zal de hoeveelheid restafval naar verwachting nog verder omlaag gaan.

De ambitie is dat de hierboven genoemde maatregelen leiden tot een afname van de hoeveelheid restafval in de gehele stad voor hoog- en laagbouw tot gemiddeld 220 kilogram per inwoner in 2020 en een score van een 7.0 voor tevredenheid over afvalinzameling.

Resultaten Pilot Afvalscheiding hoogbouw

In 2019 zijn de onderzoeken naar Afvalscheiding in de hoogbouw in Utrecht en alle andere deelnemende gemeenten afgerond. De verwachting is dat begin 2020 de resultaten door de universiteit van Tilburg geanalyseerd zijn. De inzichten die dit oplevert zullen worden gebruikt voor maatregelen die bewoners in hoogbouw woningen stimuleren om hun grondstoffen meer gescheiden te houden.

Effect-indicatoren

	Nul- meting	Realisatie 2018	Doelstelling 2019	Doelstelling 2020	Doelstelling 2021	Doelstelling 2022	Details
Tevredenheid over de afvalinzameling (cijfer)	6,8 (2014)	6,5	7,0	7,0	Nader te bepalen	Nader te bepalen	
Bron	Bewonersenquête						
Oorsprong	Nota Afval is grondstof 4.2.1 (doelstellingen)						
Toelichting	De nota 'Afval is grondstof' loopt tot en met 2018. In de nieuwe nota worden de doelstellingen opnieuw bepaald.						
Analyse	De tevredenheid over afvalinzameling ligt al jaren net onder de 7. Het streven is een ruim voldoende.						
Restafval/inwoner (kg)	256 (2013)	225	225	220	Nader te bepalen	Nader te bepalen	

Bron   Weeggegevens

Oorsprong Nota Afval is grondstof 4.2.1 (doelstellingen)

Toelichting   Dit is restafval dat overblijft na bronscheiding. De nota 'Afval is grondstof' loopt tot en met 2018. In de nieuwe nota worden de doelstellingen na 2020 bepaald.

Analyse   De verwachting is dat de hoeveelheid restafval in 2020 verder daalt door de invoer van het Nieuwe inzamelen.

Begroting 2020

· [Portal](#)

Openbare ruimte en groen

Prestaties

Wat gaan we daarvoor doen?

Het afval ophalen en de infrastructuur daarvoor versterken

Invoer Het Nieuwe Inzamelen

Op moment van schrijven (zomer 2019) loopt voor de noordelijke helft van wijk Noordwest de voorbereidingsprocedure tot invoering van het Nieuwe Inzamelen. Voor wijk West start deze in het najaar van 2019. Beide projecten komen in 2020 in de uitvoeringsfase. In deze wijken zijn de herinrichting van de Amsterdamsetraatweg en Kanaalstraat mede bepalend voor de plannen en de uitvoering van Het Nieuwe Inzamelen. In 2020 zal tenslotte de wijk Oost volgen.

In Leidsche Rijn zijn alle huishoudens waar mogelijk voorzien van klike's voor gft, papier/karton en plastic, blik en pak. In 2019 en 2020 worden daar alle oude (afgeschreven) ondergrondse containers vervangen en sommige overbodige containerlocaties verwijderd. Over de verwijdering van containerlocaties worden bewoners vooraf geïnformeerd, volgt inspraak en een procedure tot besluit. Ook in Leidsche Rijn is eind 2020 het netwerk van containers weer up-to-date.

Publiekscampagne om hergebruik grondstoffen te stimuleren

Communicatie over het hergebruik van grondstoffen is in 2020 een uitgangspunt in onze dienstverlening. We ontwikkelen een publiekscampagne met als doel om inwoners van Utrecht te stimuleren om afval (beter) te scheiden.

Verschillende afvalstromen worden hierbij belicht, met name afvalstromen waar veel winst te behalen valt in relatie tot het hergebruik van grondstoffen. Denk aan groente-, fruit- en tuinafval, textiel, plastic, blik en pak en e-waste (elektronisch afval).

In de campagne laten we zien wat er allemaal van het (gescheiden) Utrechtse afval gemaakt wordt. Daarbij is onder ander aandacht voor verschillende, lokale initiatieven zoals Buurman Utrecht en Rebottled, die van afval weer nieuwe producten maken.

Uit recent, wetenschappelijk onderzoek blijkt dat mensen duurzamer met afval omgaan wanneer ze weten wat er van het afval gemaakt wordt. Meer inzicht geven in de ontwikkeling van nieuwe producten door hergebruik van grondstoffen is daarom waardevol. Zeker het belichten van inspirerende, Utrechtse initiatieven.

Naast aandacht voor Utrechtse initiatieven, die nieuwe producten ontwikkelen van afval, zullen we ook Utrechters belichten die actief bezig zijn met hun afval, bijvoorbeeld met het voorkomen of scheiden ervan. Deze positieve voorbeelden bieden we actief een platform via

verschillende (gemeentelijke) kanalen.

Prestatie-indicatoren

	Nul- meting	Realisatie 2018	Doel- stelling 2019	Doel- stelling 2020	Doel- stelling 2021	Doel- stelling 2022	Details
Percentage laagbouwaansluitingen aangesloten op voorzieningenniveau van Het Nieuwe Inzamelen	6% (2013)	87%	80%	100%	100%	100%	
Bron	Projectplanning						
Oorsprong	Nota Afval is grondstof 4.2.2a (concrete uitwerking van de invoering van Het Nieuwe Inzamelen)						
Toelichting	Dit betreft het aantal laagbouwoningen waarbij Het Nieuwe Inzamelen met klike's kan worden doorgevoerd. De indicator geeft een beeld van de vordering van de invoer van Het Nieuwe Inzamelen.						
Analyse	Het percentage laagbouwoningen aangesloten op voorzieningenniveau van Het Nieuwe inzamelen loopt op sinds met de invoer gestart is tot de 100% bij afronding.						
Percentage huisaansluitingen dat gebruik maakt van zakkeninzameling	41% (2013)	27%	11%	7%	Nader te bepalen	Nader te bepalen	
Bron	Projectplanning						
Oorsprong	Loopt samen met planning invoering Het Nieuwe Inzamelen						
Toelichting	De nota 'Afval is grondstof' loopt tot en met 2018. In de nieuwe nota worden de doelstellingen na 2020 bepaald.						
Analyse	Het percentage huisaansluitingen dat gebruik maakt van zakkeninzameling daalt sinds met de invoer van het Nieuwe inzamelen gestart is. Doel is zoveel mogelijk						

zakken van de straat te krijgen in Utrecht en voor restafval zoveel mogelijk gebruik te maken van ondergrondse containers.

Inschrijvingsleidraad 'Keuren, Preventief
onderhouden, Correctief onderhouden
en Reinigen van Ondergrondse
Afvalcontainers', kenmerk 1100108013

d.d. 21 december 2017

Interne Bedrijven Concerninkoop
Postadres Postbus 10080, 3505 AB Utrecht
Bezoekadres Stadsplateau 1, 3521 AZ Utrecht
E-mail: concerninkoop@utrecht.nl

Inhoudsopgave

1	Beschrijving opdracht	4
1.1	Doel en scope van de aanbesteding	4
1.2	Opzet van de aanbestedingsprocedure	4
1.3	Achtergrondinformatie bij de opdracht	4
1.4	Utrecht maken we samen	4
1.5	Social Return	5
1.6	Eenmaal inschrijven	5
1.7	Eisen aan de opdracht	5
1.8	Overige informatie	6
2	Beschrijving inschrijvingsprocedure	7
2.1	Informatiefase	7
2.2	Vorbereiding inschrijving	7
2.3	Wijze van indienen van de inschrijving	7
2.4	De inschrijving	8
3	Beschrijving beoordelingsprocedure	9
3.1	Algemeen	9
3.2	Beoordelingsprocedure	9
3.3	Procedure van verificatie, afstemming en contractsluiting	13
4	Eisen	14
4.1	Eisen aan de aanbestedingsprocedure	14
4.2	Eisen Dienstverlening	15
4.3	Eisen aan duurzaamheid	22
4.4	Communicatie-, overleg- en rapportage-eisen	22
4.5	Commerciële eisen	23
4.6	Juridische eisen	25
5	Lijst van wensen	27
5.1	Wensgroep materie	27
5.2	Wensgroep commercieel	27

Documenten die behoren bij deze inschrijvingsleidraad, geplaatst zijn in TenderNed en onlosmakelijk onderdeel uitmaken van deze aanbesteding:

Document 1,	Aankondiging van de opdracht (TenderNed)
Document 2,	Inschrijvingsleidraad
Document 3,	Uniform Europees Aanbestedingsdocument
Document 4,	Opgave referentieprojecten
Document 5,	Uitvoeringsverklaring onderaannemer
Document 6,	Prijsinvalformulier
Document 7,	Algemene Voorwaarden 2016

Document 8,	Concept overeenkomst
Document 9,	Handleiding Social Return
Document 10,	Voorschriften Reiniging en onderhoud
Document 11,	Uitvoeringen containers van de Gemeente Utrecht
Document 12,	Wijkindeling containers

1 Beschrijving opdracht

1.1 Doel en scope van de aanbesteding

De gemeente Utrecht (hierna: de gemeente) is voornemens drie overeenkomsten af te sluiten met betrekking tot het keuren, preventief onderhouden, correctief onderhouden en reinigen van ondergrondse afvalcontainers. De gemeente is voornemens om de opdracht aan drie inschrijvers te gunnen. De gemeente gunt de opdracht aan de drie inschrijvers met de drie economisch meest voordelige inschrijvingen, gebaseerd op de beste prijs-kwaliteitverhouding.

1.2 Opzet van de aanbestedingsprocedure

Deze aanbesteding betreft een Europese aanbesteding volgens de Aanbestedingswet 2012. Hierbij volgt de gemeente de openbare procedure. De opdracht is niet onderverdeeld in percelen.

1.3 Achtergrondinformatie bij de opdracht

Eén van de wettelijke taken van de gemeente is de inzameling van huishoudelijk afval in de gemeente. Het college heeft besloten de zakkeninzameling uit te faseren en voor de gehele gemeente over te gaan op ondergrondse inzameling van het huishoudelijke restafval. De gemeente heeft momenteel zo'n 3.500 ondergrondse afvalcontainers.

De komende jaren zullen nieuwbouwwoningen worden opgeleverd in onder andere de wijken Vleuten-De Meern en Leidsche Rijn. Het aantal ondergrondse afvalcontainers zal daarom in de komende jaren toenemen tot ongeveer 4.000 stuks in 2018 tot ongeveer 5.000 stuks in 2020. Vanaf 2018 start de gemeente met de implementatie van dynamisch inzamelen voor alle fracties. Hierbij worden containers geledigd op basis van vullingsgraad.

1.4 Utrecht maken we samen

De gemeente wil een duurzame stad zijn die economische ontwikkeling, een gezond milieu en een sociaal hart op een duurzame wijze met elkaar weet te verknopen. De gemeente stuurt in haar rol als opdrachtgever, inkoper van producten, actief op haar ambities voor een groene en duurzame stad. Samen zijn we op weg naar een klimaatneutrale stad in 2030. Duurzaam inkopen levert een belangrijke indirecte bijdrage aan het verminderen van de CO₂-uitstoot van de gemeente.

De gemeente neemt deel aan de diverse convenanten en samenwerkingsverbanden. Zo zijn het Klimaatakkoord, FSC-convenant (Forest Stewardship Council, Raad voor Goed Bosbeheer) en het Manifest professioneel duurzaam inkopen ondertekend en is de gemeente een Fair Trade gemeente. De gemeente heeft de Green Deal Circulair Inkopen ondertekend, in de circulaire economie worden materialen en producten na gebruik weer opnieuw ingezet in de economie, hierdoor worden spullen niet meer weggegooid of vernietigd, maar hergebruikt. Indien u in deze opdracht kansen ziet voor circulair inkopen die de gemeente niet heeft gezien, gebruikt u dan alstublieft de mogelijkheid tot het stellen van vragen.

Al deze convenanten hebben tot doel de milieu-impact van de eigen gemeentelijke bedrijfsvoering sterk te reduceren. Ook wordt Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen gestimuleerd. Dit betekent

dat u naast het streven naar winst (profit) ook rekening houdt met het effect van uw activiteiten op het milieu (planet) en dat u oog heeft voor menselijke aspecten binnen en buiten het bedrijf (people).

Er zijn generieke internationale sociale normen en aanvullende normen inzake arbeidsomstandigheden. De generieke normen zijn zo universeel dat ze voor alle inkopen boven de Europese aanbestedingsdrempel aan de orde zijn. Het gaat om internationale arbeidsnormen met betrekking tot kinderarbeid, dwangarbeid, discriminatie, vakbondsvrijheid en mensenrechten.

1.5 Social Return

De gemeente verstaat onder Social Return: 'maatschappelijk terugverdieneffect'. Social Return maakt het mogelijk dat investeringen die de gemeente doet naast het 'gewone' rendement, ook een concrete sociale winst opleveren door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kansen op werkgelegenheid te bieden. Het realiseren van Social Return is een van de doelstellingen van het gemeentelijk inkoopbeleid.

De handleiding Social Return beschrijft de randvoorwaarden en de mogelijkheden voor het realiseren van Social Return door de opdrachtnemer bij de uitvoering van de opdracht. U krijgt de verplichting een deel van de opdrachtsom in te zetten ten behoeve van het realiseren van arbeidsplaatsen, stages e.d. voor mensen uit de doelgroep.

Social Return wordt als instrument toegepast bij inkopen/opdrachten in onder andere de sectoren bouw, infrastructuur, techniek, transport, beveiliging, groenvoorziening, schoonmaak, catering en zorg. Zie voor meer informatie www.utrecht.nl/socialreturn en het document 'Handleiding Social Return'.

1.6 Eenmaal inschrijven

Een onderneming mag zich slechts éénmaal inschrijven. Indien een onderneming meerdere malen inschrijft, hetzij zelfstandig of als deelnemer in een combinatie, zullen alle uitgebrachte inschrijvingen van deze onderneming terzijde worden gelegd en worden uitgesloten van de aanbesteding. Ondernemingen die behoren tot dezelfde groep mogen alleen elk een inschrijving doen indien er géén sprake is van onderling gesloten overeenkomsten en géén sprake is van feitelijke gedragingen welke in strijd zijn met het Mededingingsrecht. De gemeente is te allen tijde bevoegd hierover nadere bewijsstukken op te vragen.

Indien ondernemingen die behoren tot dezelfde groep elk een inschrijving doen en deze inschrijving in strijd blijkt te zijn met het Mededingingsrecht en/of er sprake is van onderling gesloten overeenkomsten worden alle uitgebrachte inschrijvingen van alle ondernemingen die behoren tot dezelfde groep, hetzij zelfstandig of als deelnemer in combinatie, terzijde gelegd en uitgesloten van de aanbesteding.

1.7 Eisen aan de opdracht

De gemeente heeft eisen aan de procedure en de opdracht geformuleerd, deze zijn in hoofdstuk 4 opgenomen. Door het indienen van uw inschrijving voor deze opdracht verklaart u onvoorwaardelijk akkoord te gaan met alle eisen die aan de procedure en de opdracht zijn gesteld en verklaart u onvoorwaardelijk de opdracht te kunnen uitvoeren conform de gestelde eisen.

U wordt erop gewezen dat in het geval dat u als combinatie inschrijft, van de combinanten een gezamenlijke en hoofdelijke verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de opdracht wordt voorgeschreven.

2 Beschrijving inschrijvingsprocedure

2.1 Informatiefase

Vragen over de opdracht

U kunt **doorlopend** via TenderNed vragen stellen en/of opmerkingen maken over de aanbestedingsstukken en/of de beoordelingsprocedure, tot uiterlijk de daarvoor aangegeven datum op TenderNed. De gemeente kan de gestelde vragen doorlopend beantwoorden. De antwoorden worden geanonimiseerd beschikbaar gesteld aan alle geregistreerde geïnteresseerde partijen.

Nota van inlichtingen

Tenminste tien dagen vóór de uiterste datum van indienen van de inschrijvingen stelt de gemeente een Nota van Inlichtingen op met daarin alle gestelde vragen en gegeven antwoorden. Deze Nota van Inlichtingen stelt de gemeente ter beschikking via TenderNed en deze nota is een integraal onderdeel van de aanbestedingsstukken. De gemeente garandeert niet dat zij de vragen die worden gesteld nadat de Nota van Inlichtingen is gegenereerd beantwoordt.

Mochten gegeven antwoorden strijdig zijn met elkaar dan meldt u dit zo spoedig mogelijk via TenderNed.

Onvoorwaardelijk

U verklaart door het indienen van de inschrijving onvoorwaardelijk akkoord te gaan met alle aan de procedure en opdracht gestelde eisen.

Het is daarom belangrijk dat alle elementen uit uw voorgenomen inschrijving, die niet zonder enig voorbehoud voldoen aan de gestelde eisen, maar ook mogelijke alternatieven en, in uw ogen, verbeteringen, tijdens de informatieronde aan het verwervingsteam ter beoordeling worden voorgelegd.

Na deze informatieronde stelt de gemeente de geschiktheidseisen, eisen aan de procedure en de opdracht en gunningscriteria met bijbehorende documenten definitief vast.

2.2 Voorbereiding inschrijving

De invulformulieren die u bij uw inschrijving moet uploaden zijn ter beschikking gesteld via TenderNed. U mag de opmaak en vorm van de (digitale) documenten **niet** aanpassen.

Vragen en antwoorden in de informatiefase kunnen tot gevolg hebben dat de gemeente een invulformulier wijzigt. De gemeente past dan het versienummer aan. Let er op dat u, vlak voor u uw inschrijving indient, controleert dat u de laatste versie van de formulieren gebruikt. Als u een verkeerd formulier gebruikt, dan kan dat er namelijk toe leiden dat uw inschrijving ongeldig is.

2.3 Wijze van indienen van de inschrijving

U dient uw inschrijving in door de gestelde eisen en gunningscriteria in TenderNed te beantwoorden en de gevraagde documenten te uploaden. Inschrijvingen die op een andere wijze, bijvoorbeeld via e-mail, fax of persoonlijk overhandigd, accepteert de gemeente **niet**.

U voegt uw antwoord op elke door de gemeente gestelde vraag (rechtstreeks of middels een document) direct toe bij de betreffende eis respectievelijk gunningscriterium in TenderNed. Documenten die niet direct aan een eis of gunningscriterium te koppelen zijn kunt u uploaden bij de tab 'documenten'.

2.4 De inschrijving

Indienen van de inschrijvingen

U dient uw inschrijving op de juiste wijze vóór de aangegeven tijd op de sluitingsdatum via TenderNed te uploaden en in de kluis te plaatsen. Na deze datum en dit tijdstip is het niet langer mogelijk om de stukken in de kluis te plaatsen en is het niet meer mogelijk om een inschrijving in te dienen. Het op tijd in de kluis plaatsen van de inschrijving is geheel uw verantwoordelijkheid, begin daarom ruim op tijd!

Opening van de inschrijvingen

Na sluiting van de termijn voor het indienen van inschrijvingen downloadt de gemeente de inschrijvingen uit de digitale kluis en start de beoordelingsprocedure.

Nadere informatie over het werken met TenderNed is opgenomen in een brochure:

http://www.TenderNed.nl/sites/default/files/In%20zes%20stappen%20digitaal%20inschrijven%20op%20Overheidsopdrachten%20via%20TenderNed_0.pdf.

Ook is een uitgebreide handleiding beschikbaar via:

http://www.TenderNed.nl/egids/handleiding/handleiding_ondernemers.

Let op!

De gemeente raadt u aan om ruim voor de deadline voor het indienen van een inschrijving te verifiëren dat uw onderneming inderdaad juist is geregistreerd op www.TenderNed.nl en dat er een persoon bevoegd is om namens uw organisatie een inschrijving digitaal in te dienen. Indien dit namelijk niet het geval is dient u zich, middels eHerkenning, eerst te registreren als onderneming op www.TenderNed.nl, dit proces kan meerdere dagen duren.

3 Beschrijving beoordelingsprocedure

3.1 Algemeen

Zowel het opstellen van de aanbestedingsstukken, als het beoordelen van de inschrijvingen vindt plaats door een verwervingsteam, waarin diverse deskundigheden zijn verenigd. Het is niet toegestaan om in het kader van de procedure contact te zoeken met leden van het verwervingsteam ter verkrijging van welke informatie dan ook, op straffe van uitsluiting van deelname aan de aanbesteding. Het inwinnen van informatie kan uitsluitend op de in hoofdstuk 2 besproken wijze.

3.2 Beoordelingsprocedure

De beoordelingsprocedure omvat een aantal fasen.

Fase 1: Toetsing geschiktheidseisen

Aan de hand van het ingevulde en rechtsgeldig ondertekende document 'Uniform Europees Aanbestedingsdocument' (hierna: UEA), tezamen met het ondertekende document 'uitvoeringsverklaring onderaannemer', (indien u gebruik maakt van een onderaannemer om te voldoen aan de geschiktheidseisen) controleert de gemeente of u voldoet aan de in die verklaring genoemde geschiktheidseisen en geen van de aangevinkte uitsluitingsgronden op u en uw eventuele onderaannemers (waarop u zich beroept om te voldoen aan de geschiktheidseisen) van toepassing zijn.

veiligheidszorgcertificaat

U beschikt op de uiterste datum voor het indienen van de inschrijving over een geldig veiligheidszorgcertificaat conform VCA of een gelijkwaardig certificaat uit het land van vestiging, of over gelijkwaardige maatregelen op het gebied van veiligheidszorg. Indien u als combinatie inschrijft, dien(t)en de met uitvoering (van het gedeelte van het werk waar het VCA certificaat op ziet) belaste combinant(en) aan de minimumvereisten te voldoen. Indien u gebruik maakt van een onderaannemer om te voldoen aan deze eis dan levert u een, door de rechtsgeldige vertegenwoordigers van u en de onderaannemer ondertekende, uitvoeringsverklaring onderaanneming (bijgevoegd document) aan. Bewijsstukken hiervan zullen slechts gevraagd worden van de drie voorlopig winnaars. In eerste instantie volstaat het rechtsgeldig ondertekend hebben van de UEA.

Aan de hand van het ingevulde document 'opgave referentieprojecten' wordt gecontroleerd of u voldoet aan de gestelde referentie-eisen.

LET OP!

De gemeente kan actief alle opgegeven referenties van alle inschrijvers verifiëren bij de door u opgegeven referenten. Hierbij zal worden gecontroleerd of **de door u opgegeven dienstverlening** daadwerkelijk door u is uitgevoerd conform de gestelde referentie-eisen.

Bij verificatie van de referenties zal de gemeente de door u opgegeven referent per e-mail vragen om per e-mail en binnen 7 werkdagen te bevestigen dat de betreffende referentie voldoet aan de gestelde referentie-eisen. De gemeente benadert de referent op het door u in het formulier opgave referentieprojecten opgegeven e-mailadres van de referent. Eventueel verkeerd opgegeven (contactgegevens van de) referenten zijn voor uw rekening en risico.

Indien de referent niet binnen 7 werkdagen na versturing van de e-mail aan hem / haar per e-mail aan de gemeente heeft bevestigd dat de betreffende referentie voldoet aan de gestelde referentie-eisen, dan zal de gemeente aan u verzoeken om binnen 5 werkdagen aan te tonen dat de referentie wel voldoet aan de gestelde referentie-eisen. Indien u naar oordeel van de gemeente dan niet aantoonst dat de referentie voldoet aan de gestelde referentie-eisen, dan voldoet uw inschrijving niet aan de minimumeisen omtrent de vakbekwaamheid en zal uw inschrijving ongeldig worden verklaard.

De gemeente kan in voorkomende gevallen beslissen om de reactietermijn van de referent of van u te verlengen. Dit zal de gemeente dan expliciet aan u mededelen.

In verband met de voortgang van dit verificatieproces verzoeken wij u de contactpersoon van de door u op te geven referent op de hoogte te stellen dat de gemeente contact kan gaan opnemen met de referent.

Bij uw inschrijving overlegt u een ingevuld document 'opgave referentieprojecten' waaruit blijkt dat u de daarin genoemde producten heeft geleverd en de genoemde diensten heeft uitgevoerd, beide al dan niet in onderaanneming of in combinatie.

Elke inschrijving die niet voldoet aan de geschiktheidseisen en/of één van de uitsluitingsgronden die van toepassing zijn, valt af.

Officiële bewijsstukken

De gemeente behoudt zich het recht voor om bij de voorlopige gunning aan u en eventuele onderaannemers de officiële bewijsstukken die behoren bij de geschiktheidseisen en uitsluitingsgronden op te vragen, voor zover de gemeente de desbetreffende bewijsstukken niet rechtstreeks en kosteloos kan verkrijgen door raadpleging van een nationale databank. U levert de gevraagde bewijsstukken binnen zeven kalenderdagen na verzoek aan.

Let op: De Gedragsverklaring Aanbesteden (hierna: GVA) dient als officieel bewijsstuk, vraag deze tijdig aan.

Aanvullend

Met de ondertekening van het Uniform Europees aanbestedingsdocument verklaart u dat uw onderneming, of een bestuurder ervan, in de vier jaar voorafgaand aan het tijdstip van het indienen van het verzoek tot deelneming of de inschrijving in de uitoefening van zijn beroep niet een ernstige fout heeft begaan.

De gemeente vindt dat uw onderneming in ieder geval een ernstige fout in de uitoefening van zijn beroep heeft begaan indien uw onderneming (waaronder ook haar medewerkers, vertegenwoordigers en ondergeschikten vallen) voordeel verschaft of heeft verschaft aan een persoon die deel uitmaakt van de gemeente of aan één van haar ondergeschikten of vertegenwoordigers, waarbij naar oordeel van de gemeente sprake is van kwade opzet of nalatigheid van een zekere ernst.

De gemeente vindt dat uw onderneming verder ook een ernstige fout in de uitoefening van zijn beroep heeft begaan indien uw onderneming zich bij eerdere (overheids)opdrachten schuldig heeft gemaakt aan grove wanprestatie (bijvoorbeeld niet-levering of niet-uitvoering, levering of uitvoering met grote gebreken) of (wan)gedrag dat ernstige twijfel doet rijzen aan de betrouwbaarheid van de ondernemer.

Tot slot verstaat de gemeente onder ernstige fout in de uitoefening van zijn beroep in ieder geval ook overtredingen op het gebied van milieuwetgeving, gedragingen in strijd met voor het beroep of bedrijf relevante wet- en regelgeving, mededingingsrecht, tuchtregels, toezichtsregels, gedragsregels.

De gemeente kan bij deze aanbestedingsprocedure gebruik maken van de Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur (hierna: Wet BIBOB) om te toetsen of er sprake is

van één van de verplichte of facultatieve uitsluitingsgronden, waaronder de hierboven genoemde ernstige beroepsfout. De gemeente kan hierover aan het Landelijk Bureau Bibob advies vragen. Het advies dat het Landelijk Bureau Bibob op basis van de uitkomst van haar onderzoek zal uitbrengen, is voor de gemeente niet bindend. De gemeente beoordeelt zelf de inschrijving of verzoek tot deelneming, mede aan de hand van het advies.

De gemeente kan in geval van toepassing van de Wet BIBOB aan een inschrijver verzoeken een vragenformulier als bedoeld in artikel 30 lid 5 van de Wet BIBOB in te vullen. Dit vragenformulier is erop gericht gegevens te verkrijgen, zodat het Landelijk Bureau BIBOB onderzoek kan doen. U bent dan verplicht de voor het onderzoek noodzakelijke gegevens en bescheiden te verschaffen. Indien u weigert om (voldoende) gegevens te verschaffen, wordt u uitgesloten van de verdere aanbestedingsprocedure.

Fase 2: Constateren dat onvoorwaardelijk aan de gestelde eisen is voldaan

Door het indienen van uw inschrijving voor deze opdracht verklaart u onvoorwaardelijk akkoord te gaan met alle eisen aan de procedure en de opdracht. Met de ontvangst van uw inschrijving constateert de gemeente dat u onvoorwaardelijk akkoord gaat met alle gestelde eisen. Waar in de eis om een verwijzing gevraagd wordt, kan deze verwijzing natuurlijk worden gegeven.

De gemeente behoudt zich het recht voor om bij de voorlopige gunning uw akkoord op alle gestelde eisen te verifiëren.

Inschrijvers die niet onvoorwaardelijk aan alle eisen voldoen, vallen af.

Voor opmerkingen, commentaar en het voorstellen van alternatieven dienen inschrijvers, zoals gezegd, de informatiefase (zie hoofdstuk 2.1 'Informatiefase') te benutten.

Fase 3: Beoordeling op gunningscriteria

Vervolgens worden van de inschrijvers die fase 1 en 2 goed doorgekomen zijn de antwoorden op de geformuleerde gunningscriteria beoordeeld.

De gemeente gunt de opdracht aan de drie inschrijvers met de 'economisch meest voordelige inschrijving', gebaseerd op de beste prijs-kwaliteitverhouding. Het gunningscriterium 'economisch meest voordelige inschrijving', gebaseerd op de beste prijs-kwaliteitverhouding is samengesteld uit gunningscriteria. Aan ieder gunningscriterium is door het verwervingsteam een weegfactor toegekend, deze weegfactor kan per gunningscriterium verschillen, een gunningscriterium kan onderverdeeld zijn in subcriteria. Voor de beschrijving van de gunningscriteria en de daarbij behorende weegfactor per gunningscriterium verwijst de gemeente u naar de 'gunningscriteria' op TenderNed.

Bij een gunningscriterium kan de gemeente een maximum stellen aan het door u te verstrekken antwoord/gegevens. Indien u dit maximum overschrijdt, zal de gemeente het deel van het antwoord/gegevens na het gestelde maximum niet meenemen in de beoordeling. Indien de gemeente bijvoorbeeld zegt dat uw antwoord niet meer dan 1200 woorden mag zijn, dan zal zij uw antwoord/gegevens vanaf 1200 woorden niet meenemen in de beoordeling.

Het door het verwervingsteam toebedeelde aantal punten (bij kwalitatieve gunningscriteria) of het berekende aantal punten (bij kwantitatieve dan wel absolute gunningscriteria) wordt omgerekend in een score. Deze score komt tot stand door het toebedeelde / berekende aantal punten te vermenigvuldigen met de aan het gunningscriterium toegekende weegfactor. Deze score wordt per

gunningscriterium afgerond op hele getallen. Bijvoorbeeld: 50,2 punten wordt afgerond naar 50 punten

Kwalitatieve gunningscriteria

Indien de gemeente bij gunningscriteria vraagt naar niet kwantificeerbare gegevens, bijvoorbeeld een Plan van Aanpak, worden deze gunningscriteria gekwalificeerd als kwalitatieve gunningscriteria. Aan de hand van de verstrekte antwoorden/gegevens bij elk gunningscriterium, beoordeelt het verwervingsteam de mate waarin c.q. de wijze waarop de inschrijvers voldoen aan het gunningscriterium **ten opzichte van de inschrijver die het best wordt beoordeeld**. Het beoordelingsproces loopt als volgt:

Het verwervingsteam bepaalt per gunningscriterium eerst welke inschrijver ten opzichte van de andere inschrijvers het beste wordt beoordeeld. Het verwervingsteam kent deze inschrijver bij dat gunningscriterium 100 punten toe.

Het verwervingsteam kent vervolgens voor dat gunningscriterium punten toe aan de overige inschrijvers, op een schaal variërend van 100 punten tot 0 punten. Het aantal punten voor een overige inschrijver hangt af van de mate waarin de inschrijver minder wordt beoordeeld ten opzichte van de inschrijver die het best is beoordeeld.

Het is mogelijk dat meerdere inschrijvers op een gunningscriterium door het verwervingsteam met een zelfde score worden beoordeeld.

Kwantitatieve gunningscriteria.

Indien de gemeente bij gunningscriteria vraagt naar kwantificeerbare gegevens, bijvoorbeeld een prijs of andere getalswaarden, worden deze gunningscriteria gekwalificeerd als kwantitatieve gunningscriteria.

Bij deze kwantitatieve gunningscriteria bepaalt de gemeente de verdeling van punten voor de inschrijvers als volgt bepaald:

Voor een gunningscriterium waarin een lagere waarde beter beoordeeld wordt dan een hogere waarde (bijvoorbeeld de prijs waarvoor wordt ingeschreven), krijgt de inschrijver met de laagst aangeboden waarde 100 punten. De overige inschrijvers krijgen punten volgens de volgende formule:

$$\text{Punten} = 100 * (\text{laagst aangeboden prijs} / \text{prijs inschrijving}).$$

Voor de gunningscriteria waarin een hogere waarde beter beoordeeld wordt dan een lager waarde (bijvoorbeeld een garantietermijn), krijgt de inschrijver met de hoogst aangeboden waarde 100 punten. De overige inschrijvers krijgen punten volgens de volgende formule:

$$\text{Punten} = 100 * (\text{waarde inschrijving} / \text{hoogst aangeboden waarde}).$$

Absolute gunningcriteria

De gemeente kan ervoor kiezen om een gunningcriterium zo op te stellen dat er wordt gescoord aan de hand van een vooraf vastgestelde puntenschaal. Hierbij verbindt de gemeente punten aan de verschillende gradaties van de te scoren eigenschap. In een dergelijke situatie staat de puntenschaal vermeld bij het betreffende gunningcriterium.

Fase 5: Berekening totaalscore

Door de scores van alle gunningscriteria bij elkaar op te tellen verkrijgt men de totaalscore. De totaalscore wordt afgerond op twee decimalen. De drie inschrijvers met de hoogste totaalscore hebben de economisch meest voordelige inschrijving, gebaseerd op de beste prijs-kwaliteitverhouding gedaan.

Fase 6: Afronding oordeel

Op grond van alle beschikbare informatie komt het verwervingsteam tot een totaaloordeel en rangorde en een eerste keuze van een inschrijver. Dit is de inschrijver met de hoogste totaalscore.

Van inschrijvingen waarvan de totaalscore na de beoordeling gelijk is, wordt de inschrijving waarvan het aantal punten bij gunningscriterium wens 4 het hoogste is, in de rangorde als hoogste van die gelijkgeëindigde inschrijvingen geplaatst. Indien vervolgens het aantal punten bij gunningscriterium wens 4 van die inschrijvingen ook weer gelijk is, dan bepaalt een loting de plaatsingsvolgorde van de gelijkgeëindigde inschrijvingen.

Fase 7: Bekendmaking resultaat van de beoordeling

De gemeente nodigt de drie inschrijvers met de hoogste totaalscore uit voor een gesprek over zijn inschrijving, verificatie van gegevens en bespreking van de eventueel te sluiten overeenkomst.

Fase 8: Bezwaar maken tegen de gunningssbeslissing

De inschrijvers die (vooral nog) niet in aanmerking komen, ontvangen een bericht voorzien van motivatie via TenderNed. Voor deze inschrijvers bestaat de mogelijkheid inlichtingen te vragen en in rechte op te komen tegen dit besluit door het aanhangig maken van een procedure in kort geding bij de Voorzieningenrechter in Utrecht. De termijn hiervoor is gesteld op twintig dagen na de verzenddatum van het bericht van afwijzing. Deze termijn is een vervaltermijn, waarna de inschrijvers niet meer in rechte kunnen opkomen tegen het besluit.

De bovenstaande bezwaartermijn van twintig dagen geldt ook in het geval de gemeente besluit de aanbesteding te staken. In dit laatste geval gaat de termijn in op het moment dat u via een bericht in TenderNed hierover geïnformeerd bent. Ook hier geldt dat dit een vervaltermijn is.

3.3 Procedure van verificatie, afstemming en contractsluiting

---

Het verwervingsteam stelt ter voorbereiding op de verificatie vast op welke punten door de drie inschrijvers met de hoogste totaalscore geleverde informatie geverifieerd moet worden, c.q. welke documenten of nadere informatie de inschrijver ter tafel moet leggen. Tevens wordt vastgesteld welke vragen nog opheldering behoeven en welke punten nog afgestemd moeten worden, kortom op welke punten in de verificatiebespreking nog nader ingegaan moet worden.

Blijkt tijdens de bespreking met de inschrijver dat in de inschrijving onjuiste informatie is verstrekt of dat op andere punten onoverkomelijke bezwaren bestaan, dan zal de betreffende inschrijver alsnog afvallen. Ook kan blijken dat geen overeenstemming kan worden bereikt over de te sluiten overeenkomst. Gevallen als deze zullen de volgende consequenties hebben:

- In geval blijkt dat een inschrijving ongeldig verklaard had moeten worden, maar dit niet gebeurd is, zal in dat geval besloten worden de procedure uit 3.1 opnieuw te doen (met de inschrijvers die niet reeds eerder af zijn gevallen in fase 1 of 2 en zonder de alsnog ongeldig verklaarde inschrijving),
- In geval van het afvallen van een inschrijver wegens andere redenen dan ongeldigheid zal een bespreking met de als tweede geëindigde inschrijver belegd worden.

Geen van deze opties sluit de mogelijkheid voor de gemeente uit om te beslissen de gehele procedure te stoppen.

4 Eisen

In dit hoofdstuk zijn de eisen opgenomen die aan de gevraagde opdracht worden gesteld. Door het indienen van uw inschrijving voor deze opdracht verklaart u onvoorwaardelijk akkoord te gaan met ALLE eisen aan de opdracht.

4.1 Eisen aan de aanbestedingsprocedure

- Eis 1** De publicatie met bijbehorende aanbestedingsstukken is geen opdracht en kan ook niet als zodanig worden uitgelegd.
- Eis 2** Aan uw inschrijving zijn voor de gemeente geen kosten verbonden, ongeacht of eventuele onderhandelingen leiden tot het sluiten van een overeenkomst. In de precontractuele fase draagt u uw eigen kosten. Zolang er geen overeenstemming is bereikt en een schriftelijke, door beide partijen ondertekende overeenkomst tot stand is gekomen, is er geen sprake van enige gebondenheid van de gemeente en is er geen enkele verplichting tot vergoeding van welke schade of kosten dan ook.
- Eis 3** De gemeente behoudt zich het recht voor om de aanbesteding geheel of gedeeltelijk, tijdelijk of definitief te stoppen. U heeft ook in een dergelijke situatie geen recht op vergoeding van enigerlei kosten gemaakt in het kader van deze aanbesteding. Ook eventuele schaden zijn voor uw eigen risico.
- Eis 4** U gaat ermee akkoord dat de gemeente zich het recht voorbehoudt, in het geval u in aanmerking komt voor gunning van de opdracht, na de voorlopige gunning alsnog te verzoeken om officiële bewijsstukken te overleggen. Indien deze bewijsstukken niet overeenkomen met hetgeen in de verklaringen wordt verklaard, dan wordt de onderneming uitgesloten van gunning, zonder recht op vergoeding van welke kosten dan ook.
- Eis 5** Uw inschrijving is ingericht volgens de in hoofdstuk 2 van de inschrijvingsleidraad opgenomen instructie.
- Eis 6** De gemeente gaat ervan uit dat de persoon die uw inschrijving beschikbaar stelt via Tendered (www.tendered.nl) bevoegd is om uw onderneming daadwerkelijk te vertegenwoordigen.
- Eis 7** De inschrijving en alle verdere communicatie, met inbegrip van de communicatie die gedurende de looptijd van de overeenkomst vereist is, geschiedt in de Nederlandse taal.
- Eis 8** Het verantwoordelijke management en de met de uitvoering van de opdracht belaste personeelsleden beheersen de Nederlandse taal in woord en geschrift in voldoende mate voor zover relevant voor de uitvoering van de onderhavige werkzaamheden en de eventuele contractuele verplichtingen.
- Eis 9** U bent bekend en gaat akkoord met de door de gemeente gehanteerde beoordelingsmethodiek.
- Eis 10** Vanuit uw onderneming zal geen enkele informatie welke in het kader van nadere opdrachten beschikbaar komt, aan derden ter beschikking worden gesteld, met uitzondering van voor nadere opdrachten door zijn onderneming in te schakelen partners, onderaannemers en/ of hulppersonen; in een dergelijk geval blijft u verantwoordelijk voor de geheimhouding door die in te schakelen partners, onderaannemers en/ of hulppersonen.

- Eis 11** Uw inschrijving heeft een gestanddoeningstermijn van minimaal 90 dagen na de datum waarop de inschrijvingen uiterlijk ingediend dienen te worden. Tijdens deze periode heeft uw inschrijving het karakter van een onherroepelijk aanbod.
- Eis 12** U gaat er mee akkoord dat u de gestanddoeningstermijn van uw inschrijving, in het geval een kort geding wordt aangespannen, verlengt tot minimaal twee weken na de datum van de uitspraak in het kort geding.
- Eis 13** Alle door uw onderneming overgelegde gegevens zijn naar waarheid ingevuld en kunnen door u gestand worden gedaan. De gemeente behoudt zich het recht op schadevergoeding voor in geval van onjuiste en/of onvolledige informatie en/of het niet kunnen nakomen van hetgeen door een inschrijver is aangeboden.

4.2 Eisen Dienstverlening

- Eis 14** Het is u niet toegestaan om een tijdelijke locatie in de buurt op te richten voor de werkzaamheden aan de containers. U dient de werkzaamheden aan de containers zoveel mogelijk op de locatie van de container uit te voeren, waarbij overige weggebruikers, voetgangers, fietsen en omwonenden zo min mogelijk worden gehinderd.
- Eis 15** Uw werkzaamheden op locatie vinden plaats met inachtneming van de richtlijnen zoals gesteld in CROW Werk in uitvoering 96b en veroorzaakt geen of zo weinig mogelijk hinder of gevaar voor het overige verkeer en omwonenden.
- Eis 16** De door u uitgevoerde werkzaamheden zijn zowel real-time als achteraf, via een track & trace systeem, door de gemeente elektronisch te volgen middels GPS. De GPS gegevens worden door u gelogd aan uw database-systeem.
- Eis 17** U zult voor uitvoering van de opdracht uitsluitend voertuigen gebruiken welke voldoen aan de op dit moment in Utrecht gehanteerde milieuzone eisen (op dit moment minimaal euro 5).
- Eis 18** U dient zich te allen tijde te houden aan de Algemene Plaatselijk Verordening (APV), met uitzondering bij het oplossen van storingen die van invloed zijn op de veiligheid (uitsluitend ter beoordeling van de gemeente).
- Eis 19** Bij de uitvoering van de werkzaamheden, de door u gebruikte materialen en het door u ingezette materieel dient u te allen tijde te voldoen aan alle wettelijke voorschriften.
- Eis 20** U dient zich bij uitvoering van de werkzaamheden te houden aan de geldende Arbo-, veiligheids-, milieunormen en voorschriften inzake de uit te voeren werkzaamheden.
- Eis 21** U bent verplicht zorg te dragen voor een veilige werkomgeving (afdekking, afscherming, afzetting, persoonlijke beschermingsmiddelen etc.)
- Eis 22** U dient de omgeving van de werkplek na afloop van de werkzaamheden schoon en veilig op te leveren. Eventueel achtergebleven afval/materialen worden door u verwijderd en afgevoerd. Materialen worden zoveel mogelijk ter recycling aangeboden, eventuele kosten/baten hiervan zijn voor uw rekening.
- Eis 23** Uw werkzaamheden mogen de dagelijkse werkzaamheden van de medewerkers van de gemeente niet hinderen en dienen op de werkzaamheden van de gemeente te zijn afgestemd.
- Eis 24** De door u gebruikte materialen dienen te voldoen aan de specificaties van de fabrikant en geen nadelige invloed op de werking en CE-keuring van de container te veroorzaken.

- Eis 25** Eventuele klachten of storingen bij ondergrondse containers worden door u binnen onderstaande reactietermijnen opgelost of hersteld:
- Calamiteit: de container levert gevaar op voor de omgeving of is niet meer te gebruiken. Reactietermijn maximaal 2 uur
  - Urgent: de container levert naar verwachting binnen enkele dagen gevaar op voor de omgeving of is binnen enkele dagen niet meer te gebruiken. Reactietermijn maximaal 6 uur
  - Normaal: alle overige situaties. Reactietermijn maximaal 48 uur
- Opdrachtgever geeft bij opdrachtnemer aan wat de prioriteit van de storing is.
- Eis 26** U stelt een calamiteitenplan op, waarin u heeft beschreven op welke wijze u op calamiteiten inspeelt. (U dient een exemplaar van dit plan na de gunningsbeslissing te overleggen).
- Eis 27** De ondergrondse container is na beëindiging van uw werkzaamheden direct geschikt voor gebruik.
- Eis 28** U voert de dienstverlening uit conform de voorschriften van de fabrikant van de container.
- Eis 29** U verzorgt zelf alle benodigde gereedschappen, materieel voor de werkzaamheden, het eventuele transport van de containers, de benodigde ICT voorzieningen voor de communicatie en het containerbeheersysteem.
- Eis 30** U bent op de hoogte en akkoord met de exacte uitvoeringen van de containers, zoals opgenomen in Document 11, Uitvoering containers.

Rapportages

- Eis 31** U verstrekt 1x per maand (uiterlijk op de tweede vrijdag in de daarop volgende maand) een managementrapportage van de werkzaamheden over de afgelopen maand. (U dient een exemplaar van deze managementrapportage na de gunningsbeslissing te overleggen).
- De rapportage omvat minimaal de onderstaande componenten:
- alle in de betreffende periode uitgevoerde werkzaamheden/geleverde diensten
  - specificatie van de werkzaamheden/onderdelen per container, per datum en het resultaat van de werkzaamheden
  - Totaal gefactureerd / Totaal aantal containers sinds aanvang van het contract
  - vermelding van de 25 containers met de hoogste en laagste kosten, sinds aanvang van het contract (containernummer en prijs in euro's)
  - storingsmeldingen per container
  - openstaande opdrachten
  - tijdsduur van de uitval per container
- Eis 31** Wekelijks levert u de gemeente een overzicht aan van de geplande werkzaamheden in de afgelopen week en de gerealiseerde werkzaamheden (de weekrapportage). Eventuele verschillen (openstaande opdrachten) worden door u gespecificeerd, met redenen onderbouwd en voorzien van een voorstel om deze in te halen.
- Eis 32** De weekrapportage is de basis voor de facturatie. Het akkoord voor de werkzaamheden/facturatie wordt door de gemeente verstrekt aan de hand van deze rapportage. De factuur verwijst naar het betreffende weekrapport.
- Eis 33** De rapportages worden door u elektronisch aangeleverd in een door de gemeente aangegeven format (Excel en/of PDF) en kunnen tevens in het Containerbeheersysteem worden weergegeven.

Planning

- Eis 34** U mag de gemeente niet hinderen bij het uitvoeren van haar werkzaamheden. U bent verantwoordelijk voor een adequate planning van uw werkzaamheden.
- Eis 35** U levert de gemeente vooraf een jaarplanning van de werkzaamheden (zowel reiniging als onderhoud) aan. (U dient een exemplaar van dit jaarplan na gunning te overleggen).
- Eis 36** Uiterlijk 1 maand voor aanvang van de werkzaamheden levert u de gemeente een definitieve planning aan de voor de desbetreffende werkzaamheden in deze maand
- Eis 37** Stagnaties van werkzaamheden worden door u direct met de gemeente gecommuniceerd, waarbij u de gemeente tevens een oplossing aan opdrachtgever voorlegt.

Afvalwater, restafval en omgevingsafval

- Eis 38** U dient het spoel- en afvalwater dat vrijkomt bij reiniging op te vangen, af te voeren en in te leveren op een daartoe door de gemeente aangewezen punt binnen het gemeentelijk werkgebied (Locatie: wasplaats op de Tractieweg 2 in Utrecht of afvalscheidingsstation aan de Mostperenlaan in Utrecht, afhankelijk van de rijafstand).
- Eis 39** U dient voor aanvang van de werkzaamheden zelf zorg te dragen voor het ledigen van de container. Alleen als een lege container niet noodzakelijk is voor een correcte uitvoering van de werkzaamheden, kunt u hiervan afwijken.
- Eis 40** Eventueel (rest)afval uit de containers of omgevingsafval, welke verzameld is tijdens de uitvoering van de werkzaamheden en het opruimen van de omgeving van de container, dient door u te worden afgevoerd en ingeleverd op een door de gemeente aangewezen punt (op dit moment AVR – Lage Weide door middel van een pasje verstrekt door opdrachtgever). De kosten hiervan komen voor uw rekening.

Kwaliteitscontrole

- Eis 41** Opdrachtgever behoudt zich het recht voor, gedurende de looptijd van de overeenkomst, steekproeven uit te voeren om het werk van opdrachtnemer te kunnen beoordelen. Indien het werk niet voldoet aan de gestelde criteria en de gegevens zoals omschreven in de inschrijving van de opdrachtnemer, behoudt opdrachtgever zich voor passende maatregelen te treffen.
- Eis 42** Eventueel door de gemeente te treffen correctieve maatregelen naar aanleiding van de kwaliteitscontrole komen voor uw rekening. De gemeente stelt u eerst in gelegenheid om zelf correctieve maatregelen te treffen, binnen de gestelde reactietijden (bij klachten). Bij uitblijven of niet voldoende treffen van correctieve maatregelen schakelt de gemeente een derde in, waarbij de hieruit voortvloeiende kosten voor uw rekening komen.

Meldingen en acceptatie

- Eis 43** Meldingen van storingen en verzoeken om aanvullende diensten accepteert u uitsluitend van de daartoe bevoegde gemeentelijke personeelsleden. Hierop onderneemt u direct actie. U vermeldt bij de werkzaamheden door wie en wanneer de opdracht is verstrekt, zodat de gemeente dit kan controleren aan de hand van de weekstaten.
- Eis 44** Alleen van de gemeente worden door u meldingen geaccepteerd. Andere meldingen aan u of door u zelf geconstateerde feiten worden door u besproken met de gemeente alvorens u tot reparatie mag overgaan.
- Eis 45** U neemt direct contact op met de gemeente bij uitzonderingen op of afwijkingen van de overeengekomen eisen in de dienstverlening.

- Eis 46** U verzorgt ieder kwartaal een storingsanalyse met aanbevelingen ter verbetering, ook voor de dienstverlening door de gemeente. In een periodiek overleg bespreken partijen deze analyse en verbeterpunten en maken hierover concrete afspraken.
- Eis 47** U levert bij uw inschrijving een wegwijzer aan, met de namen, functies en telefoonnummers van de betrokkenen per onderwerp.
- Eis 48** Indien u onveiligheid bij de container waarneemt ten aanzien van de bak, voetgangersplateau en of het straatwerk, meldt u dit bij de gemeente, per email en voorzien van foto's.

Containerbeheersysteem

- Eis 49** U levert een webbased containerbeheersysteem dat u als een SaaS (Software as a Service) aanbiedt.
- Eis 50** De kosten voor gebruik van het containerbeheersysteem zijn inbegrepen in de prijzen zoals door u vermeld op het prijsinvulformulier.
- Eis 51** Het containerbeheersysteem is 7 dagen per week 24 uur per dag volledig functioneel beschikbaar via standaard webbrowsers als Opera, Google Chrome, Firefox, Internet Explorer 10 of hoger en Safari.
- Eis 52** Het containerbeheersysteem is door middel van een HTTPS protocol en een door de gemeente te kiezen wachtwoord beveiligd.
- Eis 53** Het is voor de gemeente mogelijk om gebruikers op verschillende niveaus te autoriseren. Denk aan autorisatie voor alleen lezen of het maken van specifieke mutaties.
- Eis 54** Voor het containerbeheersysteem heeft u een helpdesk beschikbaar op maandag – vrijdag van 09.00 tot 17.00 uur.
- Eis 55** U levert een complete beschrijving van het containerbeheersysteem en de werkwijze m.b.t. communicatie en storingsopvolging. (U dient een complete beschrijving na de gunningsbeslissing te overleggen).
- Eis 56** Binnen het containerbeheersysteem registreert u per container minimaal de volgende stamgegevens in aparte velden:
- Containernummer
  - Locatiegegevens: locatienummer, adres, wijk, plaats en geografische coördinaten
  - Afvalfractie
  - Merk/leverancier
  - Kenmerken: type opnamesysteem, veiligheidsvloer, inwerpzuil en voetgangersplateau
  - Inhoudsmaat
  - Resultaat laatste keuring (al dan niet goedgekeurd)
- Eis 57** Binnen het containerbeheersysteem registreert u minimaal de volgende reparatie-/onderhoudsgegevens in aparte velden :
- Uniek project/meldingsnummer
  - Containernummer
  - Locatie
  - Afvalfractie
  - Datum en tijd melding
  - Datum en tijd uitgevoerd
  - Naam melder
  - Status melding
  - Omschrijving storing

- Belangrijkste onderdeel storing
- Verrichte werkzaamheden
- Tijdsduur werkzaamheden
- (Vermoedelijke) oorzaak storing
- Kosten

- Eis 58** Bij de start van de opdracht importeert u de bestaande stam- en reparatiegegevens van de containers ten behoeve van de continuïteit en managementrapportages. Hierbij houdt u wordt rekening gehouden met de genoemde velden uit Eis 56 en Eis 57. Opdrachtgever levert deze gegevens aan.
- Eis 59** U registreert meldingen nog dezelfde dag in het containerbeheerssysteem.
- Eis 60** Constateringen en storingen/reparaties, die zijn veroorzaakt door invloeden van buitenaf legt u op beeld vast en die beelden slaat u binnen 1 werkdag op in het containerbeheerssysteem.
- Eis 61** U neemt direct contact op met de gemeente bij uitzonderingen op of afwijkingen van de overeengekomen eisen in de dienstverlening of levering.
- Eis 62** Uitgevoerde werkzaamheden, gebruikte onderdelen en toelichting op geconstateerde feiten voert u binnen 1 werkdag door opdrachtnemer in het containerbeheerssysteem in.
- Eis 63** U voert de kosten verbonden aan de door u uitgevoerde werkzaamheden in het containerbeheerssysteem in per werkzaamheid of onderdeel; prijs per eenheid en het aantal eenheden.
- Eis 64** U meldt verplaatsingen van containers direct aan de gemeente opdrachtgever en registreert die op gemeentelijk verzoek in het containerbeheerssysteem.
- Eis 65** Alle door u ingevoerde informatie, zowel in tekst als in beeld is duidelijk en voldoende omschreven om de gemeente een goed beeld te verschaffen over het betreffende onderwerp.
- Eis 66** Alle door u ingevoerde informatie in het containerbeheerssysteem is altijd real-time en beschikbaar en te downloaden door de gemeente.
- Eis 67** U stelt Alle in het containerbeheerssysteem opgeslagen data na beëindiging van de opdracht in een door de gemeente bepaald en bruikbaar format kosteloos beschikbaar gesteld.
- Eis 68** Uw rapportages en facturaties vinden plaats op basis van gegevens uit het containerbeheerssysteem. Alle informatie, zowel in tekst als in beeld is duidelijk en voldoende omschreven om de opdrachtgever een goed beeld te verschaffen over het betreffende onderwerp.
- Eis 69** U voert informatie over nieuwe containers en mutaties in het bestaande containerbestand worden na opgave door de gemeente binnen 2 werkdagen in het containerbeheerssysteem in.
- Eis 70** Uw rapportages in het containerbeheerssysteem zijn te exporteren naar Excel/CSV format.

Reiniging

- Eis 71** U reinigt de betonnen put, de collector, de containerromp, de invalbeveiliging, de inwerpzuil en (indien van toepassing) het voetgangersplatform van alle containers 2x per jaar, in de periodes mei t/m juli en in de periode september t/m november.
- Eis 72** U voert de reiniging uit onder hoge druk, met water en reinigingsmiddel bij een temperatuur van minimaal 80 graden Celsius ten behoeve van het doden van bacteriën.

Eis 73 U voert de reinigingswerkzaamheden uit met eigen materiaal en materieel. De gemeente stelt u geen materiaal of materieel ter beschikking. De reinigingswerkzaamheden bestaan minimaal uit de onderstaande punten:

- Inwerpzuil ontdoen van graffiti, affiches en stickers, uitgezonderd de stickers die de gemeente heeft aangebracht, tenzij de gemeente expliciet anders aangeeft.
- Indien de gemeentelijke stickers beschadigd dan wel slecht leesbaar zijn, dan zorgt u voor een nieuwe bestickering, op de juiste plek. De stickers worden door de gemeente aangeleverd.
- Inwerpzuil uitwendig reinigen
- Inwendig reinigen van de inwerpzuil/trommel
- Reinigen van het voetgangersplatform
- De container dient u voorafgaand aan de reiniging uit de betonnen put te halen, aanwezig restafval in de container en de betonnen put dient u te verwijderen.
- Verwijderen van eventueel afval uit zowel de container als de bodemklep(pen)
- In- en uitwendig reinigen van de container (bij papiercontainers alleen uitwendig reinigen en het aanklevend vuil van de bodemkleppen wegsteken)
- Veiligheidsvloer/hek reinigen
- Indien nodig demonteren en tijdelijk verwijderen van de veiligheidsvloer, daarna terugplaatsen en monteren.
- Putrand ontdoen van vuil
- Betonnen put reinigen met hoge druk
- Water en afval verwijderen uit de betonnen put
- Gemorst vuil en zwerfvuil in een straal van 5 meter rond de container verwijderen
- Container controleren op juiste werking en zo nodig corrigeren zodat een juiste werking gegarandeerd is
- Eventuele te zware containers (bijvoorbeeld gevuld met zand) dient u zelf te behandelen (optillen, leeghalen etc)

Eis 74 Na reiniging is de betonnen put, de collector, de invalbeveiliging, de inwerpzuil en het voetgangersplatform volledig schoon en de container weer volledig operationeel.

Eis 75 Opdrachtnemer levert een vaste prijs aan voor reiniging van de verschillende onderdelen van de containers (de betonnen put, de container, de veiligheidsvoorziening, de collector, de inwerpzuil en het voetgangersplatform conform het Document Prijsinvulformulier. U past deze prijzen ook toe bij extra ingeplande opdrachten.

Eis 76 U zorgt er voor dat u bij de werkzaamheden de omgeving minimaal hindert en geen vervuiling van de omgeving optreedt (straatwerk, geparkeerde voertuigen, straatmeubilair, gebouwen etc.).

Preventief onderhoud, reparaties en keuringen

Eis 77 Eenmaal per jaar in de periode september t/m december voert u het jaarlijkse preventieve onderhoud en keuring van alle containers uit.

Eis 78 Het preventief onderhoud en keuren omvat minimaal de onderstaande werkzaamheden:

- het adequaat smeren van alle bewegende delen van de veiligheidsvloer, de container en de zuil met voorgeschreven materiaal.
- het vastzetten van loszittende bouten, moeren en popnagels.
- het verhelpen geconstateerde gebreken
- visuele inspectie van alle onderdelen van de veiligheidsvloer, de betonnen put, de container, het loopplatform, de zuil etc.
- controle van de goede werking van de veiligheidsvloer

- controle van de goede werking van de trommel
- controle op omliggend straatwerk. De regel hierbij is dat een hoogte verschil van één centimeter of meer tot afkeur leidt. U stuurt ook foto's van het gecontroleerde straatwerk aan opdrachtgever.
- beschadiging, scheuren en lekkage van de betonnen put constateren en rapporteren aan de gemeente
- sloten van de achterplaat van de zuil controleren op draairichting en zo nodig omdraaien.
- Controle van het elektronische toegangssysteem op goede werking en de status van de batterij of accu en die zo nodig vervangen.
- Controle van de status van de batterij of accu van de vulgraadsensor zo nodig vervangen, indien van toepassing het reinigen van de sensor.

Eis 79 U beschrijft de complete keuringssystematiek om de veiligheid tijdens de gehele levensduur van de container te maximaliseren. Deze keuring vindt plaats op basis van de voorschriften van de fabrikant, de wettelijke voorschriften en het CE-keurmerk. (U dient een keuringsplan en de bijbehorende werkwijze na voorlopige gunning te overleggen).

Eis 80 De containers dienen gekeurd te worden als hijs/hefgereedschap. De gemeente beschouwt onderlossende containers als hijs/hefgereedschap in relatie tot haar aansprakelijkheid. De gemeente wenst de veiligheid maximaal te waarborgen. U vult direct na iedere keuring de keuringslijst in van het containerbeheerssysteem.

Eis 81 Na de keuring brengt u een keuringssticker aan op de binnenkant van de linker inspectiedeur. De keuringssticker moet onuitwisbaar voorzien zijn van de datum en het jaartal waarin de volgende keuring uiterlijk moet worden uitgevoerd.

Eis 82 U levert een onderhoudsplan aan om de integrale gebruikskosten te minimaliseren, de beschikbaarheid van de containers te maximaliseren en waarin de voorschriften van de fabrikant worden gehanteerd. (U dient een exemplaar van dit onderhoudsplan na voorlopige gunning te overleggen).

Eis 83 In dit plan neemt u ook op dat preventief onderdelen worden vervangen, waarvan redelijkerwijs verwacht mag worden, dat zij op korte termijn defect raken, dan wel een goede werking belemmeren. U geeft hiertoe een garantie af tot de volgende preventieve onderhoudsbeurt. Op onderdelen is deze garantie minimaal 1 jaar, binnen deze garantieperiode worden defecte onderdelen door u en voor uw rekening vervangen.

Eis 84 Bij modificaties door u, moet u alle documentatie actualiseren in het containerbeheerssysteem.

Eis 85 Storingen verhelpt u binnen de gestelde termijnen, of u vervangt de container binnen die periode door een vervangende container.

Eis 86 Onderdelen zijn binnen 3 werkdagen leverbaar gedurende de looptijd van de te sluiten overeenkomst.

Eis 87 Indien u tijdens reiniging, preventief of correctief onderhoud veiligheidsrisico's constateert, wordt de gemeente terstond door u hierover ingelicht en in onderling overleg verdere actie afgestemd.

Eis 88 U zorgt er voor dat de container maximaal 2 uur buiten gebruik is door de werkzaamheden. Indien dit niet lukt, doordat de container bijvoorbeeld te veel is beschadigd, bespreekt u dit direct met de gemeente en plaatst u tijdelijk een vervangende container.

Reparatie

- Eis 89** Uitsluitend reparaties (correctief onderhoud), geconstateerd tijdens reiniging of gepland onderhoud, tot een bedrag van 75,00 euro exclusief BTW (onderdelen, klein materiaal inclusief arbeidsloon) kunt u direct zonder voorafgaande toestemming van de gemeente vooraf, uitvoeren. U dient deze toestemming achteraf alsnog aan te vragen en te onderbouwen door middel van beeldmateriaal. U vermeldt de vermoedelijke oorzaak van het geconstateerde gebrek. Bovenstaande acties verlopen via het containerbeheersysteem.
- Eis 90** U gaat ermee akkoord dat de gemeente gerechtigd is om bij reparaties boven een bedrag van 500 euro bij derden een offerte op te vragen. Het staat de gemeente vrij om te bepalen wie de reparatie uitvoert.
- Eis 91** Voor reparaties welke het in eis 90 genoemde bedrag overschrijden, dient u eerst toestemming van de gemeente te vragen. U vermeldt de vermoedelijke oorzaak van het geconstateerde gebrek. Na toestemming door de gemeente wordt u een opdrachtnummer verstrekt, welke u bij facturatie op de factuur vermeldt.
- Eis 92** Reparaties waarvoor u geen toestemming is verleend worden door de gemeente niet vergoed.

4.3 Eisen aan duurzaamheid

- Eis 93** U conformeert zich aan alle verplichtingen die voortvloeien uit het document 'Handleiding Social Return'.
- Eis 94** De gemeente hanteert een milieuzonering voor gemotoriseerde voertuigen. Zie voor de meest recente informatie: www.utrecht.nl/milieuzone.

4.4 Communicatie-, overleg- en rapportage-eisen

- Eis 95** Uw inschrijving bevat de namen van de personen die optreden als centrale contactpersoon en diens plaatsvervanger. Deze personen zijn in vaste dienst van uw organisatie, zij beschikken over voldoende kennis van de Nederlandse taal in woord en geschrift en over relevante (leidinggevende) werkervaring.
- Eis 96** Indien er wijzigingen zijn in de naam of contactgegevens van uw bedrijf of de contactpersonen voor de gemeente, dan geeft u dit direct door aan de contractmanager van de Opdrachtgever.
- Eis 97** Bij beëindiging van de overeenkomst werkt u te allen tijde mee met de gemeente om een zo efficiënt en effectieve mogelijke overgang te realiseren naar de nieuwe opdrachtnemer. Het tijdig, voor einde van de overeenkomst, beschikbaar stellen van de door de Opdrachtgever of nieuwe leverancier gevraagde documenten en gegevens maakt hier onderdeel van uit.

4.5 Verdeling containers

- Eis 98** U gaat ermee akkoord dat het totale bestand containers bij de start van de overeenkomst als volgt in drie delen/wijken wordt verdeeld tussen de drie Opdrachtnemers conform het overzicht in Document 12, Wijkindeling containers.

Wijk 1

- Binnenstad
- Leidsche Rijn

- Noord Oost
- Noord West

Totaal 1185 containers

Wijk 2

- West
- Zuid
- Zuid West
- Oost

Totaal 1187 containers

Wijk 3

- Overvecht
- Vleuten de Meern

Totaal 1031 containers

- Eis 99** U gaat ermee akkoord dat de inschrijver met de hoogste totaalscore als eerste een deel mag kiezen. De inschrijver die als tweede is geëindigd, mag daarna een deel kiezen. De inschrijver die als derde is geëindigd, krijgt het derde deel.
- Eis 100** U gaat ermee akkoord dat, in geval van een toename van het aantal containers, Opdrachtgever bepaalt aan welke Opdrachtnemer de extra containers worden toegewezen.
- Eis 101** U gaat ermee akkoord dat Opdrachtgever minimaal twee maal per jaar de dienstverlening evalueert, waarbij in ieder geval de volgende elementen worden geëvalueerd: planning van het keuren en reinigen, kwaliteit van het reinigen, uitvoering van de keuringen, snelheid van het uitvoeren van correctief onderhoud.
- Eis 102** U gaat ermee akkoord dat Opdrachtgever na het eerste contractjaar het aan u toegewezen deel met 500 containers kan verlagen en kan toewijzen aan een of beide andere opdrachtnemers. Opdrachtgever geeft minimaal twee maanden voor afloop van het eerste jaar aan of zij dit gaat toepassen.

4.6 Commerciële eisen

- Eis 103** Uw inschrijving is in de Nederlandse taal gesteld en de gehanteerde tarieven zijn in euro's, exclusief btw.
- Eis 104** Uw inschrijving bevat de van toepassing zijnde btw-tarieven.
- Eis 105** De kostenopbouw vindt plaats conform het in document 'Prijsinvalformulier' beschreven schema.
- Eis 106** Uw inschrijving bevat een Total Cost of Ownership (TCO) voor alle in het Document Prijsinvalformulier opgenomen diensten.
- Eis 107** De geoffreerde prijzen en tarieven voor de opgenomen diensten in het Document prijsinvalformulier gelden voor elke af te nemen dienst, ongeacht het af te nemen aantal per bestelling.

- Eis 108** U geeft uw kostenopbouw weer in het in Document Prijsinvulformulier. U vult alle op het prijsinvulformulier genoemde posten in.
- Eis 109** Het totaalbedrag van uw inschrijving is vast en inclusief alle kosten, zoals en voor zover van toepassing, maar niet uitputtend: uitvoering, nazorg, overhead, reiskosten, administratie, besprekingen, facturering en creditering. U heeft geen recht op vergoeding van andere kosten dan die door u op het prijsinvulformulier zijn opgegeven.

Indexering

- Eis 110** Ten hoogste één maal per jaar, voor het eerst op 1 april 2020, kunnen de door u geoffreerde prijzen en tarieven worden herzien. Ook in het geval van een negatieve indexering moet de herziening van de tarieven worden doorgevoerd. De tarieven worden geïndexeerd met als maximum een tarief te berekenen op basis van de volgende prijsherzieningsformule:

$$\text{Tarief nieuw} = \text{Tarief oud} * (L_1 / L_0)$$

Daarin staat voor;

Tarief oud: tarieven zoals door u geoffreerd (dd-mm-jjjj)

Tarief nieuw: nieuw overeen te komen tarieven

L₀: CPI, september 2020¹

L₁: CPI, september 2021 ¹

Het resultaat van de berekening van de deelsom (L₁/L₀) wordt rekenkundig afgerond op 4 cijfers achter de komma.

Indien de indexcijfers nog niet vastgesteld zijn, worden de voorlopige cijfers gehanteerd zonder dat een eventuele verrekening achteraf plaats vindt.

¹ Het aangegeven jaar wordt gedurende de looptijd van de overeenkomst telkens met 1 verhoogd.

- Eis 111** Indien in een jaar afgezien is van het herzien van prijzen en tarieven, dan vindt indexering in het daarop volgende jaar slechts plaats over de periode van één jaar. Van indexering over meerdere jaren is derhalve nimmer sprake.
- Eis 112** U dient uw voornemen voor prijsverhoging minimaal zes weken voor de ingangsdatum bekend te maken aan de contractbeheerder van de gemeente. Gewijzigde prijzen en tarieven gaan pas in na toestemming van de gemeente.

facturatie en betaling

U mailt uw facturen in PDF naar het algemene factuuradres van de gemeente:

facturen@utrecht.nl Indien u hiertoe niet in staat bent dan adresseert u uw facturen aan:

Gemeente Utrecht, IBF

Organisatieonderdeel en afdelingsnaam

Postbus 10080

3505 AB Utrecht

- Eis 113** Op elke factuur vermeldt u:

- Uw factuurnummer;
- Het bestelnummer van de opdracht verstrekt door de gemeente;
- Factuurdatum;
- Eenduidige omschrijving van de geleverde goederen en/of diensten;
- Afdelingsnaam en naam besteller en/of opdrachtgever;
- Het afleveradres (het adres waar de leveringen of diensten hebben plaatsgevonden);
- Het Kamer van Koophandel nummer van uw onderneming;
- Uw bankrekeningnummer;
- Het btw-nummer van uw onderneming;

- Indien van toepassing SWIFT/BIC en IBAN-code.
- Eis 114** Betaling zal plaatsvinden door gemeente binnen dertig (30) dagen nadat de factuur is ontvangen.
- Eis 115** In geval van een creditfactuur vermeldt u het factuurnummer en het bestelnummer van de corresponderende debet factuur.
- Eis 116** De gemeente onderzoekt mogelijkheden ter verbetering van het facturatie-, autorisatie- en betalingsproces, waar onder E-facturatie en andere digitale toepassingen. U bent bereid en in staat om hierin (kosteloos) mee te werken.

4.7 Juridische eisen

- Eis 117** U conformeert zich volledig en onvoorwaardelijk aan de bijgevoegde Algemene Voorwaarden. Dit betekent dat uitsluitend de door de gemeente gehanteerde voorwaarden van toepassing zijn. In uw inschrijving wordt niet (deels) naar andere juridische voorwaarden verwezen, ook niet als deze niet in tegenspraak met de voorwaarden van de gemeente zouden zijn.
- Eis 118** U conformeert zich volledig en onvoorwaardelijk aan de bijgevoegde concept overeenkomst (document 8).
- Eis 119** U gaat ermee akkoord dat de overeenkomst een looptijd heeft van twee jaar en vermoedelijk ingaat op 1 april 2018. De overeenkomst kent een verlengingsoptie van twee keer één jaar.
- Eis 120** Indien u zich opwerpt als (hoofd)aannemer en u in uw inschrijving opgave doet van (een) bepaalde onderaannemer(s), bent u bij gunning gebonden aan het daadwerkelijk gebruik maken van genoemde onderaannemer(s) conform het gestelde in de inschrijving. (Hoofd)aannemers staan in voor inschrijvingen van onderaannemers.
- Eis 121** Het uitvoeren van werkzaamheden in onderaanneming is alleen toegestaan als de opdrachtgever daarvoor schriftelijk toestemming heeft gegeven.
- Eis 122** Als hoofdaannemer draagt u volledige verantwoordelijkheid voor de activiteiten van uw onderaannemers. U verzorgt de communicatie namens en naar de onderaannemer. Facturering van werkzaamheden die in onderaanneming worden uitgevoerd, wordt door de hoofdaannemer verzorgd. Onderaanneming kan nimmer leiden tot meerkosten ten opzichte van de inschrijfprijs.
- Eis 123** U realiseert zich, dat de gemeente ook als overheid optreedt. U aanvaardt deze bijzondere positie van opdrachtgever als overheid. De gemeente behoudt bij nakoming van de overeenkomst bepaalde haar bevoegdheden tot publiekrechtelijke rechtshandelingen.
- Eis 124** De gemeente bedingt hierbij van opdrachtnemer het recht om, gedurende een looptijd van zes jaren (nadere) opdrachten te verstrekken met betrekking tot overeenkomstige prestaties, onder de voorwaarden neergelegd in de door de Gemeente met opdrachtnemer af te sluiten overeenkomst.
- Eis 125** Opdrachtnemer garandeert dat deze zich gedurende de looptijd van de overeenkomst in zal spannen om schending van de internationale sociale normen te voorkomen. De fundamentele arbeidsnormen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) zijn vastgelegd in de conventies:
- inzake afschaffing van dwangarbeid en slavernij (29, 105);
  - inzake vrijwaring van discriminatie op het werk en in beroep (100, 111);
  - inzake afschaffing van kinderarbeid (138, 182);

- inzake de vrijheid van vakvereniging en recht op collectief onderhandelen (87, 98).

De mensenrechten uit de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (URVM) en uitwerkingen daarvan in bindende verdragen (zoals BuPo en Esocul) die arbeids- en bedrijfsrelevant zijn. Er wordt geen verdere toespitsing gemaakt.

5 Lijst van wensen

Om de economisch meest voordelige inschrijving, gebaseerd op de beste prijs-kwaliteitverhouding te bepalen worden de volgende wensgroepen met bijbehorende weging gehanteerd.

Wensgroep	Weging
Wensgroep materie	60 punten
Wensgroep commercieel	40 punten

Bovenstaand overzicht is slechts bedoeld ter informatie. In de hierna volgende paragrafen staat van elke wens de beschrijving en de weging omschreven. U wordt verzocht op elk van de onderstaande wensen antwoord te geven. Aanvullende en/of onderbouwende informatie dient uitsluitend verstrekt te worden indien daarom in de desbetreffende wens wordt gevraagd.

5.1 Wensgroep materie

Wens 1 Implementatie- en uitvoeringsplan

Uw inschrijving bevat een zo duidelijk, efficiënt en concreet mogelijk implementatie- en uitvoeringsplan waarin u aangeeft hoe u de dienstverlening implementeert en uitvoert gedurende de contractperiode. Hier gaat u minimaal in op de volgende zaken:

- De doorlooptijd van de opstartfase tot u geheel operationeel bent;
- De wijze waarop u de keuringswerkzaamheden uit gaat voeren;
- De wijze waarop u het preventief onderhoud uit gaat voeren;
- De wijze waarop u het correctief onderhoud uit gaat voeren;
- De wijze waarop u het reinigen uit gaat voeren;

Uw plan van aanpak geeft een zo goed mogelijke weergave van de implementatie en uitvoering van de opdracht. Hoe duidelijker en completer u ten opzichte van de andere inschrijvers antwoordt op ten minste bovenstaande punten, hoe hoger u scoort. De uitwerking bedraagt maximaal 4 pagina's enkelvoudig A-4, lettertype 9 of groter. Uw plan van aanpak wordt onderdeel van de overeenkomst en is bindend.

Factor: 50 punten

Wens 2 Duurzaamheid

Duurzaamheid is een aandachtspunt voor de gemeente. In uw inschrijving beschrijft u hoe u aan dit aandachtspunt concrete invulling gaat geven. U geeft in ieder geval een beschrijving van de volgende aspecten:

- de mate waarin u duurzame voertuigen inzet gedurende de looptijd van de overeenkomst;
- De mate waarin u milieuvriendelijke materialen gebruikt om de werkzaamheden gedurende de looptijd van de overeenkomst uit te voeren;

Uw beschrijving geeft een zo goed mogelijke weergave van de gevraagde aspecten. Hoe duurzamer u de dienstverlening uitvoert, hoe hoger u scoort.

Factor: 10 punten

5.2 Wensgroep commercieel

Wens 4 Prijzenblad

Het bedrag ('Totaal inschrijving') is zo laag mogelijk.

Factor: 40 punten

Document 10, Voorschriften Reiniging en onderhoud

Inwerpzuil

Reinigen dient te gebeuren met een milde reiniger die PH neutraal (pH-waarde tussen 6 en 8) is. De reinigingsmiddelen mogen geen krassend en/of schurend en/of fijn schurende materialen bevatten (geen schuurlinnen, schuurpapier, staalwol, scotch-brite, staalborstel en andere soortgelijke grove werktuigen/materialen).

Controleer op beschadigingen en vervormingen die de werking nadelig beïnvloeden of gevaar opleveren voor de gebruikers. Controleer de verbindingen. Controleren op een onbelemmerde vrije val van het afval, papier, glas etc. naar het containercompartiment. Herstellen indien van toepassing.

Aanplak en graffiti verwijderen.

Verwijder grof vuil door middel van (geen hoge drukreiniger op de poedercoating gebruiken) spuiten met leidingwater. Het benevelen/besproeien met en laten inwerken van een neutraal mild reinigingsmiddel. De vuilaanslag van de ondergrond verwijderen met gebruik van "non-woven nylon" handpad. Vervolgens grondig naspoelen met leidingwater en voorzien van een wax. Inspecteer de coating na reiniging op gebreken.

Sterk verontreinigde (graffiti) inwerpzulen kunnen worden schoongemaakt met een polijstende cleaner. Deze schurende middelen mogen uiterst spaarzaam worden gebruikt als plaatselijk een zo sterke vervuiling is opgetreden dat de gewone reinigingsmethoden geen effect meer hebben. Een nabehandeling met een wasachtig product is na deze bewerking noodzakelijk.

Bij het reinigen van de inwerptrommel dient de elektronica altijd droog te blijven.

Inwerpunit (inwerptrommel, klep, glasinwerp etc.):

Controleer en test de werking van de inwerpunit. Controleer op beschadigingen en vervormingen. Herstellen indien van toepassing. Smeer de tandwielaandrijving van de inwerptrommel met een vuil- en vochtafstotend smeermiddel, zoals vet.

Handgreep inwerptrommel:

Controleer de verbinding. Controleer of er uitstekende/scherpe delen zijn waaraan de gebruiker zich kan bezeren. Herstellen indien van toepassing. Reinigen met hogedrukspuit.

Scharnieren inspectiedeur:

Controleer de werking van de scharnieren en de ophanging. Herstellen indien van toepassing. Smeer de scharnieren.

Voetgangersplatform:

Controle op beschadigingen aan het voetgangersplatform. Het platform dient vrij te zijn van algenaanslag hetgeen gladheid kan veroorzaken. Herstel indien van toepassing. Het voetgangersplatform dient te worden gereinigd met hogedrukspuit.

Containerromp (ondergrondse deel):

Controleer op beschadigingen en vervormingen. Controleer de verbindingen. Controleer de conservering. Herstellen indien van toepassing. Reinigen met hogedrukspuit (inwendig/uitwendig).

Bodemkleppen inclusief scharnieren:

Controleer op beschadigingen en vervormingen. Controleer de verbindingen. Controleer de scharnieren op correcte werking en ophanging. Herstellen indien van toepassing. Controleer de

conservering. Reinigen met hogedrukspuit (inwendig/uitwendig). Aanplak (residu afval) in de bodemkleppen middels uitsteken verwijderen.

Veiligheidsvoorziening(klapvloer):

Controleer de werking van de veren onder de vloerdelen. Test de veiligheidsvoorziening middels het plaatsen van een gewicht van minimaal 150 kg op de hoekpunten en het middendeel. De vloerdelen dienen doormiddel van de veren na het uithalen van de container direct omhoog te scharnieren en in de vergrendeling te schieten. Bij het terugplaatsen van de container dient deze de ontgrendelnokken op de klapvloer in te drukken en de klapvloer weer te openen. Scharnierende delen smeren. Reinigen met hogedrukspuit.

Sloten inspectiedeur:

Controleer de werking van de sloten. Herstellen indien van toepassing. Smeer de sloten.

Lasconstructies (gehele systeem):

Voer een visuele beoordeling uit van lasverbindingen in kracht doorleidende delen. Speciale aandacht dient besteed te worden aan lassen die sterke corrosie vertonen. Controleren op deuken, duidelijke verbuigingen, sterke roestvorming en andere beschadigingen aan kracht doorleidende delen. Controleer of alle kracht doorleidende elementen op een juiste manier zijn bevestigd (kettingen, geleidingsprofielen, scharnieren, bouten, moeren, etc.). Herstellen indien van toepassing.

Boutverbindingen (gehele systeem):

Controleer of alle bout- (moer-) en penverbindingen vastzitten. Vastzetten indien van toepassing. Controleer bouten en assen op slijtage. Vervangen indien van toepassing.

Hijssysteem:

Controleer en test de conditie van ogen en hijsconstructie (vervorming, slijtage, scheurenvorming en corrosie).

Bestratingsrand/afwateringsrand op betonput:

Controleer de bestratingsrand/afwateringsrand op beschadigingen/vervormingen. Herstellen indien van toepassing. Verwijder eventueel aanwezig zand/afval.

Kettingen en kabels (gehele systeem):

Controleer of de bevestigingspunten vastzitten en niet vervormd zijn of versleten. Beoordeel het zichtbare gedeelte van de ketting op gebreken. Controleer de hijskettingen tevens op slijtage, corrosie, vervorming, beschadiging, verlenging.

2. Openbare ruimte is groen en schoon en nodigt uit tot ontmoeting

2.3 Afval wordt op efficiënte wijze gescheiden ingezameld om de klant van dienst te zijn en om in te zetten als grondstof

GA TERUG

Effecten

E2.3.1 Het afval wordt in toenemende mate gescheiden ingezameld

Effectdoelstelling

E2.3.1 Het afval wordt in toenemende mate gescheiden ingezameld

Het Nieuwe Inzamelen

In de nota Afval is Grondstof werd in 2015 tot de introductie van Het Nieuwe Inzamelen besloten. Daarmee was Utrecht landelijk één van de koplopers om bronscheiding in deze vorm op grote schaal toe te gaan passen. Met het invoeren van Het Nieuwe Inzamelen kunnen we de transitie van afval naar grondstof verder realiseren, net als de ambitie 'zakken van de straat'. Het doel van dit programma is om de hoeveelheid restafval te laten afnemen. Deze is verder gedaald van 225 kilogram per inwoner in 2018 naar 219 kilogram per inwoner in 2019.

Klanttevredenheidsonderzoeken

Bij het tevredenheidscijfer over de afvalinzameling zien we dat het rapportcijfer ten opzichte van 2018 gelijk is gebleven op een 6,5. We voldoen hiermee nog niet aan de doelstelling en zoeken de oorzaak in de vele veranderingen rondom de invoering van het Nieuwe Inzamelen. We vragen tenslotte veel van inwoners en medewerkers met alle veranderingen rondom inzameling van afval en grondstoffen.

Stimuleren (beter) gft scheiden in Utrecht

We herhaalden op verschillende momenten in het jaar de GFT-campagne uit 2018, bijvoorbeeld door het tonen van filmpjes met tips over het voorkomen van stankoverlast en ongedierte in de gft-bak, over wat er wel en niet bij gft hoort, over wat er met het gft gebeurt nadat het is ingezameld en over het tegengaan van voedselverspilling.

Verder besteedden we aandacht aan het (beter) scheiden van gft bij jaarlijkse acties, zoals de landelijke compostdag, de week van de circulaire economie, de duurzame week en de verspillingvrije week.

maakten we de informatie over afval op de gemeentelijke website meer begrijpelijk en toegankelijk. Dit gebeurde op basis van vragen en reacties van inwoners en aan de hand van web-statistieken.

We gebruikten klanttevredenheidsonderzoeken, buurtbijeenkomsten en reacties van inwoners bij de invoering van Het Nieuwe Inzamelen, om de wensen en behoeften te peilen en daarop onze communicatie te verbeteren. Communicatiemiddelen over Het Nieuwe Inzamelen zijn geactualiseerd en vernieuwd.

Verder ontwikkelden we nieuw communicatiemateriaal over afvalscheiding en -verwerking, zoals filmpjes over de verwerking van het Utrechtse afval.

Een belangrijk communicatiemiddel over het afval (en de inzameling) is de afvalwijzer. In 2019 stimuleerden we via verschillende communicatiemiddelen het gebruik van de afvalwijzer. Via de afvalwijzer zijn inwoners altijd op de hoogte van actuele informatie over de inzameling van afval. Hier lezen ze ook alles over het scheiden van afval en vinden ze inzamelpunten in de buurt voor glas, papier en karton, textiel en plastic, blik en pak. Via de app of e-mail krijgen inwoners (indien gewenst) een herinnering op de dag voordat het afval wordt opgehaald of wanneer de ophaaldag is veranderd. Via de app verstuurd we eind 2019 pushberichten naar meer dan 70.000 gebruikers, in 2018 was dat nog naar rond de 50.000 gebruikers.

Slimme containers

Sinds het voorjaar van 2019 worden in heel Utrecht de ondergrondse containers voor restafval op basis van voorspelling geleegd; het zogenaamde dynamisch inzamelen. In september 2019 volgden ook de ondergrondse containers voor papier/karton en plastic, blik en pak. De onder- en bovengrondse containers voor textiel en glas blijven we voorlopig nog op vaste frequentie legen. Het aantal textielcontainers is te laag om effectief gebruik te maken van dynamisch inzamelen. De glascontainers legen we in opdracht van de gemeenschappelijke regeling Afvalverwijdering Utrecht (AVU) in Utrecht en een groot aantal andere gemeenten in de provincie. In overleg met AVU zijn we een onderzoek gestart hoe we dynamisch inzamelen voor glascontainers kunnen invoeren.

Nieuwe verwerkingscontracten gft en restafval

De nieuwe verwerkingscontracten voor gft en restafval zijn eind 2019 via de AVU aanbesteed. De procedure is echter iets vertraagd waardoor de resultaten van de aanbesteding pas begin 2020 bekend worden. Bij de aanbesteding stond circulariteit van verwerking van de grondstof en reststromen centraal en wordt dit ook meegewogen in de beoordeling. Daarnaast zullen de nieuwe overeenkomsten ruimte laten om innovatieve ontwikkelingen gedurende de looptijd van de overeenkomst toe te voegen.

Project '(bijna) Zero Waste'

De komende jaren worden het Beurskwartier en de Merwedekanaalzone verder ontwikkeld. In deze gebieden zijn hoge eisen gesteld aan de openbare ruimte en wordt het aantal vervoersbewegingen geminimaliseerd. In 2018 deed de gemeente daarom met het project '(bijna) Zero Waste' een ambitieuze uitvraag aan marktpartijen naar innovatieve vormen van afvalscheiding en circulariteit binnen nieuwbouwgebieden met een hoog stedelijk karakter. In 2019 is naar aanleiding van dit onderzoek een vervolgstudie ingezet die vooral een verdiepingsslag moest maken op het eerste onderzoek uit 2018. De resultaten van de nieuwe studie worden begin 2020 verwacht.

Effectindicatoren

	Nul- meting	Doel- stelling 2018	Realisatie 2018	Doel- stelling 2019	Realisatie 2019	Doel- stelling 2020	Details
Tevredenheid over de afvalinzameling (cijfer)	6,8 (2014)	7,0	6,5	7,0	6,5	7,0	▼
Restafval/inwoner (kg)	256 (2013)	235	225	225	219	220	▼

Vorige

Volgende

© LIAS Software | [Privacy statement](#) | [Sitemap](#)

Openbare Ruimte en Groen

Effecten

Effectdoelstelling

Het afval wordt in toenemende mate gescheiden ingezameld

In de nota Afval is Grondstof werd in 2015 tot de introductie van Het Nieuwe Inzamelen besloten. Daarmee was Utrecht landelijk één van de koplopers om bronscheiding in deze vorm op grote schaal toe te gaan passen.

De gemiddelde hoeveelheid restafval is 225 kilogram per inwoner in 2018. Dit is tien kilogram onder de doelstelling van 235 kilogram. Ten opzichte van de realisatie van 2017 is de hoeveelheid restafval vier kilogram per inwoner gedaald. Hiermee is de daling iets minder dan voorgaande jaren. Dit is te verklaren doordat er pas eind 2018 in nieuwe buurten Het Nieuwe Inzamelen is geïntroduceerd. Het is nog te vroeg om hier het profijt van te zien.

In Utrecht zijn ongeveer 52.000 laagbouwwooningen die in aanmerking komen voor afval scheiden aan huis met klike's. Bij 87% van deze laagbouwwooningen is Het Nieuwe Inzamelen ingevoerd.

Het percentage huisaansluitingen dat gebruik maakt van zakkeninzameling is ten opzichte van 2017 niet veranderd. Door uitstel van de introductie (zie hieronder voor meer informatie hierover) van Het Nieuwe Inzamelen in Vogelenbuurt, Wittevrouwen en Tuinwijk zijn de doelstellingen van 93% laagbouwwooningen op Het Nieuwe Inzamelen en 13% huishoudens dat gebruik maakt van zakkeninzameling niet gehaald.

Klanttevredenheidsonderzoeken

Bij het tevredenheidscijfer over de afvalinzameling zien we dat het rapportcijfer ten opzichte van 2017 met een tiende is gestegen naar een 6,5. De doelstelling van een 7,0 is hiermee nog niet gehaald.

In de onderzoeken naar klanttevredenheid bij Het Nieuwe Inzamelen beoordeelden de bewoners dit met een 6,9 in Tuindorp/Tuindorp-oost en met een 7,0 in Voordorp/Zeeheldenbuurt.

Bezoekers beoordeelden de afvalscheidingsstations met een 8. We hebben we dit jaar voor het eerst meer dan 500.000 bezoeken gehad op de afvalscheidingsstations.

Omschrijving	Nulmeting	Doel	Reali	Doel	Reali	Doel	
		stelling	satie	stelling	satie	stelling	
		2017	2017	2018	2018	2019	
E2.3.1 Tevredenheid over de afvalinzameling (cijfer)	6,8 (2014)	7,0	6,4	7,0	6,5	7,0	□

Oorsprong Nota Afval is grondstof 4.2.1 (doelstellingen)

Toelichting Bij alle veranderingen rondom inzameling, is het van belang dat de stadsbrede bewonerstevredenheid op een bepaald niveau blijft.

Bron Bewonersenquête

E2.3.1 Restafval/inwoner (kg)	256 (2013)	240	229	235	225	225	□
-------------------------------	------------	-----	-----	-----	-----	-----	---

Omschrijving	Nulmeting	Doel	Realisatie	Doel	Realisatie	Doel
		stelling	stelling	stelling	stelling	stelling
		2017	2017	2018	2018	2019

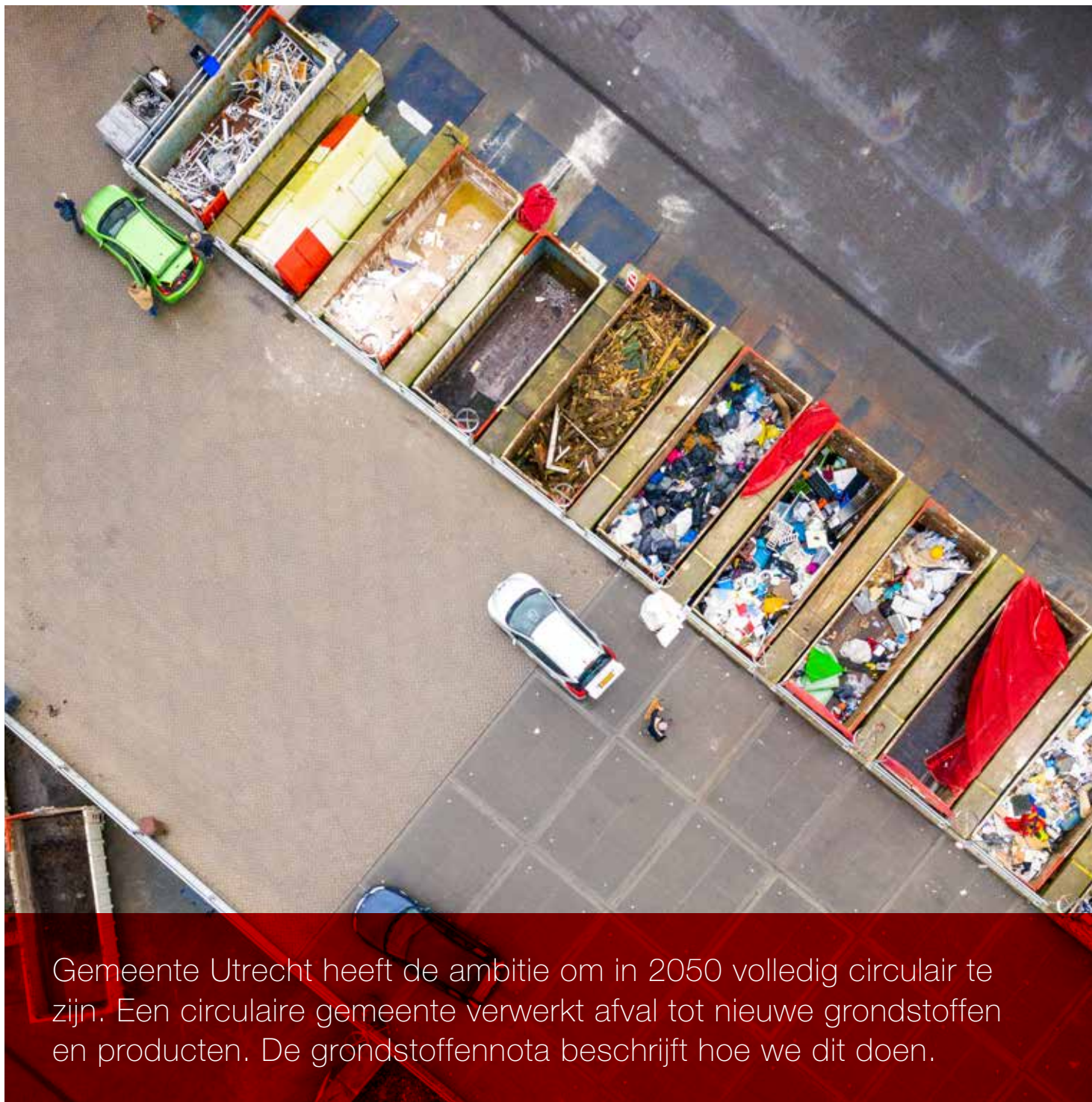
Oorsprong Nota Afval is grondstof 4.2.1 (doelstellingen)

Toelichting De nota 'Afval is grondstof' loopt tot en met 2018. In de nieuwe nota worden de doelstellingen van 2020 en 2021 m.bt. de afvalinzameling bepaald.

Bron Weeggegevens

Grondstoffennota 2020

Het voorkomen en méér en beter scheiden van afval

Gemeente Utrecht heeft de ambitie om in 2050 volledig circulair te zijn. Een circulaire gemeente verwerkt afval tot nieuwe grondstoffen en producten. De grondstoffennota beschrijft hoe we dit doen.

Inhoud

Samenvatting	5
1 Inleiding	8
1.1 Leeswijzer	12
1.2 Reikwijdte beleid	12
1.2.1 Productiefase: Agenderen	12
1.2.2 Inzamelfase	13
1.2.3 Verwerkingsfase	13
2 Beleidskaders en ontwikkelingen	17
2.1 Nederlands afvalbeleid	18
2.2 Landelijk Afvalbeheerplan 3	18
2.3 VANG-HHA	18
2.4 Nederland Circulair 2050	19
2.5 Producentenverantwoordelijkheid (EPR)	19
2.6 Marktonwikkelingen	19
3 Terugblik 2015-2018	21
3.1 Hoofd doelstellingen nota Afval is grondstof 2015-2018	22
3.2 Maatregelen	23
3.2.1 Het Nieuwe Inzamelen	23
3.2.2 Aanvullende maatregelen nota Afval is grondstof 2015-2018	25
3.3 Resultaten	27
3.3.1 Milieuprestaties	27
3.3.2 Kosten	29
3.3.3 Tevredenheid	31
4 Grondstoffenstrategie 2020	33
4.1 Kaders	22
4.1.1 Kwantiteit	22
4.1.2 Kwaliteit	24
4.1.3 Mate van circulariteit	24
4.1.4 Toezeggingen	24

4.2	Aanpak per grondstof	41
4.2.1	Gft	41
4.2.2	Plastic, Blik en pak (pbp)	45
4.2.3	Papier/karton	51
4.2.4	Glas	55
4.2.5	Textiel	57
4.2.6	Luiers	61
4.2.7	Grondstoffen afvalscheidingsstations	65
4.2.8	Grondstoffen bedrijven	69
4.3	Sturen op kwaliteit grondstoffen	71
4.4	Gebiedsaanpak: nieuwbouw	73
4.5	Gebiedsaanpak: binnenstad	77
5	Communicatie	81
5.1	Reflectie	82
5.2	Visie	82
5.3	Aanpak	83
6	Eigen organisatie	87
6.1	Arbo	89
6.2	Digitalisering	89
6.3	Personeelsbeleid	90
6.3.1	Inhuur	90
6.3.2	Opleiding	90
6.4	Duurzaam wagenpark	92
6.4.1	Convenant Duurzame Voertuigen en Brandstoffen in de Reinigingsbranche	92
7	Begroting en realisatie	95
7.1	Effect indicatoren	96
7.2	Prestatie indicatoren	96
7.3	Afvalstoffenheffing	97
7.4	Planning maatregelen	98

plastic-blik-pak

0004187

Samenvatting

Voor u ligt de Grondstoffennota 2020. Hierin beschrijven wij, hoe wij ons als gemeente Utrecht de komende jaren gaan inzetten om steeds meer richting een circulaire economie voor het beheer van afval in onze stad.

Deze grondstoffennota volgt op de nota 'Afval is grondstof 2015-2018'. Voorgaande nota stelde meer bronscheiding en minder restafval door goede service op maat en een lage afvalstoffenheffing als doel. De doelstellingen vormden de basis voor de invoering van Het Nieuwe Inzamelen. Bij dit systeem brengen alle inwoners hun restafval naar een ondergrondse container. Grondstoffen worden zoveel mogelijk gescheiden aan huis opgehaald met klike's voor gft, papier en karton en plastic, blik en pak. Voor de overige woningen wordt voor het scheiden van grondstoffen gebruik gemaakt van ondergrondse containers voor gft, papier en karton en plastic, blik en pak. De invoering van Het Nieuwe Inzamelen loopt nog door tot in 2021.

De maatregelen uit de vorige nota zorgden ervoor dat de hoeveelheid huishoudelijk restafval jaarlijks is gedaald en de gescheiden ingezamelde grondstoffen zijn gestegen. De hoeveelheid restafval is tussen 2015 en 2019 met 27 kilo per persoon afgenomen. Het scheidingspercentage is in die periode gestegen van 42% naar 48%. De afvalstoffenheffing daalde door de gunstige verwerkingsprijs van het restafval en de inkomsten uit grondstoffen.

De maatregelen uit de nota 'Afval is grondstof 2015-2018' stimuleren vooral het scheiden bij de laagbouw. Dit zijn woningen waar een goede service op bronscheiden wordt geboden met klike's. De Grondstoffennota 2020 neemt de nota 'Afval is grondstof 2015-2018' en Het Nieuwe Inzamelen als basis, maar gaat een stap verder om het ook voor inwoners van hoogbouw zo eenvoudig mogelijk te maken het afval gescheiden aan te bieden. In de komende jaren zal weer gestuurd worden op meer gescheiden inzameling van grondstoffen, maar krijgt ook de kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen en het voorkomen van afval meer aandacht. De maatregelen uit deze nota richten zich vooral op het scheiden van afval in de hoogbouw en het ontwikkelen van maatwerk voor de gebieden waar Het Nieuwe Inzamelen geen optie is, zoals de binnenstad en gebieden met hoge ambities op het gebied van de openbare ruimte. Met deze maatregelen verwachten we een daling van 30 kilo restafval per inwoner per jaar naar 178 kilo en een scheidingspercentage van 54% in het jaar 2025. Het werk van een huisvuilbelader is een zwaar beroep. De maatregelen zijn erop gericht dat onze medewerkers op een gezonde manier hun werk kunnen doen. Het afschaffen van de citybin voor gfe is hier een voorbeeld van. De belangrijkste maatregelen zijn:

- **Gfe (groente-, fruit- en etensresten):** bij hoogbouw gaan we inzamelen met verzamelcontainers. We ontwikkelen een systeem dat ook geschikt is voor dicht stedelijke gebieden met een beperkte openbare ruimte. Hiervoor wordt een innovatief inkooptraject (innovatie partnerschap) doorlopen met marktpartijen.
- **Plastic, blik en pak** gaan we voortaan anders scheiden. Het nieuwe verwerkingscontract voor restafval biedt ons de mogelijkheid om het restafval van de gehele stad 'na te scheiden'. Op deze manier kunnen we plastic, blik en pak uit het restafval te halen. We hebben uitvoerig onderzoek gedaan naar het verschil in kwantiteit en kwaliteit van het plastic uit bron- en nascheiding. Uit dit onderzoek blijkt dat de grootste milieuwinst te behalen is met het nascheiden van het restafval. Dat betekent dat al het plastic, blik en pak gezamenlijk met het restafval ingezameld kan worden. Het huidige bronscheidingssysteem voor plastic, blik en pak zal geleidelijk overgaan in nascheiding voor de hele stad. Dat betekent dat klike's 'voor plastic, blik en bak worden ingenomen en indien mogelijk herbestemd. De ondergrondse containers voor plastic, blik en pak worden voor andere grondstoffen ingezet.
- Voor **papier en karton** blijven we inzetten op het opt-in systeem voor ongeadresseerde reclame en drukwerk ter voorkoming van onnodig geproduceerd papier. Dit betekent dat inwoners kenbaar moeten maken dat ze ongeadresseerde reclame en drukwerk willen ontvangen door een sticker op hun brievenbus te plakken. Daarnaast zien we dat steeds meer inwoners producten online bestellen. Het gevolg is dat de stroom karton daardoor erg toeneemt. Kartonnen dozen worden steeds vaker naast de containers geplaatst omdat ze er niet makkelijk in kunnen. De ondergrondse containers worden aangepast waardoor het karton eenvoudiger kan worden aangeboden. Dit wordt op dit moment in een pilot getest.

- **Textiel** is een grondstof waarbij de achterkant van de keten na inzameling tot nu toe onvoldoende aandacht kreeg. De textielindustrie is één van de meest vervuilende industrieën ter wereld. Bovendien wordt maar een heel klein percentage textiel hergebruikt en gerecycled. Met een circulaire aanbesteding willen we de keten zo ver mogelijk sluiten. We zoeken hierbij de samenwerking met onder andere de AVU gemeenten in de provincie Utrecht om voldoende schaal-grootte te verkrijgen.
- **Afvalscheidingsstations** zijn een belangrijke voorziening. Steeds meer inwoners maken gebruik van onze drie afvalscheidingsstations. Dit is onder andere het gevolg van de groeiende stad. De vraag is of onze huidige voorzieningen in de toekomst voldoende zijn. Daarnaast onderzoeken we mogelijkheden om de grondstoffen die hier worden ingezameld meer circulair toe te passen. Hierbij is te denken aan de acceptatie van bedrijfsafval en hergebruik van de materialen. Hiervoor voeren we verschillende studies en pilots uit.
- **Bedrijven** worden via onze commerciële inzameltak verder gestimuleerd hun afval gescheiden aan te bieden. We doen onderzoek naar een circulair businessmodel dat hiervoor de grondslag kan bieden.
- Uit de plannen voor **nieuwbouw** blijkt regelmatig dat Het Nieuwe Inzamelen geen passende oplossing is. Bijvoorbeeld omdat het gebied hoge ambities kent ten aanzien van logistiek of een beperkte openbare ruimte heeft. Nieuwe innovaties voor het gescheiden verzamelen en inzamelen van afval zijn dan nodig. We voeren hier onderzoeken naar uit. Denk dan bijvoorbeeld aan de toepassing van voedselvermalers in de keuken.
- De **binnenstad** levert een flinke uitdaging op voor inzameling van zowel restafval als grondstoffen. Aslastbeperkingen, venstertijden en de historische ondergrond zorgen ervoor dat de gebruikelijke inzamelmethoden in dit gebied niet mogelijk zijn. Om deze reden is in het 2-tons gebied recent overgestapt op een nieuwe manier van inzamelen met kleine, lichtere voertuigen. Doel is om voor deze vorm van inzamelen de komende tijd over te stappen op emissievrije voertuigen. Daarnaast verkennen we de mogelijkheden voortransport van afval en grondstoffen over het water.
- **Communicatie** zal ook de komende jaren weer een cruciale rol spelen bij het verwezenlijken van de ambities in deze nota. In het bijzonder bij sturing op de kwaliteit van grondstoffen en het voorkomen van afval. De komende jaren laten we onze inwoners steeds meer zien wat we van hun afval aan nieuwe producten maken. Het zichtbaar maken van het nut van afvalscheiding staat hierin centraal. Verder optimaliseren we onze boodschap en zorgen we voor inclusieve communicatie, zodat de boodschap voor een zo divers mogelijke groep goed te begrijpen is. Beeldende communicatie, onder andere op plekken waar inwoners verkeerd gedrag vertonen, hoort daar ook bij. Ook geven we aandacht aan mogelijkheden om afval te voorkomen. Bijvoorbeeld met een campagne voor wasbare luiers, waarmee inwoners luierafval kunnen voorkomen.
- Alle ambities betekenen ook iets voor onze **eigen organisatie**. De belangrijkste spil in de organisatie van het afvalbeheer zijn de collega's die werken in de openbare ruimte. We moeten goed zorgen voor onze collega's. Dat betekent dat de inzamelmiddelen die wij voor de afvalstoffen gebruiken, moeten voldoen aan de Arbowetgeving. Het geleidelijk afschaffen van de citybin (draagbare emmer) voor gft is hier een voorbeeld van. We werken ook steeds meer digitaal om onze bedrijfsprocessen te optimaliseren en bieden ons personeel de benodigde opleidingen.

1 Inleiding

In de nota 'Afval is grondstof 2015-2018' zijn doelstellingen op het gebied van hoeveelheid restafval en scheidingspercentages vastgelegd en zijn maatregelen opgesteld om deze doelstellingen te behalen. Deze maatregelen en doelstellingen zijn ook overgenomen in de programma-begroting en realisaties van de afgelopen jaren. Met de start van het nieuwe college in de zomer van 2018, is een nieuw collegeprogramma vastgesteld. Hierin worden de doelstellingen en te nemen maatregelen op het grondstoffendossier voor de komende vier jaar vastgelegd.

In het collegeakkoord is de volgende visie met betrekking tot afval en grondstoffen vastgelegd:

Uit het Collegeakkoord:

- We zetten volop in op circulariteit bij het sluiten van (nieuwe) contracten voor de verwerking van afval en grondstoffen.
- We willen in Utrecht grondstoffen (glas, papier, textiel etc.) apart van het restafval inzamelen. Om de ambities van ‘Het Nieuwe Inzamelen’ mogelijk te maken is verbetering nodig op het gebied van uitvoering, bijvoorbeeld nieuwe inzamelmethodes voor hoog- en laagbouw, dienstverlening en communicatie. Als we inwoners willen stimuleren afval gescheiden in te zamelen is het belangrijk dat mensen tevreden zijn over de serviceverlening van de gemeente op dit gebied.
- Wij streven ernaar om te komen tot kwaliteitsverbetering van de afvalinzameling en benutten daarvoor de kostenbesparing in de uitvoering. Resterende besparingen worden ingezet voor een verlaging van de afvalstoffenheffing en het rioolrecht.

Begin 2020 is het actieplan 'Utrecht circulair 2020-2023' aangeboden aan de Gemeenteraad. Het onderdeel 'Utrecht Afvalvrij' wordt verder verdiept in deze Grondstoffennota.

Deze nota zet de koers uit op het gebied van inzameling en verwerking van afval. We houden hierbij rekening met de visie uit het collegeakkoord. We zetten in op preventie van afval en inzameling van grondstoffen om deze vervolgens zo hoogwaardig mogelijk te verwerken. Dit is noodzakelijk om tot een circulaire economie te komen. In het jaar 2025 willen we hiermee een afname van 30 kilo restafval per inwoner behalen, oftewel 178 kilo restafval per inwoner per jaar. Het verwachte scheidingspercentage is dan 54%.

Dit willen we bereiken door de afvalinzameling als vervolg op Het Nieuwe Inzamelen, verder te optimaliseren. We zoeken naar oplossingen voor inwoners om hun afval zo eenvoudig mogelijk gescheiden in te laten zamelen en de aanwezigheid van vervuilende stoffen in de grondstofstromen tegen te gaan. Met een positieve stimulans willen we de kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen verhogen. Meer en beter scheiden, betekent een betere kwaliteit van grondstoffen.

Met deze nota geven we een vervolg aan de nota 'Afval is grondstof 2015-2018'. De grondslagen uit deze nota blijven standaard beleid. Met deze nota breiden we onze visie en aanpak verder uit.

1.1 Leeswijzer

In paragraaf 1.2 leggen we uit wat onze rol en invloed is op het afvalbeleid. Hoofdstuk 2 geeft de beleidskaders weer, waarbinnen gemeentelijk beleid moet worden gevormd. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 teruggeblikt op de resultaten als gevolg van de nota 'Afval is Grondstof 2015-2018'. In hoofdstuk 4 wordt de visie van de aanpak opgesteld, waarna per grondstofstroom een strategie wordt uitgezet. Niet overal kan dezelfde aanpak uitgevoerd worden, daarom is in dit hoofdstuk ook aandacht voor de uitzonderingsgebieden 'nieuwbouw' en 'de binnenstad'. Communicatie wordt in hoofdstuk 5 behandeld. Hoofdstuk 6 gaat over onze eigen organisatie en hoofdstuk 7 over de begroting en realisatie. Hierin worden de doelstellingen voor de komende jaren beschreven.

1.2 Reikwijdte beleid

De reikwijdte van het grondstoffenbeleid van de gemeente Utrecht is erg groot. We hebben invloed op de verschillende fases in de ketens van producten (inclusief verpakkingen). Vanaf het moment van productie tot het moment dat ze afgedankt worden en formeel onder de zorgplicht van de gemeente vallen. De invloed en verantwoordelijkheid per stap verschilt sterk. We gaan hier kort op in. Hierbij is ook aandacht voor de diverse partners waarmee we samenwerken, waaronder:

- AVU
- Cirkelwaarde
- NVRD
- VNG
- G4
- Het Rijk

1.2.1 Productiefase: Agenderen

Aan het begin van de keten staan producenten. Zij gebruiken grondstoffen om producten te maken die door inwoners worden gebruikt en verbruikt. Op een bepaald moment is het product in de oorspronkelijke vorm niet meer bruikbaar. Producenten moeten, soms via wetten en regels, gestimuleerd worden producten te maken waarbij aandacht is voor het einde van de gebruiksfase. Denk hierbij aan de repareerbaarheid van mobiele telefoons en de mate waarin bij het ontwerp van een verpakking rekening wordt gehouden met de mogelijkheid deze opnieuw te gebruiken. Voor sommige productketens geldt producentenverantwoordelijkheid, oftewel de verantwoordelijkheid van producenten voor de inzameling en recycling van de door hen op de markt gebrachte producten. Voorbeelden hiervan zijn kunststofverpakkingen en elektronisch afval. Ook textielproducenten en de land- en tuinbouwsector kan een rol vervullen bij het sluiten van de grondstoffenketens. De gemeente speelt een actieve rol in het sturen van de landelijke beleidsvorming hiervan, voornamelijk in G4-verband.

1.2.2 Inzamelfase

Vanuit de Wet Milieubeheer hebben gemeenten de verantwoordelijkheid voor (gescheiden) inzameling en verwerking van afvalstromen. De manier waarop wij ons inzamelsysteem inrichten bepaalt welke dienstverlening we aan onze inwoners bieden. Onze invloed reikt daarmee tot in de keuken van de huishoudens; een plek waar het afval ontstaat en waar de beslissing genomen wordt hoe het weggegooid wordt. Hoe makkelijker wij het maken om het afval gescheiden weg te gooien, hoe groter de kans dat dit ook gebeurt.

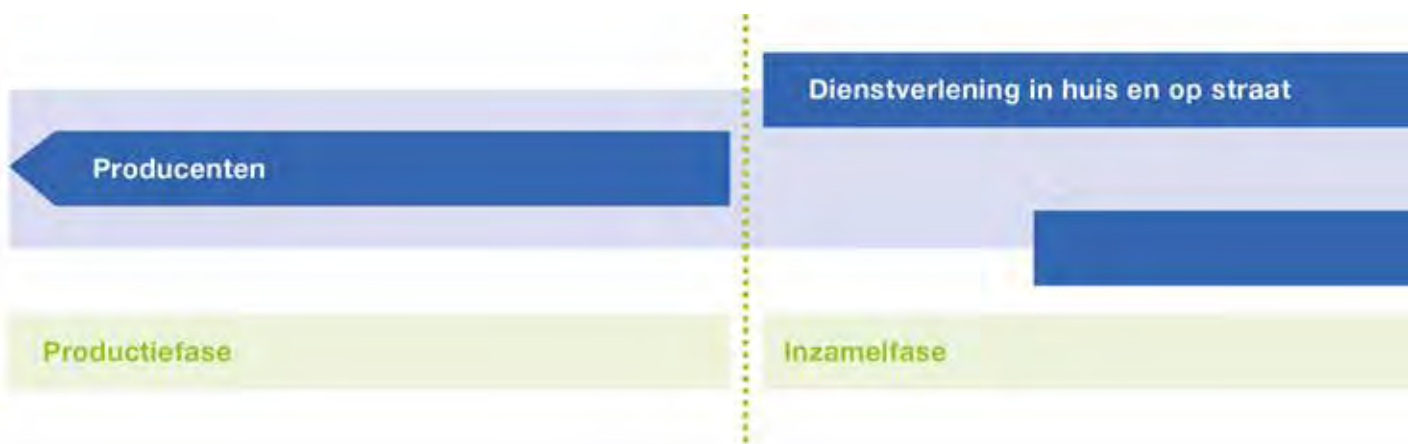
Ontwikkelingen rondom logistiek en ICT zijn daarnaast van grote invloed op de manier waarop de dienstverlening wordt uitgevoerd. We willen efficiënt zijn door zo min mogelijk vervoersbewegingen door de stad hebben. Hiermee verminderen we uitstoot. Stankoverlast en overvolle containers voorkomen we door te reinigen op basis van data. Zo zorgen we ervoor dat onze inwoners gemotiveerd blijven om te scheiden.

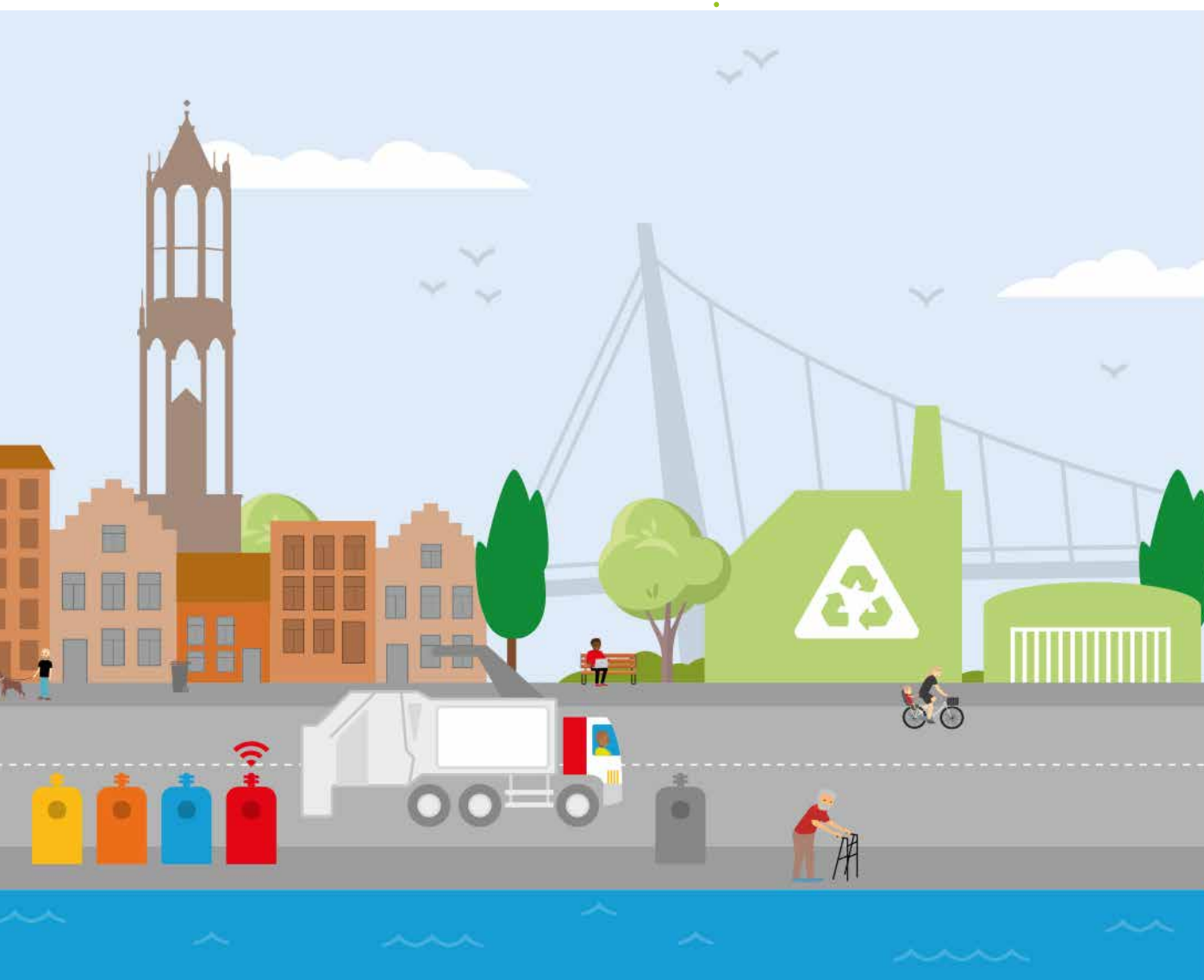
1.2.3 Verwerkingsfase

Als gemeente zijn we verantwoordelijk om zorg te dragen voor de maximale circulaire verwerking van de ingezamelde grondstoffen. Daar hebben we ook partners voor.

Op- en overslag en de verwerking van huishoudelijk afval, zoals restafval, papier en karton, gft en plastic, blik en pak heeft Utrecht geregeld via de Gemeenschappelijke Regeling Afvalverwijdering Utrecht (de GR AVU). In de GR AVU zitten alle 26 gemeenten van de provincie Utrecht. Utrecht maakt deel uit van het Dagelijks bestuur en het Algemeen Bestuur van de GR AVU. Op die wijze oefent Utrecht samen met de andere gemeenten invloed uit op het beleid.

De gescheiden ingezamelde stromen die via de afvalscheidingsstations worden ingezameld, worden onder regie van de gemeente zelf verwerkt. Denk hierbij aan hout, tuinafval, puin en harde kunststoffen. De afvalscheidingsstations vormen tevens een hub van grondstoffen die kunnen worden gekoppeld aan initiatieven die een meer hoogwaardige toepassing mogelijk maken.

2 Beleidskaders en ontwikkelingen

Het Europees beleid stelt de kaders waaraan het afvalbeleid in de landen van de EU moet voldoen in de Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen (2008/98/EG). Het Europees beleid streeft naar een circulaire economie. Europa beschikt in beperkte mate over grondstoffen en wil daarvoor op de lange termijn niet afhankelijk zijn van anderen. De Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen verplicht de lidstaten tot het opstellen van een afvalbeheerplan.

2.1 Nederlands afvalbeleid

De Europese afvalwetgeving is geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving in de vorm van de Wet Milieubeheer (Wm) en het Landelijk afvalbeheerplan (LAP). De Wet Milieubeheer verplicht de gemeenten zorg te dragen voor afvalinzameling en -verwijdering voor huishoudens. Deze zorgplicht kent zijn oorsprong in het beschermen van de volksgezondheid. Gemeenten dragen zorg dat minimaal eenmaal per week de huishoudelijke afvalstoffen (met uitzondering van grove, huishoudelijke afvalstoffen) worden ingezameld bij elk binnen haar grondgebied gelegen perceel waar zulke afvalstoffen geregeld kunnen ontstaan. Het groente-, fruit en tuinafval (gft) wordt daarbij in ieder geval afzonderlijk ingezameld. In uitzonderlijke gevallen kunnen gemeenten afwijken van deze verplichting tot gescheiden inzameling van gft, zoals Utrecht op dit moment in de binnenstad doet. De gemeenteraad kan er voor kiezen ook andere stromen gescheiden in te zamelen. Voor grof huishoudelijk afval geldt een plicht tot inzameling bij elk perceel en dient de gemeente te beschikken over een afvalscheidingsstation.

Ook is de gemeente verplicht tot het vaststellen van een afvalstoffenverordening. In de afvalstoffenverordening kunnen regels worden gesteld over de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen.

2.2 Landelijk Afvalbeheerplan 3

Hoe we in Nederland met ons afval omgaan wordt vastgelegd in het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP). LAP3, het derde Landelijk Afvalbeheerplan, heeft een looptijd van 2017 tot en met 2029. Overheden zijn wettelijk verplicht om bij al hun besluiten die het afvalbeheer raken, rekening te houden met het LAP. In LAP3 is de verwachting vastgelegd dat de hoeveelheid restafval zal afnemen tot gemiddeld 30 kilo per inwoner in 2025. De Rijksoverheid heeft in het programma 'Nederland Circulair in 2050' uitgesproken dat in 2050 grondstoffen efficiënt worden ingezet en hergebruikt, zonder schadelijke emissies naar het milieu. LAP3 vervult een functie als instrument bij de transitie naar een circulaire economie. Het LAP bestaat uit een algemeen beleidskader en uit sectorplannen waarin het beleid is uitgewerkt voor verschillende afvalstromen.

2.3 Nederland Circulair 2050

In het programma 'Nederland Circulair 2050' is de kabinetsvisie op de circulaire economie neergezet. Doel is om uiterlijk in 2050 een volledig circulaire economie tot stand te brengen. De ambitie van het kabinet is om samen met maatschappelijke partners in 2030 een (tussen)doel te realiseren van 50% minder gebruik van primaire grondstoffen (mineraal, fossiel en metalen).

In het Grondstoffenakkoord zijn deze ambities op dit moment onderschreven door meer dan 400 bedrijven, niet-gouvernementele organisaties (ngo's), financiële instellingen, kennisinstituten, overheden en andere organisaties. Namens deze partners zijn in 2018 transitieagenda's voor vijf prioritaire ketens opgesteld: biomassa en voedsel, kunststoffen, maakindustrie, bouw en consumptiegoederen.

Het programma VANG geeft uitvoering aan de transitieagenda 'consumptiegoederen'. Het doel van het programma Van Afval naar Grondstof (VANG) is het verminderen van de hoeveelheid restafval van huishoudens en vergelijkbaar afval van bedrijven. Daartoe moet naast de kwantiteit ook de kwaliteit van voor recycling geschikte deelstromen worden verhoogd. Daarnaast moet de hoeveelheid restafval van bedrijven worden verlaagd, door het verbeteren van inzameling en scheiding van afval

2.4 VANG-HHA

Om de doelen van het programma 'Nederland Circulair in 2050' te halen, moet het huishoudelijk afval beter worden gescheiden. De ambitie is om te komen tot 75% afvalscheiding en 100 kilo restafval per inwoner in 2020 en om uiteindelijk richting 100% afvalscheiding te gaan. In het uitvoeringsprogramma VANG Huishoudelijk afval worden mogelijkheden geopperd hoe deze doelstelling kan worden bereikt. In het VANG programma komen zowel preventie, als afvalscheiding en recycling aan bod.

2.5 Producentenverantwoordelijkheid (EPR)

Producentenverantwoordelijkheid (hierna EPR – 'Extended Producer Responsibility') betekent dat producenten en importeurs medeverantwoordelijkheid dragen voor het afvalbeheer van de producten die door hen op de markt zijn of worden gebracht. Hieronder valt onder andere het dragen van de kosten via een tariefsysteem. Daarnaast zal EPR stimuleren tot verduurzaming en duurzaam gebruik van producten en bevordert het de vernieuwing van inzameling en recycling van afgedankte producten. Producentenverantwoordelijkheid geldt voor elektrische en elektronische apparatuur, batterijen en accu's, autowrakken, autobanden en verpakkingen. Mogelijk zal er ook een producentenverantwoordelijkheid gaan gelden voor textiel en matrassen.

2.6 Markontwikkelingen

Keuzes en maatregelen in China en andere Aziatische landen werken door op onze grondstofmarkten. Zij hebben besloten enkele gescheiden grondstofstromen nog zeer beperkt te accepteren door hogere kwaliteitseisen te stellen. Het gaat dan voornamelijk om oud papier, kunststoffen en textiel. Het wegvallen van de goedkope optie om te exporteren, leidt tot een vergroot aanbod en hogere verwerkingstarieven.

Deze ontwikkelingen dwingen de Europese en Nederlandse markt om in beweging te komen en zelf verwerkingscapaciteit binnen de EU, dan wel Nederland op te bouwen. Deze ontwikkeling vergroot de mogelijkheid om meer grip en transparantie te krijgen op onze grondstofketens.

Naast de ontwikkelingen op de verwerkingsmarkt, speelt er ook veel rondom de afname van circulaire grondstoffen na verwerking. Zo is in de afgelopen jaren de hoeveelheid gerecycled plastic (kunststof granulaat) dat op de markt komt flink toegenomen. De vraag naar dit soort secundaire grondstoffen is echter nog laag en fossiele grondstoffen zijn goedkoop. Dit betekent dat circulaire grondstoffen nog moeilijk kunnen concurreren met grondstoffen uit nieuw geproduceerd materiaal.

Niet scheiden is echter ook duur. Landelijk gezien nemen de prijzen voor de verwerking van restafval toe. Dit is deels toe te schrijven aan het landelijke beleid, waarbij het aanbieden van restafval ontmoedigd wordt door het heffen van de verbrandingsbelasting. Anderzijds is de prijs voor de verwerking afhankelijk van lopende contracten bij de verwerkers en de beschikbare capaciteit. De samenstelling van het restafval verandert doordat er beter gescheiden wordt; ook dit is van invloed op de prijs.

3 Terugblik 2015 - 2018

In juni 2015 is de nota 'Afval is Grondstof 2015-2018' aangenomen. In het plan zijn doelstellingen geformuleerd en maatregelen genoemd om deze doelstellingen te behalen. Gedurende de looptijd van dit beleidsplan is de gemeenteraad regelmatig geïnformeerd over de voortgang.

3.1 Hoofd doelstellingen nota

Afval is grondstof 2015 - 2018

In onderstaande tabel wordt kort gereflecteerd op de hoofddoelstellingen van de voorgaande nota Afval is Grondstof 2015-2018 en het resultaten die hierbij zijn bereikt.

Doelstelling	Resultaat hele gemeente	
Het bronscheidingspercentage, inclusief 3% nascheiding van grof afval, is 45%	48%	
Maximaal 235 kilo restafval per inwoner per jaar	219 kilo restafval per inwoner	
De waardering voor afvalinzameling is gemiddeld minimaal een 7	Gemiddeld 6,5	
Een lagere afvalstoffenheffing	Initieel werd de heffing verlaagd, de laatste jaren weer verhoogd, voornamelijk door indexatie en oplopende afvalverwerkingskosten	

3.2 Maatregelen

Het belangrijkste onderdeel in de nota 'Afval is grondstof 2015-2018' was de invoering van Het Nieuwe Inzamelen (HNI). Hier is de afgelopen jaren het meeste op ingezet. Aanvullend hierop zijn een aantal extra maatregelen voorgesteld, welke in dit hoofdstuk ook kort worden belicht.

3.2.1 Het Nieuwe Inzamelen

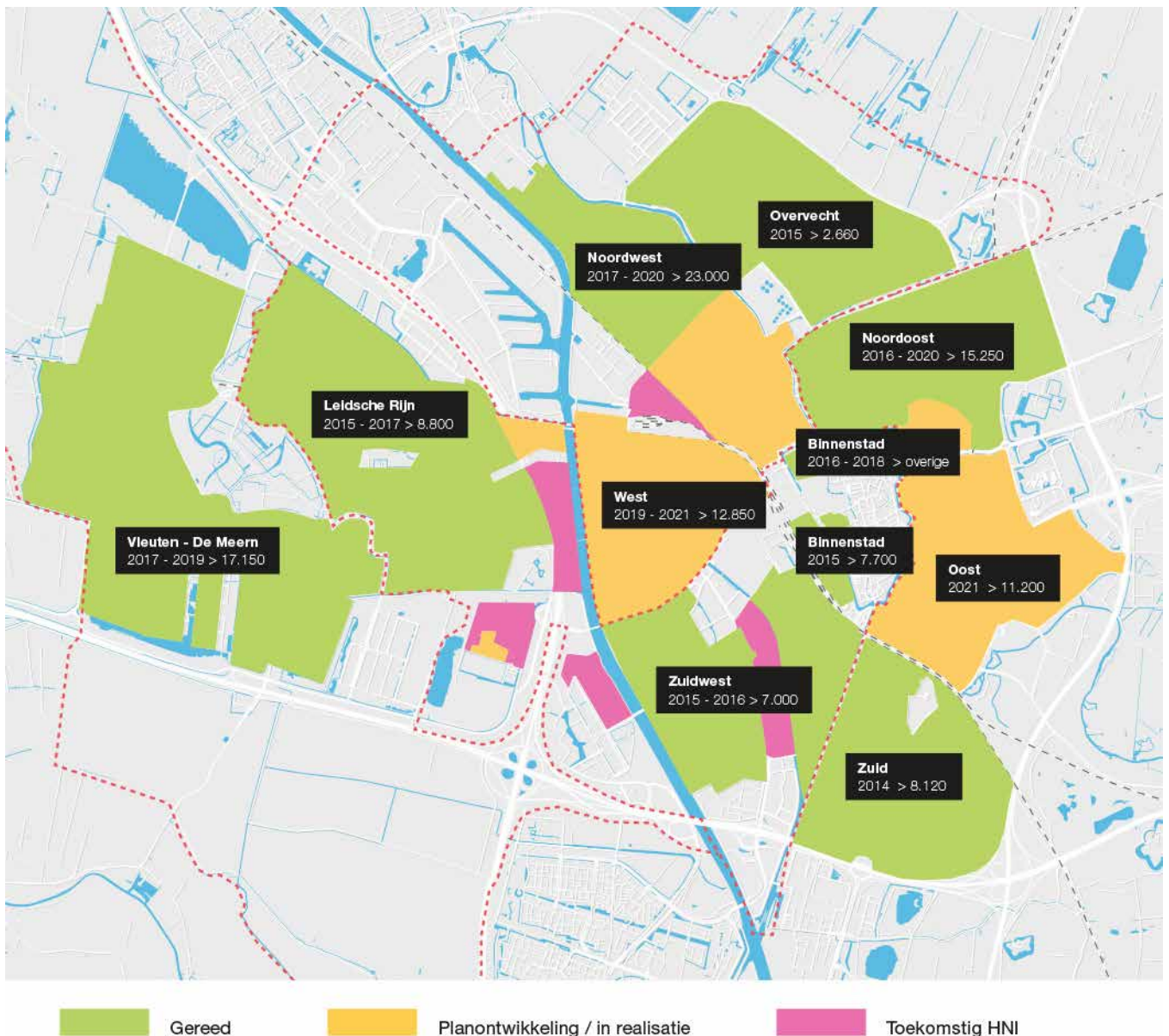
Wanneer HNI geheel is ingevoerd, is voor 115.000 huishoudens iets gewijzigd in de vorm van inzameling. Bij laagbouwwoningen met tuin en achterom worden de grondstoffen aan huis ingezameld. Het restafval moet naar een ondergrondse container in de buurt gebracht worden. Verspreid over de gemeente zijn hiervoor 1.750 ondergrondse restafvalcontainers geplaatst. De inwoners hebben de keuzevrijheid om te kiezen voor klike's voor gft, papier en plastic, blik en pak. Bij hoogbouwwoningen zijn extra ondergrondse containers voor plastic, blik en pak en papier en karton geplaatst, zodat de inwoners daar ook beter kunnen scheiden. Op verzoek kunnen deze huishoudens ook een draagbare afvallemmer (citybin) krijgen voor het gescheiden inzamelen van gft.

Figuur 1: Het Nieuwe Inzamelen: voorzieningen voor plastic, blik en pak, papier en karton, gft, glas, textiel en restafval.

HNI wordt over een periode van zeven jaar volledig ingevoerd. De invoering gebeurt in verschillende fases, waarbij steeds één of twee wijken tegelijk worden aangepakt. In de loop van 2021 is HNI in alle bestaande wijken ingevoerd. Alle laagbouw woningen met een tuin en achterom zijn dan volledig aangesloten. In bijna de gehele stad werken we met ondergrondse containers.

Figuur 2: In kwartaal 4 van 2020 is HNI in deze wijken volledig ingevoerd.

3.2.2 Aanvullende maatregelen nota 'Afval is grondstof 2015-2018'

Maatregelen	Invulling	
Onderzoek en innovatie		
Onderzoek haalbaarheid inzamelen dranken-kartons bij plastic.	In 2015 zijn drankenkartons en blik toegevoegd aan de plastic inzameling. De nieuwe benaming werd toen plastic, blik en pak (pbp)	✓
Als er een haalbare recyclemogelijkheid voor luier- en incontinentiemateriaal is, zal ook Utrecht deze stroom weer apart inzamelen en verwerken.	Recyclemogelijkheden zijn en worden onderzocht. Laatste update in raadsbrief van 24-9-2019. Voorlopig wordt niet gestart met luier-inzameling.	✓
Mede op initiatief van Utrecht en in samenwerking met de G4 zetten wij een onderzoek op naar gedrag en afvalscheiding, toegespitst op hoogbouw.	De pilots in alle gemeenten zijn inmiddels uitgevoerd en de eindrapportage is opgesteld. De resultaten worden meegenomen bij het ontwerpen van het gfe-brengsysteem, beschreven in hoofdstuk 4.2.1 (Gft).	✓
Via brancheverenigingen zoals de NVRD en G4lobbyen wij voor de uitbreiding van de producentenverantwoordelijkheid.	Utrecht heeft samen met G4 en NVRD een actieve rol gespeeld in lobby op producentenverantwoordelijkheid voor textiel, de nieuwe ketenovereenkomst verpakkingen en de inzamelvergoeding voor na te scheiden plastic, blik en pak.	✓
Na uitvoering van de maatregelen in de nota Afval is grondstof 2015-2018 kan de discussie worden gevoerd of in Utrecht een verdere differentiatie in de afvaltarieven gewenst is (Diftar).	Met de afschaffing van de afvalpas voor ondergrondse containers, is diftar voorlopig niet aan de orde.	✓
Onderzoek naar eigen overslagstation binnen Gemeenschappelijke Regeling Afvalverwijdering Utrecht (AVU)	Op basis van een second opinion, uitgevoerd samen met de AVU, is besloten om voorlopig geen eigen overslagstation in beheer te nemen. De toekomstige ontwikkelingen rondom afval- en grondstofstromen waren te onzeker om verantwoord langdurige investeringen aan te gaan.	✓
Verwerken van grondstoffen		
Opnemen van duurzaamheid in verwerkingscontracten. Hoger dan wettelijk minimum. Inzetten van hoogwaardige recycling van grof restafval bij aanbesteding in 2020 Inzetten op hoogwaardige verwerking van restafval tegen zo laag mogelijke prijs.	Bij de aanbesteding rondom de verwerkingscontracten voor gft en (grof)restafval in AVU verband, is beoordeeld op milieuprestaties. Ook in overige aanbestedingen wordt standaard beoordeeld op duurzaamheid.	✓
Volgen ontwikkelingen nascheiding	Met de pilot voor nascheiding van plastic, blik en pak eind 2018 is hier invulling aan gegeven.	✓
Social return wordt bij nieuwe aanbestedingen nadrukkelijk opgenomen.	Bij alle aanbestedingen wordt social return standaard meegenomen.	✓

Maatregelen	Invulling	
Participatie en draagvlak		
Het serviceniveau voor afvalinzameling zetten we scherper in: eenvoudige meldingen worden binnen 1-2 werkdagen afgehandeld.	Dit serviceniveau is inmiddels aangepast. Meldingen over ondergrondse containers worden al binnen 24 uur opgepakt.	✓
We zetten een meerjarige communicatie-campagne uit onder één gezamenlijke paraplu. Vooral de nieuw te scheiden fracties, zoals blik en drankenkartons, de waarde van de grondstoffen en het nut van minder restafval worden over het voetlicht gebracht.	De afgelopen jaren is dit uitgevoerd in de campagne "Utrecht weet wat afval waard is".	✓
Efficiënte bedrijfsvoering		
Dynamische lediging van de ondergrondse containers.	In 2019 werd de meeste ondergrondse containers van Utrecht dynamisch geleegd, gemiddeld bij een maximale vullingsgraad van 80%.	✓
Overige maatregelen		
We evalueren de pilot om hout (balken, spaanplaat, etc.) het hele jaar door aan huis in te zamelen.	Op basis van de evaluatie is geconstateerd dat deze aparte inzameling operationeel te bewerkelijk was.	✓
De afvalscheidingsstations worden verder actief gepromoot. Er worden twee pilots opgezet door openingstijden op zaterdag te verruimen en een zondagsopenstelling te realiseren. Het afvalscheidingsstation Het Zwarte Woud (Lunetten) wordt vernieuwd.	De verruiming van de openingstijden op zaterdag en de openstelling op zondag zijn inmiddels standaard. Ook het afvalscheidingsstation het Zwarte Woud (Lunetten) is vernieuwd.	✓

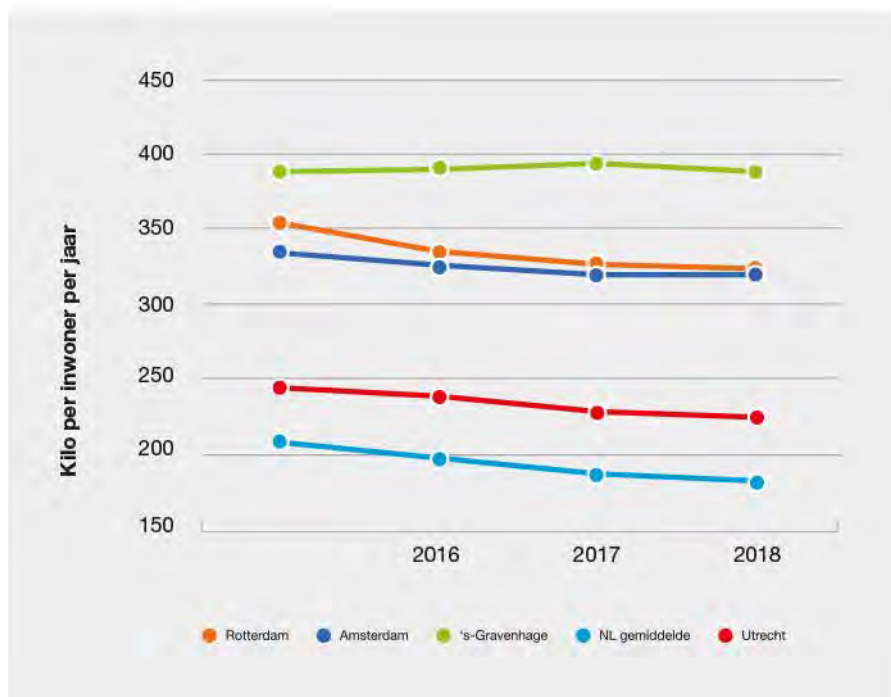
3.3 Resultaten

De resultaten van de nota 'Afval is grondstof 2015-2018' worden verder verdiept aan de hand van de prestaties op milieu en kosten.

3.3.1 Milieuprestaties

De doelstelling uit de nota 'Afval is grondstof 2015-2018' voor de hoeveelheid restafval was voor 2018 gemiddeld 235 kilo per inwoner per jaar. Deze doelstelling was onderverdeeld naar 150 kilo per inwoner per jaar in de laagbouw. Er werd ook een doorkijk gegeven naar de doelstelling voor 2020 van zelfs 100 kilo, waarmee we dezelfde doelstellingen nastreven als van het landelijke VANG-HHA programma. De meeste Nederlandse gemeenten hebben de afgelopen jaren deze doelstelling in hun beleidsprogramma opgenomen en concrete maatregelen genomen om hieraan te voldoen. De resultaten van deze inspanningen zijn terug te zien in de inzamelresultaten in de volgende grafiek:

Trend restafval

Figuur 3: Trend in hoeveelheid restafval (grof+ fijn) tussen 2015 en 2018 voor de G4 gemeenten en het gemiddelde van Nederland.

Zoals uit de grafiek blijkt, is de totale hoeveelheid restafval van Utrecht de afgelopen jaren afgenomen met een gelijke trend als het Nederlandse gemiddelde. Hieruit blijkt dat de nationale VANG- doelstellingen nog niet in zicht zijn en de meeste gemeenten de 100 kilo per inwoner nog niet bereikt hebben.

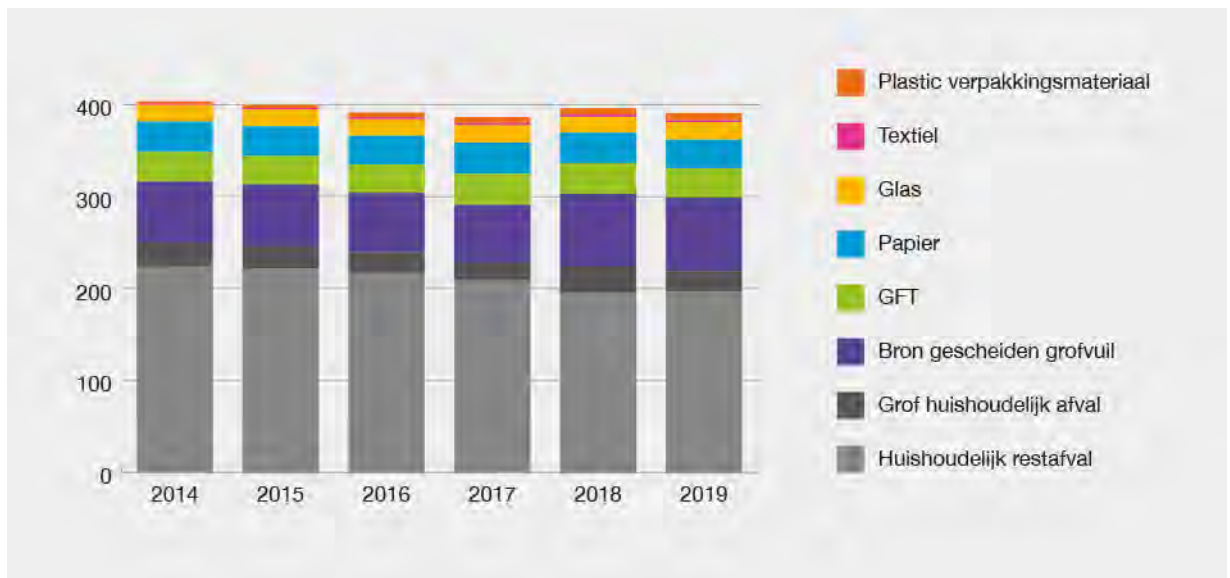
Het gemiddelde van alle Nederlandse gemeenten is gedaald van 210 kilo per inwoner in 2015 naar 183 kilo in 2018. Ook in de G4-gemeenten is een afname van het restafval te zien, maar blijft de hoeveelheid restafval bovengemiddeld.

Het lagere gemiddelde van alle gemeenten in Nederland wordt voornamelijk bepaald door de vele, kleine gemeenten. Juist de kleinere gemeenten passen vaak sterke sturingsmiddelen toe op de hoeveelheid restafval, zoals diftar of minder vaak restafval inzamelen.

In de periode 2014-2019 zien we een lichte afname van het totale aanbod van afval. De hoeveelheid restafval is tussen 2014 en 2019 met 31 kilo per inwoner afgenomen van 250 kilo naar 219 kilo. De hoeveelheid gescheiden afval is gestegen van 154 kilo naar 172 kilo per inwoner. In 2019 werd 47% van het afval gescheiden aangeboden.

Een groot deel van de daling van het restafval in Utrecht wordt veroorzaakt door de gebieden waar Het Nieuwe Inzamelen kon worden ingevoerd met kliko's voor laagbouw woningen. Vooral deze vorm van inzamelen, die bij ongeveer 25% van de huishoudens kon worden ingevoerd, zorgt voor hoge scheidingspercentages. Uit de evaluaties van de afgelopen jaren bleek dat de hoeveelheid restafval per inwoners per jaar in dit soort gebieden op ongeveer 200 kilo lag. Een stuk lager dan het huidige gemeentelijke gemiddelde van 219 kilo.

Inzamelresultaten

Figuur 4: Inzamelresultaten per kilo per inwoner, gemeente Utrecht 2014-2019.

De grafiek hierboven geeft meer inzicht in de gescheiden ingezamelde stromen. Hieruit blijkt dat vooral de laatste jaren meer gescheiden grofvuil ingezameld wordt. Een verklaring hiervoor is dat het aantal bezoekers van de afvalscheidingsstations sinds 2015 met 20% gestegen is van 475.000 bezoeken in 2015 naar 566.780 bezoeken in 2019. Het aandeel Utrechters dat aangeeft afval te scheiden om energie en milieu te sparen is in de afgelopen jaren gestegen van 60% in 2015 naar 65% in 2018.

3.3.2 Kosten

In de nota 'Afval is grondstof 2015-2018' is de doelstelling opgenomen om de afvalstoffenheffing te verlagen. In Figuur 6 hieronder is de gemiddelde afvalstoffenheffing per huishouden weergegeven voor de gemeente Utrecht, de overige G4-gemeenten en het gemiddelde van Nederland. Uit deze grafiek blijkt dat de gemeente Utrecht een lage afvalstoffenheffing heeft in vergelijking met de andere G4-gemeenten en het gemiddelde van Nederland.

Voor de volledigheid worden in Figuur 6 ook de afvalbeheerkosten per huishouden weergegeven. Niet alle gemeenten hanteren namelijk een kostendekkende afvalstoffenheffing. Zo is de gemiddelde kostendekkendheid in Nederland ongeveer 97%. Er zijn dus gemeenten die een deel van de afvalbeheerkosten dekken uit de algemene middelen. Utrecht hanteert een 100% kostendekkende afvalstoffenheffing.

Afvalstoffenheffing G4 en NL gemiddelde

Figuur 5: Afvalstoffenheffing G4 en Nederlands gemiddelde per huishouden.

Afvalbeheerkosten G4 en NL gemiddelde

Figuur 6: Afvalbeheerkosten G4 en Nederlands gemiddelde per huishouden.

Na de gunstige aanbesteding van restafval in 2009, kon de afvalstoffenheffing de jaren daarna regelmatig worden verlaagd. Waar de afvalstoffenheffing in 2009 nog op gemiddeld €276 per huishouden lag, werd deze voor 2015 verlaagd naar het laagste niveau van gemiddeld €216 per huishouden.

Het is helaas onvermijdelijk gebleken de afvalstoffenheffing te laten stijgen. In 2015 werd de verbrandingsbelasting ingevoerd als onderdeel van het vergroenen van het belastingstelsel. Het tarief was toen €13,- per ton verbrand of gestort afval. In 2019 steeg deze verbrandingsbelasting tot €32,12 per ton. Deze kosten kwamen bovenop de verwerkingskosten zoals we die met de verwerker hadden afgesproken. Tussen 2015 en 2018 is verder alleen geïndexeerd.

Doordat we meer afval gescheiden hebben ingezameld zijn de kostenstijgingen beperkt gebleven. Deze grondstoffen worden tegen gunstigere tarieven of als opbrengst verwerkt. Vanaf 2018 veranderden ook de marktprijzen voor de verwerking van grondstoffen. Dit wordt toegelicht in paragraaf 2.6 Marktonwikkelingen.

Gezien deze ontwikkelingen spreken we toch van een succes. Doordat er meer grondstoffen gescheiden worden en per inwoner minder restafval aangeboden wordt, zijn de kosten minder hard gestegen dan zonder deze veranderingen in de inzamelresultaten. Met de hoge verwerkingskosten van het nieuwe verwerkingscontract voor restafval, wordt nogmaals onderstreept dat het voordeliger is om het afval goed te scheiden. Dit voorkomt namelijk een nog hardere stijging van de afvalstoffenheffing voor de inwoners.

3.3.3 Tevredenheid

In grote delen van de stad is het serviceniveau verhoogd met de invoering van Het Nieuwe Inzamelen. De gemiddelde tevredenheid over de inzameling in algemene zin bleef echter gemiddeld op een 6,5 steken. Dit cijfer is gebaseerd op de stadsbrede inwonersenquête die jaarlijks wordt gehouden. De aanname is dat dit komt door de vele veranderingen die de afgelopen jaren zijn doorgevoerd. We vragen namelijk veel van onze inwoners.

Overigens waardeerden bewoners het Het Nieuwe Inzamelen, op basis van diverse tevredenheids-onderzoeken in de betreffende wijken, gemiddeld met een 7.

Bijplaatsingen

Voor de invoering van Het Nieuwe Inzamelen zijn veel ondergrondse containers geplaatst. Deze ondergrondse containers willen we graag netjes houden om ervoor te zorgen dat ze goed gebruikt worden door de inwoners. Het verwijderen van bijgeplaatst afval, ofwel 'bijplaatsingen', is de afgelopen jaren een apart aandachtspunt geweest waar veel maatregelen voor zijn getroffen. Hierbij is met name ingezet op het regelmatig weghalen van bijplaatsingen en meer handhaving op hotspots. Om bijplaatsingen verder te voorkomen onderzoeken we of een aangepaste inwerpopening voor karton effect heeft, zie ook paragraaf 4.2.3 (Papier en karton).

Aanvullend hierop ontvangt de raad in het najaar van 2020 vanuit Het Actieplan Utrecht Schone Stad een aanpak tegen plekken in de stad, waar sprake is van veel vervuiling, waaronder bijplaatsingen bij ondergrondse containers.

4 Grondstoffen strategie 2020

Onderhavige Onderhavige grondstoffenstrategie is een vervolg en verdieping op de vorige nota. Dat betekent dat Het Nieuwe Inzamelen (HNI) standaard is.

Afgelopen jaren hebben we de nadruk gelegd op de hoeveelheid gescheiden grondstoffen via scheiding aan de bron. Hierbij werd gestuurd op het verminderen van het aanbod restafval. In de Grondstoffennota 2020 gaan we hiermee door, vooral bij een aantal prioritaire grondstoffen waarvan nog relatief veel in het restafval zit. Het totale scheidingspercentage, inclusief nascheiding, is 48%. Dat betekent dat er nog een hoop grondstoffen niet gescheiden en dus niet hergebruikt worden.

Om een circulaire economie na te streven is ook de kwaliteit van gescheiden grondstoffen van belang; vooral nu de afzetmarkt van grondstoffen kritischer is geworden met de acceptatie van stromen. Daarom geven we nu ook meer aandacht aan de kwaliteit van de grondstoffen.

Ten slotte stellen we een strategie voor om allereerst afval te voorkomen waar mogelijk. We sluiten aan bij bestaande initiatieven, maar zoeken we ook actief naar andere mogelijkheden.

Per grondstof is een aparte aanpak uitgewerkt, waarbij afhankelijk van de aanpak op al deze aspecten wordt ingegaan. In principe geldt deze grondstoffenaanpak voor de gehele stad. Enkele typen bebouwing zijn echter niet geschikt voor het inzamelsysteem van HNI. Voor specifieke gebieden waar HNI niet voldoet, zoals nieuwbouwggebieden en de binnenstad, is een gebiedsgerichte aanpak opgesteld.

4.1 Kaders

In deze paragraaf worden de kaders waarbinnen deze nota is opgesteld kort toegelicht. Het gaat hierbij om kwantiteit van gescheiden grondstoffen, kwaliteit en de mate van circulariteit, oftewel hoe hoogwaardig worden grondstoffen toegepast in nieuwe producten.

4.1.1 Kwantiteit

De kwantiteit wordt uitgedrukt in kilo's per inwoner per jaar. De inwoners van Utrecht hebben gemiddeld 219 kilo restafval per jaar. Het restafval bestaat voor het grootste gedeelte uit stromen die beter gescheiden kunnen worden. Dat blijkt ook uit onderstaande Figuur 7. Links is de samenstelling van het restafval weergegeven op basis van gewichtsperscentage, rechts is de samenstelling weergegeven op basis van volume. De samenstelling op basis van gewicht is een sturingsinstrument voor de doelstellingen. De samenstelling op basis van volume geeft de zichtbaarheid van de maatregel weer. Zo heeft gft een grote impact op het gewicht, maar je ziet weinig verandering in de totale hoeveelheid afval.

Samenstelling restafval op basis van gewicht

Samenstelling restafval op basis van volume

Figuur 7: Samenstelling restafval 2019 op basis van gewicht en volume

Onderstaande tabel laat zien hoe goed elke fractie gescheiden wordt. De eerste kolom laat per fractie zien hoeveel er gescheiden ingezameld wordt per inwoner per jaar. De tweede hoeveel van elke fractie met het restafval weggegooid wordt. De derde kolom laat zien hoeveel procent van de totale fractie gescheiden wordt. Zo blijkt bijvoorbeeld dat slechts 34% van al het gft door de inwoners gescheiden wordt. In het restafval zit nog 68 kilo gft. Dit kan dus nog beter gescheiden worden.

	Gescheiden ingezameld in kilo/inw/jaar	Aanwezigheid in fijn restafval in kilo/inw/jaar	Scheidingspercentage per fractie
Gft	32	68	32%
Papier	31	27	54%
Glas	19	6	76%
Textiel	2	7	23%
Pbp	8	21	28%
Fijn restafval	197		
Gescheiden grofval	80		
Grof restafval	22		
Totaal restafval	219		

Tabel 1: Overzicht gescheiden ingezameld, aandeel in restafval en scheidingspercentage per fractie. 2019

4.1.2 Kwaliteit

Het sturen op de kwaliteit van gescheiden ingezamelde grondstoffen gaat een stap verder dan het sturen op het scheiden van het afval. Vervuiling is de aanwezigheid van afval in een grondstofstroom, bijvoorbeeld plastic in het gft of een vieze pizzadoos in een ondergrondse container voor papier.

Mede door de marktprijzen die onder druk staan, wordt er bij de acceptatie vanuit de verwerkers steeds meer gestuurd op de zuiverheid van de stroom. Vanuit het oogpunt van circulariteit is dit ook belangrijk. Zuivere stromen kunnen makkelijker worden gerecycled tot hoogwaardige producten.

4.1.3 Mate van circulariteit

In de circulaire economie worden materialen zo hoogwaardig mogelijk hergebruikt. In het ideale geval wordt voorkomen dat een product of verpakking op de markt komt. Daarna volgen 'lagere' treden, waaronder hergebruik van het gehele product, delen hiervan of recycling van de grondstoffen. De laagste trede is het verbranden met energierugwinning. Het 10Rmodel is een 'prioriteitsladder', waarbij 1 het hoogst scoort in mate van circulariteit en 10 het laagst. In de aanpak per grondstof (paragraaf 0) geven we aan op welke trede van het 10R-model de aanpak insteeft

Trede	R	Betekenis
10.	Refuse	Weigeren/voorkomen gebruik
9.	Reduce	Gebruik minder grondstoffen
8.	Redesign	Herontwerp met oog op circulariteit
7.	Re-use	Product hergebruik tweedehands
6.	Repair	Onderhoud en reparatie
5.	Refurbisch	Product opknappen
4.	Remanufacture	Nieuw product van tweedehands
3.	Re-purpose	Hergebruik product maar anders
2.	Recycle	Verwerking en hergebruik materialen
1.	Recover	(Energie) terugwinning.

Figuur 8: 10 model

4.1.4 Toezeggingen

In de afgelopen periode heeft de gemeenteraad van Utrecht aandacht gevraagd voor een aantal zaken in relatie tot deze grondstoffennota. Op basis hiervan zijn toezeggingen gedaan. In onderstaande tabel is aangegeven waar we in de grondstoffennota ingaan op deze toezeggingen.

Toezegging 1	
Gremium	Commissie Stad en Ruimte
Agendapunt	Aanbesteding van Afval Verwijdering Utrecht
Vergadering	4-4-2019
Toezegging	<p>De wethouder zegt toe in de Grondstoffennota die in najaar 2019 ter besluitvorming naar de raad komt de volgende thema's mee te nemen: communicatie, wijze van stimuleren na- en bronscheiding, stimuleren van experimenten voor alternatieve vormen van verwerking (wormenhotels, biobased etc.), prijs, mogelijkheden voor kostenbesparing.</p> <p>Op 17 september 2019 is een memo (kenmerk 6803232) naar de raad gegaan waarin de planning is aangepast naar het tweede kwartaal van 2020.</p>
Onderwerp	Wordt in deze nota behandeld bij
Communicatie	5 Communicatie
Wijze van stimuleren na- en bronscheiding	4.2.2 Plastic, Blik en pak (pnb)
Stimuleren van experimenten voor alternatieve vormen van verwerking (wormenhotels, biobased etc.)	4.2.1 Gft
Prijs en mogelijkheden voor kostenbesparing	7.3 Afvalstoffenheffing

Toezegging 2

Gremium	Raad
Agendapunt	Voorjaarsnota 2019
Vergadering	11-07-19
Toezegging	overnemen motie 177
Roept het college op om	<p>Te onderzoeken hoe het organische afval van de bewoners van de binnenstad weer kan worden opgehaald en daarbij in elk geval de ervaringen uit den lande met gf-inzameling in de hoogbouw op een rij te zetten en na te gaan welke oplossingen passend en relevant zijn voor de Utrechtse binnenstad; Via bestaande kanalen de interesses en deelnamebereidheid van bewoners, alsook hun ideeën en suggesties voor een succesvolle uitvoering te peilen;</p> <p>Te kijken welke rol de SWILL-boot hierbij kan spelen voor inwoners aan en om de Oudegracht;</p> <p>Hiervoor beleid te ontwikkelen en dat zo snel mogelijk aan de raad voor te leggen, en dan uiterlijk bij de nieuwe grondstoffennota.</p>

Onderwerp

Wordt in deze nota behandeld bij

4.5 Gebiedsaanpak: binnenstad

Gfe-inzameling binnenstad incl. betrekken bewoners en transport over het water.

4.2.1 Gft

Gfe-inzameling (bestaande) hoogbouw

Toezegging 3

Gremium	Commissie Stad en Ruimte
Agendapunt	Programma Begroting 2020
Vergadering	31-10-2019
Toezegging	De wethouder zegt toe om in eerste kwartaal 2020 een voorstel aan de raad te sturen om emissieloos afval inzamelen te bevorderen.

Onderwerp

Wordt in deze nota behandeld bij

Emissieloos afval inzamelen

6.4 Duurzaam wagenpark

4.2 Aanpak per grondstof

In deze paragraaf geven we per grondstof een overzicht van de huidige situatie en een reflectie hierop. Vervolgens leggen we in de visie uit waar we naartoe willen en in de aanpak hoe we dit gaan bereiken.

4.2.1 Gft

Gft is de combinatie van groente-, fruit- en tuinafval afkomstig van huishoudens. Gft bestaat in gewicht voornamelijk uit groente, fruit en etensresten (gfe). Ook bij huishoudens die geen tuinafval hebben spreken we vaak over gfe. In deze paragraaf gaan we in op de aanpak van gft en gfe.

Huidige situatie

Wat zamelen we in?	<ul style="list-style-type: none"> - Gemiddeld 32 kilo gft per inwoner per jaar - Het restafval bestaat voor nog voor 34% uit gft, omgerekend 68 kilo per inwoner. - Hiervan bestaat 90% uit groente-, fruit- en etensresten (gfe).
Hoe zamelen we in?	<ul style="list-style-type: none"> - Laagbouw woningen met tuin en achterom maken gebruik van kliko's, voor overige woningtypen (met uitzondering van complexen hoger dan vier woonlagen) zijn draagbare afvalcontainers (citybins) van 40 liter beschikbaar. - Wekelijks worden circa 121.000 kliko's en 7.000 citybins geleegd. - Grof tuinafval wordt op afspraak aan huis opgehaald. - Grof tuinafval kan het hele jaar door op de afvalscheidingsstations worden ingeleverd. - In januari zamelen we apart kerstbomen in.

Wat maken we ervan?	Biogas en compost
----------------------------	-------------------

Reflectie

Arbo is een belangrijk aandachtspunt. De citybin is Arbo-technisch niet verantwoord vanwege de hoge, fysieke belasting. De branche brede Arbowetgeving wordt naar verwachting aangescherpt, waardoor de citybin op termijn niet houdbaar is. De wekelijkste inzameling van gft is in Utrecht uitzonderlijk hoog. Naar schatting 90% van de gemeenten zamelt het gft eenmaal per twee weken in. Hierdoor zijn de kosten per ton ingezameld gft relatief hoog. In het verleden is hiervoor gekozen in verband met het gebruik van de citybin die bewoners veelal in pandig bewaren. Eenmaal per twee weken inzamelen kan mogelijk tot geuroverlast veroorzaken.

Visie	
Circulariteit	- 2. Recycle
Inzameling	<ul style="list-style-type: none"> - Een hoogwaardig brengsysteem voor gfe waarbij inwoners te allen tijde gfe kunnen aanbieden op loopafstand vanaf hun woning. De brengsystemen staan op logische plekken, passen in een omgeving met een beperkt gebruik van oppervlakte (footprint) en zijn gericht op gebruiksgemak voor inwoners. Hierbij gebruiken we de resultaten van de pilot Hoogbouw. - De wekelijkse inzameling is niet meer nodig als er geen citybins meer gebruikt worden. De inzameling is nu wekelijks vanwege de beperkte capaciteit van de citybins. De kliko's worden dan gelijktijdig ingezameld, maar zijn in de regel nog lang niet vol of inwoners bieden ze niet elke week aan. Met de realisatie van een brengsysteem voor gfe zou de wekelijkse inzameling kunnen worden teruggebracht tweewekelijks.
Verwerking	<ul style="list-style-type: none"> - We onderzoeken hoe nieuwe grondstoffen uit gft gewonnen kunnen worden. Bijvoorbeeld directe toepassing als voedsel (kweken van eiwitten). - Enkele gemeenten experimenteren met zogenaamde wormenhotels, waarbinnen speciaal gekweekte tijgerwormen bioafval verteren. Het restproduct is (vloeibare) compost. Het gebruik van een wormenhotel wijkt af van een gft-container omdat niet alle soorten bio afval hier in mogen. Denk aan bijvoorbeeld gekookt voedsel. De wormen kunnen deze producten niet verwerken. Het gebruik van een wormenhotel vergt daarom veel begeleiding en is daarom relatief duur. Ook is de circulaire impact onzeker omdat zowel productie als gebruik van de compost niet geborgd is. Zo is toepassing van het eindproduct als compost niet mogelijk voor professionele toepassingen. Omdat de verwerking van gft en het zoeken naar hoogwaardige toepassingen specialistisch werk is, wordt ingezet op centrale verwerking bij professionele partijen.

Aanpak

Inzameling

- Bestaande producten op de markt hebben hun beperkingen, voornamelijk in dicht stedelijke gebieden. Daarom wordt samen met Amsterdam en Rotterdam een innovatief inkooptraject (innovatiepartnerschap) voorbereid waarbij we samen met marktpartijen een hoogwaardig brengsysteem willen ontwikkelen. Het doel is een nieuw soort inzamelvoorziening te ontwikkelen die te allen tijde bereikbaar is, eenvoudig inpasbaar is in dicht stedelijke gebieden, met eenvoudige en snelle logistiek en modulair en flexibel opgebouwd (idealiter ook toepasbaar in bestaande ondergrondse containers). Met een succesvol prototype kan vervolgens een pilot worden gestart in hoogbouw gebieden.
- Mede op initiatief van Utrecht en in samenwerking met de G4 is een onderzoek opgezet naar gedrag en scheiding van organisch afval, toegespitst op hoogbouw. In het tweede kwartaal van 2020 zijn de resultaten beschikbaar. Succesvolle interventies om gescheiden inzameling van organisch afval te bevorderen worden meegenomen in het innovatie partnerschap traject.

Verwerking

- Binnen de samenwerking Cirkelwaarde doen we (wetenschappelijk) onderzoek naar de kansen voor hoogwaardige verwerking van gft, hierbij sturen we waar nodig ook actief op nieuwe wet- en regelgeving.

Financieel

Met de realisatie van een brengsysteem voor gfe kan de wekelijkse inzameling van klike's worden teruggebracht naar eenmaal per twee weken. De vrijgekomen middelen door de lagere inzamelfrequentie worden ingezet om het brengsysteem te financieren. Cirkelwaarde wordt gefinancierd vanuit de gemeenschappelijke regeling AVU.

4.2.2 Plastic, blik en pak (pbp)

Huidige situatie

Wat zamelen we in?	<ul style="list-style-type: none"> - Gemiddeld 8 kilo pbp per inwoner per jaar. - Het restafval bestaat voor nog voor 10,5 % uit pbp verpakkingsmateriaal, omgerekend 21 kilo per inwoner. - 28% van het verpakkingsafval wordt aan de bron, dus aan huis, gescheiden.
Hoe zamelen we in?	- Circa 40.000 laagbouwoningen maken gebruik van kliko's. De overige huishoudens kunnen gebruik maken van ondergrondse pbp-containers.
Wat maken we ervan?	- Nieuwe kunststof producten zoals petflessen, bouwemmers, grindplaten etc.

Reflectie

Sinds 2009 zijn gemeenten verplicht kunststoffen gescheiden in te zamelen. Later kwamen daar ook blik en pak bij. Om gescheiden inzameling mogelijk te maken, hebben we onder- en bovengrondse containers geplaatst. In de nota 'Afval is grondstof 2015-2018' is besloten de pbp-inzameling verder uit te breiden door laagbouw huishoudens te voorzien van kliko's en het aantal ondergrondse containers uit te breiden. Door het bestaande contract met AVR (dat tot 2021 loopt) was nascheiding lange tijd geen optie. In 2018 besloot AVR tot de ontwikkeling van een nascheidingsinstallatie waardoor in 2019 een proef kon starten met het nascheiden van plastic, blik en pak uit het restafval van de inwoners uit de stad Utrecht. Een klein deel van de inwoners in dit gebied heeft de beschikking over een eigen kliko voor pbp, maar verreweg de meesten maken gebruik van de ondergrondse containers voor pbp. Hierdoor is de service op bronscheiding van pbp relatief laag en zit er nog veel pbp in het restafval. Daarom wordt al het restafval uit deze gebieden nagescheiden op pbp. Bij Vleuten-De Meern en Leidsche Rijn is dit niet mogelijk. De nascheider heeft aangegeven dat het percentage bronscheiding met kliko's hier te hoog is om nascheiden rendabel te maken. Met andere woorden: het restafval in Vleuten-De Meern en Leidsche Rijn is na bronscheiding te arm aan pbp. Dit komt doordat kliko's een relatief hoog scheidingspercentage van het pbp opleveren door de hoge service aan huis.

Nu de pilot met nascheiding een jaar gevorderd is, maken we de balans op om te komen tot een definitieve keuze in het toekomstige beleid rondom inzameling van pbp.

We kijken naar de huidige logistiek rondom inzameling van pbp, communicatie naar onze inwoners, de hoeveelheid pbp dat via bron- en nascheiding wordt gescheiden (kwantiteit) en de mogelijkheid om het gerecyclede pbp weer in te zetten als grondstof (kwaliteit).

Logistiek

In Vleuten-de Meern en Leidsche Rijn hebben de meeste laagbouw woningen na de introductie van Het Nieuwe Inzamelen inmiddels een minicontainer voor pbp. Dat is ruim 65% van alle woningen in dit gebied. In de overige wijken ten oosten van de A2 hebben veel huishoudens geen ruimte voor een kliko. Gemiddeld heeft maar 13% van de laagbouwoningen daar een eigen kliko. Dat zorgt ervoor dat de inzamelroutes voor de pbp-kliko's sterk gefragmenteerd zijn en in dit gebied niet efficiënt kan worden ingezameld.

Communicatie

Op dit moment wordt in de stad Utrecht het pbp dus zowel bron- als nagescheiden. Hierdoor is de communicatieboodschap niet eenduidig. We leggen aan onze inwoners uit dat we testen of nascheiding gelijkwaardig is aan bronscheiding en dat we graag willen dat bewoners voorsnog gewoon doorgaan met bronscheiden, ondanks dat het pbp in hun restafval ook nog nagescheiden wordt. Op termijn is deze boodschap naar verwachting niet houdbaar en zal het mogelijk leiden tot verlies van draagvlak voor bronscheiding.

Kwantiteit

Bronscheiding van pbp vindt op dit moment op twee manieren plaats in Utrecht: middels klike's en ondergrondse containers. Het bronscheidingsrendement door het gebruik van klike's is, door het hoge serviceniveau aan huis, het hoogste: gemiddeld 31% van al het pbp wordt op deze manier gescheiden ingezameld. Bij ondergrondse containers ligt dit percentage veel lager: gemiddeld slechts 11% van het pbp wordt op deze manier gescheiden ingezameld. Deze scheidingspercentages zeggen overigens onvoldoende over de participatie van inwoners. Uit een studie van de Wageningen Universiteit uit 2019 blijkt, dat bewoners die actief hun pbp scheiden, ongeveer 73% daadwerkelijk gescheiden inzamelen. Daarnaast zijn er natuurlijk bewoners die bewust niet alle pbp apart houden, bijvoorbeeld omdat een deel als 'vies' wordt beschouwd (denk aan vleesschaaltjes e.d.).

Uit de inzamelgegevens blijkt dat in Vleuten-de Meern en Leidsche Rijn ongeveer 26% van al het pbp gescheiden wordt ingezameld via bronscheiding. Met alleen bronscheiding wordt in de overige wijken gemiddeld ongeveer 14% gescheiden. Dit percentage ligt een stuk lager door het eerder genoemde rendementsverschil tussen klike's en ondergrondse containers. In het overige deel van Utrecht kunnen we maar weinig bewoners gebruik laten maken van een klike.

Het scheidingsrendement van de nascheidingsinstallatie ligt op basis van de resultaten van 2019 op ongeveer 51%. De verwachting is dat dit percentage de komende jaren nog verder zal toenemen door verdere optimalisaties van de nascheidingsinstallatie. AVR heeft zich als doel gesteld om het scheidingsrendement de komende jaren verder te verbeteren tot minimaal 65%.

Met de introductie van nascheiding in Utrecht stad wordt een combinatie bron- en nascheiding gevoerd en hiermee in dit gebied een scheidingsrendement van ongeveer 58% gehaald. Het gemiddelde scheidingsrendement van pbp in heel Utrecht ligt gemiddeld op 51%.

In Leidsche Rijn en Vleuten-De Meern ligt het scheidingsrendement door (alleen) bronscheiding op 26%.

Op basis van scheidingsrendementen kan via nascheiding op stedelijk niveau meer pbp worden gescheiden en dus gerecycled worden dan via bronscheiding. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat we voor het overgrote deel gebruik maken van de minst effectieve inzamelmethoden, namelijk de ondergrondse containers en slechts beperkt gebruik kunnen maken van het meest effectieve inzamelmiddel voor pbp: de klike. Ondergrondse containers leveren slechts een beperkt scheidingsresultaat op en zijn voor veel inwoners, ondanks alle communicatie, onvoldoende prikkel om pbp te gaan scheiden.

Kwaliteit

Voor een uitspraak over de kwaliteit, dus de toepasbaarheid, hebben we een onderzoek² door de Wageningen Universiteit (WUR) laten uitvoeren. In het onderzoek naar de kwaliteit van het gerecyclede product, het granulaat, wordt plastic uit bronscheiding vergeleken met plastic uit nascheiding. In veel opzichten was dit al in ander onderzoek gedaan, met uitzondering van één aspect: moleculaire verontreiniging. De meest bekende uiting van deze vorm van verontreiniging is geur. Een minder bekende uitingsvorm is de migratie van moleculen. Dit laatste moet bepaald worden als men een kunststofverpakking wil gebruiken voor het verpakken van levensmiddelen.

Tot nu toe was het effect van de inzamelwijze (bron- of nascheiding) op de moleculaire verontreiniging in gerecyclede kunststoffen niet onderzocht. Daarmee is het onderzoek door de WUR nieuw en verkennend. Het plastic afval bestaat uit veel verschillende soorten plastics. In deze studie is ervoor gekozen om gebruik te maken van folies. Folies hebben namelijk het grootste aandeel in de ingezamelde kunststoffen en deze hebben de eigenschap dat zij het makkelijkst moleculen (bijvoorbeeld geurstoffen) opnemen uit de stoffen waarmee ze in contact komen. Folies gelden daarom als een 'worst-case'.

² E. Maaskant-Reilink, E.U. Thoden van Velzen, I.W. Smeding; 2020; Moleculaire verontreiniging in gerecyclede kunststoffolie uit bron- en nascheiding; Wageningen Food & Biobased Research

Op basis van dit verkennende onderzoek lijkt er geen significant verschil te zijn tussen moleculaire verontreiniging van gerecycleerd materiaal teruggewonnen uit bron- en nascheiding. Beide materialen bevatten veel moleculaire verontreiniging. Beide materialen geuren, maar op een andere manier. Het zal daarom van de toepassing afhangen welke geur minder storend is. Op basis van het onderzoek door de WUR is de voorlopige conclusie dat bron- of nascheiding de toepasbaarheid van kunststoffen naar alle waarschijnlijkheid niet beperkt.

Zoals gezegd is in het onderzoek bewust gekozen voor folies omdat deze gelden als een 'worst-case' materiaal voor moleculaire vervuiling. Andere gerecyclede kunststoffen afkomstig uit bron en nascheiding zullen daarom anders ruiken, waarschijnlijk vergelijkbaar als bron- en nagescheiden folie, maar vermoedelijk minder sterk. Bij de huidige toepassingen van deze gerecyclede kunststoffen is dit niet storend.

Visie	
Circulariteit	- 2. Recycle
Inzameling	<ul style="list-style-type: none"> - Vanuit logistiek perspectief is de inzameling van pbp met kliko's ten oosten van de A2 (Utrecht stad) niet effectief. De reden hiervoor is dat, verspreid over de stad, verhoudingsgewijs slechts een beperkt aantal woningen in aanmerking komen voor kliko's waardoor de inzamelroutes gefragmenteerd zijn. - Voor behoud van draagvlak is een heldere communicatie boodschap voor inzameling van pbp noodzakelijk. Daarom heeft het de voorkeur dat in een gebied slechts één vorm van scheiding beschikbaar is zodat inwoners weten waar ze aan toe zijn en communicatiemiddelen effectief kunnen worden ingezet. - Uit de kwantitatieve inzamelresultaten blijkt dat met nascheiding meer pbp gescheiden wordt dan met bronscheiding. Een combinatie van bron- en nascheiding is alleen mogelijk in Utrecht stad. Dit gebeurt nu ook als proef, maar is niet mogelijk in Vleuten-De Meern en Leidsche Rijn omdat hier te weinig pbp in het restafval aanwezig is om nascheiding voor AVR rendabel te maken. Het totale scheidingsrendement van pbp is op dit moment 51%. Wanneer in heel Utrecht wordt overgestapt op nascheiding van pbp dan blijft dit percentage ongeveer gelijk. Dit komt doordat in Vleuten-De Meern door nascheiding een hoger rendement wordt gehaald dan alleen via bronscheiding terwijl in de andere wijken ten oosten van de A2 een stuk bronscheiding wegvalt. - Bij nascheiding lijkt de toepasbaarheid van kunststoffen naar alle waarschijnlijkheid niet beperkt, net als bij bronscheiding, zo blijkt uit het onderzoek van de WUR. - Bovenstaande reflectieoverwegingen pleiten ervoor om voor het scheiden van pbp in heel Utrecht over te stappen op nascheiding. De toepassingsmogelijkheden van recyclaat uit bron- en nascheiding zijn vergelijkbaar, kwantitatief is er veel te winnen met nascheiding en een combinatie van beiden systemen zal op termijn zorgen voor een verlies aan draagvlak onder inwoners en kostenverhogend werken.
Verwerking	<ul style="list-style-type: none"> - Verpakkingen worden gesorteerd, gewassen, vermalen en verder opgewerkt tot recyclaat dat wordt gebruikt voor nieuwe (kunststof) producten. - De Raamovereenkomstpartijen, NVRD, VNG en Afvalfonds Verpakkingen, hebben naar aanleiding van de uitkomst van een tussentijdse evaluatie van de Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022 nieuwe afspraken gemaakt. Het oorspronkelijke ketenregiemodel wordt vervangen. In het nieuwe model kunnen makkelijker afspraken worden gemaakt om de sortering van kunststoffen te verbeteren en wordt er meer landelijk regie genomen om kunststoffen hoogwaardiger te recyclen. Dit gebeurt in samenspraak tussen het Afvalfondsverpakkingen en de VNG.

Aanpak

Inzameling

- We stoppen gefaseerd met bronscheiding van pbp. Hiervoor worden de kliko's, circa 40.000, die in gebruik zijn voor de gescheiden inzameling van pbp ingenomen en zoveel mogelijk herbestemd. Hetzelfde geldt voor de huidige ondergrondse containers voor pbp die kunnen worden omgebouwd naar andere (grondstof)containers.
- Een communicatiestrategie wordt opgezet om deze wijziging aan de inwoners kenbaar te maken en uit te leggen dat de verandering uitsluitend gaat over pbp. Voor andere grondstoffen biedt nascheiding tenslotte geen volwaardig en beter alternatief om grondstoffen hoogwaardig te verwerken.
- De ondergrondse restafvalcontainers worden aangepast aan de nieuwe afvalsoort, namelijk pbp en restafval.

Verwerking

- Het restafval wordt bij AVR nagescheiden. De installatie is nog maar een jaar in gebruik en wordt nog steeds doorontwikkeld en geoptimaliseerd. De verwachting is dat het rendement in de loop van de tijd nog zal toenemen. Dit is ook te verwachten aan de hand van andere installaties in Nederland die al langere tijd operationeel zijn.

Financieel

Overstap naar nascheiding

De kosten voor inzameling van plastic, blik en pak worden bekostigd vanuit de producenten van verpakkingen via het Afvalfonds verpakkingen. Vanuit deze organisatie ontvangt de gemeente een vergoeding om de inzamelkosten te dekken. Hierbij maakt het niet uit of deze kosten gemaakt worden via bron- of nascheiding. Hier is in de nieuwe Ketenovereenkomst rekening mee gehouden.

Voor het invoeren van het nieuwe systeem zijn enkele eenmalige kosten gemoeid. Het gaat dan om de afschrijvingskosten voor de kliko's en de kosten voor de aanpassingen van de ondergrondse containers. Dit zal maximaal €600.000 bedragen. Uiteraard zullen containers zoveel mogelijk worden hergebruikt om een versnelde afschrijving beperkt te houden. Hierbij zal ook gekeken worden naar de mogelijkheden om de egaliseringsreserve te benutten om de resterende kosten van de versnelde afschrijving te dekken.

Invoering statiegeld

Per 1 juli 2021 wordt statiegeld op kleine plastic flesjes ingevoerd. Mogelijk wordt op een later moment ook statiegeld ingevoerd op blik, om ook het aantal blikjes in het zwerfafval terug te dringen. Deze maatregel wordt ingevoerd om de hoeveelheid plastic flesjes in het zwerfafval tegen te gaan. De producenten van de flesjes zijn verantwoordelijk voor de invoering van het statiegeldsysteem. Dit besluit zal ongetwijfeld een invloed hebben op de hoeveelheid kunststoffen die wij inzamelen. Het maakt daarbij niet uit of het om bron- of nascheiding gaat: een deel van het plastic zal voor het statiegeld terug naar de winkel gebracht worden en komt dus niet in het afval terecht waardoor wij hiervoor ook geen kosten voor de inzameling maken. Daar staat tegenover dat ook de inkomsten uit de vergoedingen van Nedvang voor de statiegeldverpakkingen wegvallen. De verwachting is dat de netto financiële effecten van statiegeld daarom kostenneutraal zijn.

4.2.3 Papier/karton

Huidige situatie

Wat zamelen we in?	<ul style="list-style-type: none"> - Gemiddeld 31 kilo per inwoner per jaar. - Het restafval bestaat nog voor 14% uit papier en karton, omgerekend 27 kilo per inwoner. - 54% van het papier en karton wordt gescheiden.
Hoe zamelen we in?	<ul style="list-style-type: none"> - Ondergrondse containers, kliko's voor laagbouw woningen met tuin en achterom. - Via verenigingen, kerken en scholen.
Wat maken we ervan?	<ul style="list-style-type: none"> - Het ingezamelde papier en karton wordt gerecycled tot nieuw papier en karton.

Reflectie

De laatste jaren vindt er een grote verschuiving plaats in de samenstelling van het papier en karton. Door de groei van online verkoop wordt er naar verhouding steeds meer karton aangeboden. Kartonnen dozen vormen een steeds groter wordend probleem bij de inzameling. Dozen passen niet goed door de klep van de ondergrondse containers of verstopen de containers. Inwoners maken ze vaak niet klein (genoeg) en plaatsen het karton naast de container. Dit heeft een aantrekkend effect op het bijplaatsen van meer afval.

De enige kwetsbaarheid op de toepassing van papier en karton is het percentage vervuiling. Tot voor kort was enige mate van vervuiling geen probleem. Sinds een jaar importeert China echter geen papier en karton meer. Hierdoor is het aanbod van papier en karton op de Europese markt erg hoog en wordt er scherper gekeken naar de vervuiling.

Verreweg het meeste papier en karton wordt ingezameld via de kliko's en ondergrondse containers. Verenigingen, kerken en scholen zamelen slechts een klein deel in. Voor de inzameling krijgen zij een vergoeding. We hebben met deze instellingen een garantieprijs afgesproken. Dat is een minimaal bedrag per kilo. Echter, als de marktprijs boven deze garantieprijs ligt, krijgen zij de hogere marktprijs vergoed. Inmiddels liggen de marktprijzen onder de garantieprijs. De inzameling van oud papier levert de instellingen steeds minder op. Ook het zoeken van vrijwilligers lijkt voor de verenigingen steeds moeilijker te zijn.

Visie

Circulariteit	<ul style="list-style-type: none"> - 9. Reduce - 2. Recycle
Preventie	<ul style="list-style-type: none"> - De productie van ongeadresseerd reclamedrukwerk zoveel mogelijk voorkomen.
Inzameling	<ul style="list-style-type: none"> - Het papier en karton dat overblijft wordt zoveel mogelijk gescheiden ingezameld door middel van kliko's (voor laagbouw woningen) en ondergrondse containers. - Ondergrondse papiercontainers zijn beter geschikt voor de toenemende hoeveelheid karton.
Verwerking	<ul style="list-style-type: none"> - De komende jaren wordt meer gestuurd op de kwaliteit van het ingezamelde papier en karton, waar nodig wordt hierop bijgestuurd. - De huidige verwerkingsmethode van papier en karton is hoogwaardig; papier en karton wordt opnieuw ingezet. Eventuele nieuwe vormen van verwerking volgen we op de voet in samenwerking met onze partners AVU en Cirkelwaarde.

Aanpak

Preventie

- Door het opt-in systeem moeten bewoners per 1 januari 2020 expliciet aangeven ongeadresseerd reclamedrukwerk te willen ontvangen. Als dit niet gebeurt, ontvangt men geen ongeadresseerd reclamedrukwerk meer. We handhaven het opt-in systeem voor ongeadresseerd reclame drukwerk.
- Initieel was het systeem ook van toepassing op huis-aan-huis bladen. Op 25 februari oordeelde het Gerechtshof echter dat dit in strijd is met Artikel 10 van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens (EVRM). Naar aanleiding van deze uitspraak is cassatieadvies ingewonnen bij de landsadvocaat, welke concludeerde dat er goede juridische gronden bestaan voor een cassatieberoep. Het gaat hierbij om een principiële vraag over de uitleg van artikel 10 EVRM die niet alleen voor Utrecht maar ook voor andere gemeenten, die invoering van een dergelijk systeem overwegen, relevant is. Op basis van deze overwegingen heeft het college op 3 april 2020 aangekondigd in cassatie te gaan.
- Ondanks de cassatieprocedure wordt voorgesteld de Afvalstoffenverordening aan te passen naar een variant waarbij de huis-aan-huisbladen ongemoeid blijven. Doel van deze aanpassing is vooral om juridisch een gelijk speelveld te creëren voor alle huis-aan-huisbladen. De uitspraak van het gerechtshof ging namelijk alleen over bladen van DPG Media. Daarnaast kost een cassatieberoep per definitie veel tijd (één tot anderhalf jaar) en blijft de uitkomst onzeker. Zowel het Europees Hof voor de Rechten van de Mens als de Hoge Raad, hebben niet over een vergelijkbare casus beslist en de uitkomst is daarom niet gemakkelijk te voorspellen.

Inzameling

- De ondergrondse containers voor papier en karton worden aangepast, waardoor karton eenvoudiger kan worden aangeboden. Hiervoor wordt een ondergrondse container met speciale sleuf voor karton ontwikkeld, die eerst in een pilot wordt getest.
- We onderzoeken in hoeverre de inzameling van oud papier en karton door verenigingen, kerken en scholen op korte en langere termijn draagvlak heeft.

Verwerking

- Om de vervuiling van het ingezamelde papier en karton in beeld te brengen, worden jaarlijks sorteeranalyses uitgevoerd.

Financieel

De ontwikkelkosten voor de aangepaste inworpopening zijn beperkt. De aangepaste containers worden meegenomen in het vervangingsprogramma, zodat hier naar verwachting geen extra middelen voor hoeven te worden vrijgemaakt. De kosten voor het cassatieberoep bedragen ca €40.000. Deze ruimte is er nog in de projectbegroting van de ja-ja sticker.

4.2.4 Glas

Huidige situatie

- Wat zamelen we in?**
- Gemiddeld 19 kilo per inwoner per jaar.
  - Het restafval bestaat nog voor 3% uit glas, omgerekend 6 kilo per inwoner.
  - 76% van het glas wordt gescheiden.

- Hoe zamelen we in?**
- Ondergrondse glascontainers.

- Wat maken we ervan?**
- Het ingezamelde glas wordt gerecycled tot nieuw glas.

Reflectie

Utrecht zamelt het glas uit diverse gemeenten uit de provincie Utrecht in. Dit doen we in opdracht van de AVU. Onze ondergrondse glascontainers zijn nog niet uitgerust met vulgraadsensoren omdat deze samen met de containers uit de provincie, die ook nog geen sensoren hebben, gelegeerd worden.

Visie

- Circulariteit**
- 2. Recycle
- Inzameling**
- Alle glascontainers in Utrecht en omliggende gemeenten in de provincie worden gelegeerd op basis van de vulgraad in plaats van vast frequenties. Hiermee worden vervoersbewegingen en emissies beperkt.
- Verwerking**
- De huidige verwerkingsmethode van glas is hoogwaardig; het glas wordt weer opnieuw ingezet.

Aanpak

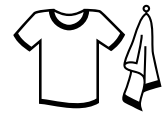
- Inzameling**
- In samenwerking met de AVU wordt een nieuw contractmodel ontwikkeld waarbij de glascontainers in de provincie ook worden uitgerust met vulgraadsensoren, zodat ook alle glascontainers dynamisch gelegeerd kunnen worden.

Financieel

De verwachting is dat het nieuwe inzamelmodel een licht voordeel oplevert voor de inzamelkosten van de gemeente Utrecht. De inzameling bij omliggende gemeenten in opdracht van de AVU is een commerciële activiteit en valt daarom buiten de begroting van de afvalstoffenheffing. De verwachting is dat ook hier een lichte kostenbesparing zal worden gerealiseerd, waar de AVU gemeenten mede voordeel van zullen hebben.

4.2.5 Textiel

Huidige situatie

Wat zamelen we in?	<ul style="list-style-type: none"> - Gemiddeld 2 kg textiel per inwoner per jaar. - Het restafval bestaat voor nog voor 3% uit textiel, omgerekend 7 kg per inwoner. - 23% van het textiel wordt gescheiden.
Hoe zamelen we in?	- Inzameling door middel van 70 ondergrondse containers bij kringlooppunten en maandelijks middels huis-aan-huis inzameling via charitatieve derden
Wat maken we ervan?	- Herbruikbare kleding wordt verkocht en weer gedragen. Van het overige textiel is de toepassing grotendeels onbekend.

Reflectie

Textiel bestaat uit veel verschillende soorten met elk een andere kwaliteit. Dit bepaalt de manier waarop het textiel hergebruikt kan worden, zoals verkoop als 2de hands of vervezelen en toepassing in een ander product. Slechts een klein deel van het textiel heeft een positieve marktwaarde en bepaalt de vergoeding die de gemeente ontvangt.

De inschatting is dat ongeveer 70% van het textiel verdwijnt in het buitenland (Azië, Afrika, China) waarna het onduidelijk is wat ermee gebeurt.

Een deel wordt verkocht en hergebruikt maar de kans is hoe dan ook groot dat een groot deel van het textiel uiteindelijk gestort wordt.

Ook is er geen grip op de inzameling van textiel in Utrecht. Door de stad staan verspreid veel 'illegale' textielcontainers. Vaak staan deze containers in winkelpanden of (semi) openbare of privé terreinen. De containers zijn illegaal omdat ze zonder medeweten van de gemeente geplaatst zijn, door inzamelaars die geen toestemming hebben huishoudelijk textiel in te zamelen. Formeel is de gemeente namelijk verantwoordelijk voor de inzameling en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen, waar ook ongesorteerd textiel onder valt. Door de aanwezigheid van illegale textielcontainers hebben we onvoldoende zicht op de hoeveelheid textiel die in Utrecht gescheiden wordt ingezameld. Daarnaast is het ook niet duidelijk of dit textiel op de juiste manier wordt verwerkt.

De kwaliteit van het textiel uit ondergrondse containers wordt voor een groot deel bepaald door vervuiling in de container en de mate waarin dit zich bij het legen kan verspreiden door het textiel. Begin 2019 liep het percentage vervuiling sterk op tot tegen de 25%. Op basis hiervan is de manier van inzamelen aangepast door een ander type inzamelvoertuig. Hierdoor kon vervuiling minder vermengd raken met het textiel waardoor het vervuilingpercentage sterk daalde tot ongeveer 10%.

Visie

Circulariteit	- 2. Recycle
Inzameling	<ul style="list-style-type: none"> - Textiel uit 'illegale' textielcontainers is in kaart gebracht en wordt circulair verwerkt. - Het vervuilingpercentage blijft beperkt en vormt geen probleem voor de hoogwaardige verwerking van het textiel.
Verwerking	<ul style="list-style-type: none"> - Er is inzicht in de tweedehands textielketen, zowel het herbruikbare als het overige deel. - Textiel wordt lokaal gesorteerd en alleen herbruikbaar textiel wordt verkocht voor hergebruik. Recycling van overig textiel wordt gestimuleerd.

Aanpak

Inzameling	<ul style="list-style-type: none"> - Vervuiling van het textiel blijft een punt van aandacht. Op het moment dat dit toeneemt, kunnen aanvullende maatregelen worden genomen. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan een (laagdrempelig) toegangssysteem op de ondergrondse textielcontainers. - Illegale textielcontainers en diens eigenaren worden in kaart gebracht. We willen met de eigenaren afspraken maken. Het betreffende textiel dient circulair te worden verwerkt. Waar nodig wordt hierop gehandhaafd. .
Verwerking	- Schaal is van groot belang voor het lokaal sorteren van textiel. Utrecht heeft hiervoor niet voldoende textiel, ook niet op het moment dat de inzamelresultaten sterk zouden toenemen. Daarom wordt ingestoken op een regionale aanbesteding. Bijvoorbeeld samen met AVU gemeenten, Cirkelwaarde en eventueel de gemeente Amsterdam. In deze aanbesteding staan transparantie en de circulariteit van de textielketen centraal.

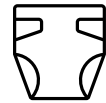
Financieel

De textielinzameling levert de gemeente op dit moment rond de €210.000 per jaar op. De opbrengsten van textiel dalen op dit moment echter sterk, mede doordat er onvoldoende mogelijkheden zijn voor het recyclen van textiel en omdat er veel aanbod is van goedkope fast fashion op buitenlandse markten. Om deze reden worden alleen de kosten voor inzameling gedekt door de opbrengsten. De verwachting is dat de opbrengsten voor textiel hiermee jaarlijks ongeveer €150.000 lager worden ten opzichte van de huidige situatie. De impact van de afnemende opbrengsten zullen worden meegenomen in de tariefopstelling afvalstoffenheffing van de komende jaren.

4.2.6 Luiers

Huidige situatie

Wat zamelen we in?	- Het restafval bestaat voor 9% uit luiers en incontinentiematerialen. Omgerekend is dat 11,3 kilo per inwoner per jaar.
Hoe zamelen we in?	- Luiers worden niet gescheiden ingezameld.
Wat maken we ervan?	Luiers worden met het restafval verwerkt. Dat betekent dat ze verbrandt worden met terugwinning van energie.

Reflectie

Op dit moment is er één partij die luiers apart kan verwerken: ARN in Weurt. Uit een onafhankelijk rapport blijkt dat de totale milieu-impact van het verwerkingsproces van ARN positiever is dan verbranden. Met andere woorden, het draagt – ten opzichte van verbranding – onder andere bij aan CO₂-besparing. Deze positieve milieu-impact wordt echter voor een groot deel veroorzaakt doordat 91% van de luiers via de riolslibverwerking wordt omgezet in biogas. Dit proces is een vorm van verbranding. Een beperkt deel van de positieve milieu-impact wordt veroorzaakt door daadwerkelijke recycling. In dit geval van de kunststoffen in de luiers. Uiteindelijk wordt slechts 9% daadwerkelijk gerecycled.

Gezien het beperkte percentage recycling is het de vraag in hoeverre deze techniek zal voldoen aan landelijke wet- en regelgeving (LAP3).

Samen met de Afval Verwijdering Utrecht (AVU) wordt in het Cirkelwaarde verband gekeken op welke manier de luierverwerking zich de komende jaren zal ontwikkelen.

De afvalstroom 'luiers' bestaat uit baby- en kinderluiers en incontinentiemateriaal. We richten ons op de baby- en kinderluiers omdat hier goede alternatieven voor bestaan.

Een kind draagt gemiddeld 5 luiers per dag. Dat zijn ongeveer 1.800 tot 2.000 luiers per jaar, goed voor 260 kilo afval.

Gemiddeld draagt een kind 5.300 luiers voordat hij of zij zindelijk is.

Preventie heeft echter een grotere voorkeur dan recycling. De laatste jaren staan de ontwikkelingen daarop niet stil. De wasbare luier is al lang niet meer een katoenen doek die met veiligheidsspelden in elkaar hangt en uitgespoeld en uitgekookt moet worden. Er liggen dan ook kansen om via de wasbare luier het afval van wegwerpluiers te voorkomen.

Visie

Circulariteit	<ul style="list-style-type: none"> - 9. Reduce - 2. Recycle
Preventie	<ul style="list-style-type: none"> - Het gebruiken van wasbare luiers zorgt voor minder afval en daarmee ook minder CO²-uitstoot. Wasbare luiers zijn daarom beter voor het milieu dan wegwerpluiers. Ook als de productie en het wassen van de luiers worden meegenomen zorgen ze voor minder vervuiling dan wegwerpluiers. - Doel is om de Utrechters beter bekend te maken met de voordelen en het gebruik van wasbare luiers.
Inzameling	<ul style="list-style-type: none"> - Voorlopig worden luiers in Utrecht niet gescheiden ingezameld in verband met de beperkte mate van recycling.
Verwerking	<ul style="list-style-type: none"> - De ontwikkelingen met betrekking tot recycling van wegwerpluiers worden nauwlettend gevolgd. Op het moment dat zich nieuwe ontwikkelingen voordoen die de mate van recycling verbeteren, kan het inzamelen van luiers worden overwogen.

Aanpak

Preventie	<p>Het gebruik van wasbare luiers is in Nederland nog geen algemeen gebruik. Tot enkele decennia geleden was de katoenen luier nog gangbaar tot de wegwerpluier zijn intrede deed. De wegwerpluier had voordelen ten opzichte van de katoenen luiers, vooral in het gebruiksgemak. De katoenenluiers zijn hierdoor in ongebruik geraakt en de wegwerpluiers domineren nu de markt. Wasbare luiers zijn niet in de gangbare winkels verkrijgbaar.</p> <p>De beeldvorming rondom wasbare luiers is sterk beïnvloed door de manier waarop vroeger met katoenen luiers werd gewerkt. Dit is niet terecht. Inmiddels zijn wasbare luiers een volwaardig alternatief. Een wasbare luier verschonen gaat vrijwel hetzelfde als een wegwerpluier en het wassen is een stuk eenvoudiger geworden. Bovendien heeft de wasbare luier grote voordelen boven de wegwerpluiers. Wasbare luiers zijn goedkoper: bij gemiddeld gebruik scheelt het ongeveer 450 euro per kind. Als je de wasbare luiers ook gebruikt voor een tweede kindje of ze na gebruik verkoopt, zijn de kosten nog lager.</p> <p>Wasbare luiers zijn beter voor het milieu dan wegwerpluiers omdat het zorgt voor minder afval en minder CO² uitstoot.</p> <p>Door de beeldvorming ten opzichte van de wasbare luier te beïnvloeden zal het gebruik ervan steeds meer als normaal worden gezien.</p> <p>Hoewel de groep mensen die luiers gebruiken beperkt is, zal de aanpak betrekking moeten hebben op de hele maatschappij. Mensen die zich oriënteren op (wasbare) luiers worden namelijk (sterk) beïnvloed door hun omgeving. Als iemand uit hun omgeving een negatieve houding heeft ten opzichte van de wasbare luiers, weegt dat zwaar in de overwegingen.</p> <p>De aanpak bestaat uit een structurele bewustwordingscampagne. Hierbij willen we de samenwerking met andere gemeenten zoeken. De vorm en inhoud wordt nog vormgegeven.</p>
------------------	--

Financieel

De bewustwordingscampagne wordt gefinancierd vanuit het communicatiebudget, aangevuld met eventuele bijdragen van andere gemeenten.

4.2.7 Grondstoffen afvalscheidingsstations

Huidige situatie

Wat zamelen we in?	<ul style="list-style-type: none"> - Alle grove materialen die niet in een ondergrondse containers of kliko kunnen worden aangeboden. - In totaal worden 22 verschillende soorten afval gescheiden ingezameld. - Gemiddeld 80 kilo per inwoner per jaar gescheiden grof afval. - Gemiddeld 22 kilo per inwoner per jaar ongescheiden grof afval (waarvan 12 kilo per inwoner via grofvuil ophalen op afspraak). - 78% van het ingezamelde grof afval wordt gescheiden.
Hoe zamelen we in?	<ul style="list-style-type: none"> - In de gemeente Utrecht zijn drie afvalscheidingsstations. Inwoners kunnen hun afval hier naartoe brengen. Als mensen dat willen, kunnen ze een gratis aanhanger of bakfiets lenen voor het vervoeren van grofvuil. - Grof afval en snoeiafval worden op afspraak gratis aan huis opgehaald.
Wat maken we ervan?	Elke afvalstroom wordt op de meest hoogwaardig mogelijke manier verwerkt en gerecycled.

Reflectie

De afvalscheidingsstations zijn toegankelijk voor alle inwoners van de gemeente Utrecht. Er zijn drie afvalscheidingsstations. Het aantal inwoners groeit gestaag en het aantal bezoeken aan de afvalscheidingsstations neemt toe. Met de groei van de stad is het ook de vraag of de huidige afvalscheidingsstations voldoende capaciteit hebben om een adequate voorziening te bieden voor onze inwoners. Nieuwe wijken aan de rand van de stad liggen ver van de huidige afvalscheidingsstations af, waardoor de drempel hoog is om hier naartoe te gaan.

Bezoekers op de afvalscheidingsstations gooien hun grof afval gescheiden in de daartoe behorende containers. Medewerkers zien er op toe dat dit juist verloopt. Herbruikbare spullen kunnen afgegeven worden aan het kringloopbedrijf. Afval dat niet gescheiden kan worden, komt terecht in het grofvuil. Grof afval dat aan huis wordt ingezameld, wordt niet gescheiden en wordt in zijn geheel verwerkt als grof afval. De overige stromen die op de afvalscheidingsstations gescheiden worden ingezameld, worden zo hoogwaardig mogelijk verwerkt. Vanaf 2021 gelden nieuwe tarieven voor de verwerking van grof restafval. De kosten voor het verwerken van het grof restafval zijn daardoor aanzienlijk gestegen. Het verder voorkomen van ongescheiden grof afval heeft groot effect op de verwerkingskosten. Immers, alles wat gescheiden wordt, hoeft niet tegen het hoge tarief voor grof restafval verwerkt te worden.

Bij de aanbesteding van de stromen hout, asbest, bouw- en sloofafval, puin en metaal, is als eis meegenomen dat de verwerker ermee akkoord gaat dat een deel van de ingezamelde stromen ingezet kan worden voor innovaties, al dan niet bij derden. Het afvalscheidingsstation heeft bijvoorbeeld een samenwerking met Buurman Utrecht opgezet. Buurman Utrecht is een werkplaats en bouwmarkt voor hergebruik van materialen. Wat ooit afval was krijgt bij hier een tweede leven. De afvalscheidingsstations leveren voornamelijk houtmateriaal aan Buurman. Op deze manier is hoogwaardig hergebruik gegarandeerd.

De afvalscheidingsstations zijn alleen toegankelijk voor inwoners van de gemeente Utrecht. We hebben ook de ambitie om afvalscheiding bij bedrijven te bevorderen. Dat betekent dat we onderzoeken op welke manier en onder welke voorwaarden dit mogelijk is via de afvalscheidingsstations.

Visie

Circulariteit	<ul style="list-style-type: none"> - 2. Recycle - 7. Re-use
Inzameling	- Het afval op de afvalscheidingsstations wordt zoveel mogelijk gescheiden ingezameld.
Verwerking	- Het afval op de afvalscheidingsstations wordt op een zo hoog mogelijke trede van het 10R model verwerkt.

Aanpak

Inzameling	<ul style="list-style-type: none"> - We voeren een onderzoek uit naar mogelijke scenario's voor de uitbreiding van het aantal afvalscheidingsstations, de spreiding van de afvalscheidingsstations en de openingstijden. Daartoe houden we onder andere een bezoekersenquête. - We onderzoeken de acceptatie van bedrijfsafval op de afvalscheidingsstations door middel van een haalbaarheidsstudie.
Verwerking	<ul style="list-style-type: none"> - Een businesscase en pilot wordt uitgewerkt met betrekking tot de mogelijkheid om grof afval te sorteren. Dit is mogelijk ook een kans om werkplekken te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. - We onderzoeken de haalbaarheid, zowel kostentechnisch als uitvoerend, van hoogwaardiger hergebruik van grondstoffen die op de afvalscheidingsstations worden ingezameld. Hiervoor maken we gebruik van de ruimte die onze contracten bieden voor innovatie en zoeken we samenwerking met initiatieven vergelijkbaar met Buurman Utrecht.

Financieel

- De kosten voor de onderzoeken worden gedekt uit het bestaande budget voor onderzoek en advies.
- De eventuele meerkosten voor hoogwaardig hergebruik van grondstoffen, worden gedekt uit de vermeden kosten voor verwerking van grof restafval.

restafval
bedrijven

4.2.8 Grondstoffen bedrijven

Huidige situatie

Wat zamelen we in?	<ul style="list-style-type: none"> - In totaal 2.454 ton afval bij 2.184 aantal bedrijven - 83 ton papier - 1.854 ton restafval - 240 ton Swill - 277 ton glas - Scheidingspercentage afval bedrijven (gescheiden ingezamelde stromen t.o.v. totaal incl. restafval): 15%
Hoe zamelen we in?	Afhankelijk van de ligging van de bedrijven en de wensen die de klant heeft met betrekking tot inzameldagen, wordt het bedrijfsafval gelijktijdig ingezameld met het huishoudelijk afval. Of er rijdt een speciale inzamelwagen. Daarnaast zijn er bedrijven die contracten hebben voor het gebruik van ondergrondse containers. In opdracht van de AVU zamelen we bij de apothekers in de provincie het klein gevaarlijk afval in.
Wat maken we ervan?	De reguliere ingezamelde grondstoffen en afvalstromen worden op dezelfde manier verwerkt als het huishoudelijk afval. Naast de gebruikelijke stromen zamelen we ook gescheiden ingezamelde soorten afval, in die vrijkomen bij diverse bedrijfsprocessen. Deze monostromen leveren we aan bij gecontracteerde verwerkers.
Financieel	<p>Bedrijven hebben een inzamelcontract met Stadsbedrijven. Aan de hand van het type bedrijf en de hoeveelheid afval, krijgen zij een passende dienstverlening.</p> <p>De financiële boekhouding van de bedrijfsafvalinzameling is anders dan bij huishoudens. We houden een administratieve scheiding bij tussen bedrijfsafval en huishoudelijk afval om te zorgen dat de kosten worden betaald door de juiste persoon of organisatie. Ook vanuit de Wet Markt en Overheid en eerlijke concurrentie zijn we verplicht om deze gescheiden boekhouding te hanteren en de daadwerkelijke kostprijs van bedrijfsafvalinzameling door te berekenen aan onze klanten.</p>

Reflectie

Stadsbedrijven zamelt het afval in bij een groot aantal bedrijven in de stad zoals bij horeca, winkeliers, scholen en verenigingen. Met elke ondernemer is daarvoor een inzamelcontract afgesloten.

In de Wet Milieubeheer (WM) wordt onderscheid gemaakt tussen huishoudelijk afval en bedrijfsafval. Volgens WM zijn gemeenten verantwoordelijk voor het verzorgen van de gescheiden inzameling van huishoudelijk afval. Bedrijven zijn daarentegen zelf verantwoordelijk voor het organiseren van hun inzameling. Bedrijven kunnen een inzamelcontract afsluiten met de gemeente of met een particuliere inzamelaar. Volgens het Activiteitenbesluit zijn bedrijven verplicht om hun afval gescheiden aan te bieden, tenzij dit redelijkerwijs niet van hen gevraagd kan worden. Aan de hand van een rekenmodel kan een bevoegd gezag, zoals een milieudienst, beter onderbouwen wanneer het al dan niet redelijk is afvalscheiding te eisen van een bedrijf.

Met ingang van de tweede wijziging van LAP3, op 1 januari 2021, worden de regels voor het scheiden van het bedrijfsafval verduidelijkt. Hierdoor moet het duidelijker worden voor bedrijven wanneer ze hun afval moeten scheiden.

Op de inzameling en verwerking van zowel grondstoffen als restafval wordt een marge gehanteerd. Hiervan is het totale resultaat ongeveer €90.000 per jaar.

Op de inzameling en verwerking van zowel grondstoffen als restafval hanteren wij een marge. Hiervan is het totale resultaat ongeveer €90.000 per jaar.

In de huidige situatie loont het scheiden van afval financieel vaak niet. Dit komt doordat de extra vervoersbewegingen veelal niet opwegen tegen de lagere verwerkingskosten van grondstofstromen. Vooral bij plastic, blik en pak (pbp) is dit het geval omdat de huidige afspraken met het verpakkende bedrijfsleven niet voorzien in een vergoeding voor pbp van bedrijven.

Visie

Circulariteit	- 2. Recycle
Inzameling	<ul style="list-style-type: none"> - Bedrijven worden zoveel mogelijk gestimuleerd om hun afval gescheiden aan te bieden. Hierbij wordt het huidige tariefmodel aangepast. Daarbij kunnen we de vervoersbewegingen in de dicht stedelijke gebieden mogelijk verminderen door slimme combinaties te maken met de inzameling van huisvuil.. - Bedrijven worden intensiever geadviseerd op de mogelijkheden van gescheiden inzameling binnen het bedrijf.
Verwerking	- Voor verwerking van bedrijfsafvalstoffen sluiten we aan bij de contracten voor de verwerking van huishoudelijke grondstofstromen.

Aanpak

Inzameling	<ul style="list-style-type: none"> - Om tot een tariefmodel te komen waarin meer gescheiden inzameling financieel aantrekkelijker is, wordt gestreefd naar het afschaffen van marges op grondstofstromen en zodoende bij de gescheiden inzameling van grondstofstromen geen winstoogmerk te hebben. - Bedrijven krijgen advies en ondersteuning om hun interne afvalinzameling te richten op het scheiden van afval.
-------------------	--

Financieel

Het afbouwen van de marges voor grondstofstromen heeft gevolgen voor het huidige financiële resultaat in het programma Openbare ruimte en groen. De omvang van dit effect hangt af van veel factoren en wordt uitgewerkt in meerdere scenario's. Doel hierbij is om te komen tot een nieuw circulair tariefmodel waarin ondernemers voldoende worden verleid hun afvalstromen gescheiden in te laten zamelen, waarbij de kostendekkendheid van deze activiteit (conform De wet Markt en Overheid) voor Stadsbedrijven gewaarborgd is.

Voor het dekken van zowel de advisering van bedrijven als het uitwerken van het tariefmodel, wordt €50.000 gebruikt uit de €500.000 die het college beschikbaar heeft gesteld voor circulaire economie.

4.3 Sturen op kwaliteit grondstoffen

Hoewel het bij elke fractie steeds meer relevant wordt, hebben we nog geen of weinig inzicht in de kwaliteit van de door ons ingezamelde grondstoffen. Kwaliteit wordt steeds belangrijker bij de acceptatie en de recycling van de ingezamelde stoffen. Het is van belang dat we hier goed inzicht in krijgen. Dat betekent dat we gaan monitoren. In het overzicht hieronder is per grondstof uitgelegd hoe de kwaliteit van belang is voor een circulaire toepassing in nieuwe producten.

Voortaan voeren we jaarlijks sorteeranalyses per grondstof uit. Met deze monitoring starten we met het langdurig meten van de kwaliteit van grondstoffen uit Utrecht. Het zegt iets over het succes van onze inzameling en we kunnen het gebruiken om effectiever te sturen op het scheiden.

Fractie	Toelichting	Belang kwaliteit voor circulaire toepassing
Gft	In het gft wordt door verwerkers veel plastic en andere niet-organische stoffen aangetroffen. Deze stoffen kunnen in de gespecialiseerde installaties niet verwerkt worden. Biologisch afbreekbaar plastic speelt hierin een aparte rol. Dit materiaal breekt veelal te langzaam af in het conventionele composteringsproces. Bovendien wordt het vaak aangezien voor normaal plastic en in die hoedanigheid aangezien voor vervuiling.	De compost die verkregen wordt bij de compostering moet van hoge kwaliteit zijn voordat dat het toegepast mag worden in de landbouw. Hier zijn ook nationale en internationale normen aan verbonden. Het is daarom belangrijk dat hier geen sporen van plastics en andere stoffen in zitten.
Pbp	Het pbp wordt in vergelijking met de andere fracties, nog het minst lang gescheiden ingezameld. Daarnaast is het een grondstof die eigenlijk weer bestaat uit diverse producten die soms wel en soms niet aangeboden mogen worden. Sommige van deze 'verkeerde' materialen verstoren het sorteerproces en anderen kunnen niet gerecycled worden. Tenslotte zijn er ook nog kunststof niet-verpakkingen die niet vallen onder de producentenverantwoordelijkheid en waarvoor dus geen inzamelvergoeding betaald wordt. Dit maakt de uitleg lastig en in de praktijk wordt dan ook gewerkt met wel-niet lijsten.	De gemeente ontvangt een vergoeding voor het gescheiden ingezamelde plastic dat gerecycled kan worden. Bij hoge vervuilingsgraden, zamelen we tegen hoge kosten gescheiden in, terwijl we hier geen vergoeding voor krijgen. De Gemeente Utrecht heeft een gezamenlijk contract in Combinatie Oost voor de sortering en vermarkting van het PBP. In een groot deel van de omliggende gemeenten wordt een diftarsysteem gehanteerd. Vermoedelijk hebben deze gemeenten een hogere vervuilingsgraad dan Utrecht. In de afrekening wordt de vervuiling gemiddeld over alle deelnemende gemeenten. Dit vraagt om meer inzicht in de samenstelling van het door ons ingezamelde pbp.
OPK	De vervuiling van gescheiden ingezameld papier en karton is beperkt. Soms is er wel onduidelijkheid over wat er wel en niet in mag. Dit geldt bijvoorbeeld voor pizzadozen (evt. met resten). Nu de papierprijs door internationale ontwikkelingen onder druk staat is kwaliteit belangrijker dan ooit omdat verwerkers de kwaliteitseisen verhogen.	Papier dat verontreinigd is kan niet gerecycled worden tot nieuw papier.
Glas	Vooralsnog lijkt vervuiling van glas geen probleem te zijn. Dekfels, doppen, kurken en restjes worden in het sorteerproces verwijderd. Bovendien zijn inwoners gewend glas gescheiden te houden. Dat doen we al meer dan 40 jaar.	Niet alle soorten glas mogen in de glasbak. Vuurvast glas, zoals theeglazen en ovenschalen en vlakglas mogen er niet in. Deze verstoren het smeltproces bij de recycling. Door de beperkte inworpopening van glasbakken wordt dit soort vervuiling over het algemeen effectief geweerd.
Textiel	De kwaliteit van textiel wordt bepaald door de vervuiling en de samenstelling van het ingezamelde textiel. Vervuiling bestaat uit het aandeel niet-textiel dat ingezameld wordt en goed textiel dat hierdoor verontreinigd wordt. Ook de samenstelling van het ingezamelde textiel bepaald de kwaliteit. Zo is textiel door fast fashion vaker van slechte kwaliteit waardoor hergebruik minder goed mogelijk is.	De impact van vervuiling op circulaire toepassingen van textiel zijn nog deels onbekend. Dit komt doordat grootschalige recycling van textielvezels nog in de kinderschoenen staat. Vooral hergebruik is op dit moment het hoogst haalbare.

4.4 Gebiedsaanpak: nieuwbouw

Huidige situatie

Utrecht is één van de snelst groeiende steden van Nederland en de komende jaren wordt veel nieuwbouw ontwikkeld. Bij nieuwbouwwontwikkelingen worden in principe de uitgangspunten van Het Nieuwe Inzamelen gevolgd. Oftewel: kliko's voor grondstoffen bij laagbouw woningen met tuin en achterom, ondergrondse grondstofcontainers voor hoogbouw en ondergrondse restafvalcontainers voor ieder huishouden. Deze methodiek wordt al jaren gevolgd bij de ontwikkeling van Leidsche Rijn.

Veel nieuwbouw wat de komende jaren wordt ontwikkeld gaat de lucht in met hoge woningdichtheden tot gevolg. Door deze dichtheden worden in sommige van deze nieuwbouwgebieden hoge ambities gesteld zoals een autoluwe openbare ruimte. Hierdoor zijn vervoersbewegingen met grote voertuigen, zoals de kraantrechter voertuigen voor ondergrondse containers, niet mogelijk. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de ontwikkeling van Beurskwartier en de Merwedekanaalzone.

Reflectie

Voor gebieden met hoge ambities met betrekking tot de openbare ruimte is er inmiddels een studie gedaan naar diverse alternatieve logistieke systemen. Hierbij is specifiek gekeken naar Beurskwartier en Merwedekanaalzone. Aanvullend hierop loopt op dit moment een studie naar de mogelijkheid van een serviceconcept waarbij inzameling van afval en grondstoffen en logistiek binnen het Beurskwartier onder één regieorgaan kan worden georganiseerd.

Dit om bijvoorbeeld de inzameling van bedrijfsafval en huishoudelijk afval te combineren en waar mogelijk gebruik te maken van retour logistiek. Oftewel goederen het gebied in en grondstoffen het gebied uit.

Daarnaast liggen er bij gestapelde nieuwbouw kansen om de bronscheiding van groente-, fruit en etensresten (gfe) nog beter te faciliteren. Bijvoorbeeld met het toepassen van voedselvermalers, waarbij het organisch afval in de kelder wordt verzameld voor transport.

De hogere ambities met betrekking tot logistiek en gescheiden inzameling zullen de kosten voor traditionele inzameling naar verwachting sterk overschrijden. Naar verwachting gaat het om minimaal een twee- tot drievoud per huishouden ten opzichte van de kosten gerelateerd aan het Het Nieuwe Inzamelen.

Visie

Circulariteit	- 2. Recycle
Inzameling	<ul style="list-style-type: none"> - Voor nieuwbouwgebieden is het concept van Het Nieuwe Inzamelen de standaard. Alleen daar waar andere ambities gelden met betrekking tot de openbare ruimte of kansen liggen voor meer gescheiden inzameling bij gestapelde hoogbouw, zijn alternatieve systemen mogelijk. - Voor wat betreft gestapelde nieuwbouw wordt onderzocht of het toepassen van voedselvermalers in woningen een effectieve manier is om gfe aan de bron te scheiden. - Onderzocht wordt hoe en onder welke voorwaarden het combineren van de inzameling van huishoudelijk en bedrijfsmatig afval in nieuwbouwgebieden logistiek voordeel oplevert. Aanvullend hierop wordt ook gekeken naar gecombineerd vervoer met overige logistieke stromen (retourlogistiek).
Verwerking	<ul style="list-style-type: none"> - Het gfe dat vanuit voedselvermalers wordt geproduceerd kent een andere samenstelling en structuur dan normaal gft. Primair is het doel om samen met de huidige verwerker van gft tot voldoende kwalitatief gfe te komen wat via de gebruikelijke weg kan worden vergist en gecomposteerd. Secundair wordt gekeken of dit materiaal ook in aanmerking komt voor alternatieve verwerkingsmethoden zoals beschreven in 4.2.1 (Gft).

Aanpak

Op het moment dat keuzes worden gemaakt in gebiedsontwikkelingen die de toepasbaarheid van Het Nieuwe Inzamelen beperken, moet vooraf duidelijk zijn wat de consequenties ten aanzien van afval en grondstoffenbeheer zijn. Waaronder kosten, logistiek en circulair. Deze consequenties worden al in het vroegste stadium van gebiedsontwikkelingen meegenomen en maken expliciet onderdeel uit van het besluitvormingsproces.

Voor dicht stedelijke nieuwbouw streven we naar een pilot met voedselvermalers, waarbij bewoners in hun keuken het gfe al gescheiden kunnen afvoeren. Het gfe wordt centraal opgeslagen en gescheiden afgevoerd. Bij gebleken succes en haalbaarheid wordt de voedselvermaler als standaard eis meegenomen in gemeentelijke tenders met betrekking tot nieuwbouw.

Financieel

Op basis van de huidige inventarisaties en onderzoeken naar alternatieve logistieke systemen voor inzameling van afval en grondstoffen, moet rekening worden gehouden met een meervoud van de huidige afvalbeheerkosten per huishouden. Naar verwachting tweemaal tot driemaal de huidige kosten gerelateerd aan Het Nieuwe Inzamelen. Dit komt vooral door hogere handlingskosten (veelal wordt afval extra overgeslagen), kleinere transporthoeveelheden en/of hogere investeringskosten. Op het moment dat substantiële meerkosten voor afval en grondstoffenbeheer in een specifieke gebiedsontwikkeling aan de orde zijn, wordt dit meegenomen in de besluitvorming.

4.5 Gebiedsaanpak: binnenstad

Huidige situatie

In de binnenstad van Utrecht wordt op dit moment driemaal per week afval en grondstoffen van huishoudens huis aan huis ingezameld: restafval met zakken tweemaal per week en papier en karton gebundeld eenmaal per week. Doordat bewoners van de binnenstad gebruik maken van zakken voor restafval en het papier gebundeld wordt aangeboden, levert dit relatief veel (zwerf)vuil op. Zakken zitten tenslotte niet altijd goed dicht en papier is onvoldoende samengebonden. Wekelijks wordt op een vaste inzameldag het grofvuil opgehaald. Inwoners kunnen een afspraak maken om grofvuil aan huis op te halen.

Oorspronkelijk was het de ambitie van Het Nieuwe Inzamelen om ook in de binnenstad over te stappen op ondergrondse containers. Ondergrondse containers zijn in de binnenstad beperkt geplaatst. Het bleek echter zeer complex om in dit deel van Utrecht een voldoende dekkend netwerk van ondergrondse containers te plaatsen om te kunnen stoppen met de zakkeninzameling. Het plaatsen van ondergrondse containers is ingewikkeld vanwege de hoge archeologische waarde van de ondergrond, de aanwezigheid van kabels en leidingen die niet ingetekend staan en de ruimte die beperkt is.

De meeste bedrijven in de binnenstad staan onder contract bij de gemeente. Bij de meeste bedrijven wordt het bedrijfsafval samen met het huishoudelijk afval in dezelfde routes ingezameld. Daarnaast zijn er bedrijven die meer afval hebben. Hier wordt in de praktijk bijna dagelijks ingezameld. Het bedrijfsafval in de binnenstad beslaat ongeveer 60% van al het afval dat uit de binnenstad komt.

Naar aanleiding van een raadsmotie is op een aantal punten in de binnenstad gestart met proeven met ondergrondse perscontainers waar ondernemers gebruik van kunnen maken. Eén van deze containers is geplaatst op een bestaande locatie voor ondergrondse containers (Mariaplaats) en voor een tweede en derde locatie op de Neude en Vredenburg lopen nog planvoorbereidingen en - procedures voor het vinden en vastleggen van een locatie. Ook hier geldt dat de procedure veel tijd in beslag neemt en gegeven de ondergrond onzeker is. De voordelen zijn echter evident, zoals blijkt op Mariaplaats. Vooral ondernemers die bijna dagelijks veel afval aanbieden in grote rolcontainers zijn met dit soort oplossingen geholpen. Bovendien is de impact van het afval op de openbare ruimte kleiner.

Aslastbeperkingen en venstertijden beperken de mogelijkheden tot inzamelen in de binnenstad verder. Zo is recent overgestapt op een nieuwe manier van inzamelen in het 2-tons gebied met kleine lichte voertuigen. Doel is om voor deze vorm van inzamelen de komende tijd over te stappen op emissieloze voertuigen. Gebieden met een beperkte aslast, dat geldt voor grote delen van de binnenstad, zijn niet toegankelijk voor de voertuigen die ondergrondse containers legen.

Ook de ingestelde venstertijden beperken het tijdsvenster waarbinnen de inzameling plaats kan vinden.

Om bovenstaande redenen maken we in de binnenstad ook al lang gebruik van de Ecoboot die het bedrijfsafval langs de werven meeneemt. Nadeel van de Ecoboot is dat deze service alleen kan worden geboden aan eigenaren van de werfkelders langs de Oudegracht. Hierdoor blijft het voordeel van afvalinzameling over het water op dit moment nog beperkt tot ongeveer 4% van al het afval dat in de binnenstad vrijkomt.

Gegeven de beperkte inzamelmogelijkheden, beperkte inpandige ruimte van inwoners en de verwachte lage respons is in het verleden besloten om in de binnenstad gft niet gescheiden in te zamelen.

Reflectie

De afgelopen jaren is gekeken welke alternatieve mogelijkheden er zijn om afval en grondstoffen in de binnenstad gescheiden in te zamelen. Hierbij wordt vooral gekeken naar transport over het water om het percentage afvalinzameling via het water verder te verhogen. Door de ligging van de werven onder maaiveld-niveau is het nu nog niet mogelijk om de inzamelvoorzieningen voor bedrijven aan de werf ook beschikbaar te stellen voor inwoners en bedrijven op maaiveld-niveau.

Vanaf 2025 dient alle inzameling van afval en grondstoffen binnen het voetgangersgebied van de binnenstad emissievrij plaats te vinden. Op de langere termijn is de ambitie om de hele binnenstad emissievrij te maken.

Naast de inhoudelijke mogelijkheden die zijn verkend, zijn er ook andere recente ontwikkelingen. Zo wordt op dit moment gewerkt aan de omgevingsvisie van de binnenstad waarbij afval inzameling één van de onderwerpen is. Ook bewoners en ondernemers worden in dit traject betrokken om mee te denken over hun ideeën en dromen voor de toekomst van de binnenstad.

Ten slotte zijn er de recente ontwikkelingen met betrekking tot de staat van de werfkelders. Niet alleen langs de Oudegracht, maar in de hele stad zijn deze kelders aanwezig. Naar aanleiding van deze ontwikkelingen is een apart programma Wervengebied opgestart, met als doel om alle Utrechtse werfkelders en hun staat in beeld te brengen. We onderzoeken of deze kelders een rol kunnen spelen bij de afvalinzameling in het programma Wervengebied en de omgevingsvisie Binnenstad.

Visie

Circulariteit	- 2. Recycle
Inzameling	<ul style="list-style-type: none"> - Zoveel mogelijk zakken van de straat ter voorkoming van (zwerf)vuil en impact op de openbare ruimte - Een betere service voor het scheiden van grondstoffen waarbij de impact op de openbare ruimte minimaal is. Vooral als het gaat om de inzameling van groente-, fruit- en etensresten (gfe). - Logistieke kansen met betrekking tot transport over het water genieten hierbij de voorkeur. - Vanaf 2025 vind de inzameling in het voetgangersgebied emissievrij plaats. Op de lange termijn (2030) in de hele binnenstad. - Inzameling van Afval en grondstoffen is onderdeel van de omgevingsvisie binnenstad en het programma Wervengebied. Scenario's en kansen worden uitgewerkt in nauwe samenspraak met alle betrokken disciplines binnen de gemeentelijke organisatie.
Verwerking	- Afval en grondstoffen uit de binnenstad worden niet anders verwerkt dan hetgeen in de rest van de stad vrijkomt.

Aanpak

- Inzameling van Afval en grondstoffen is een belangrijk onderdeel van de te ontwikkelen omgevingsvisie binnenstad. Hierbij worden bewoners en bedrijven intensief betrokken.
- Tijdens de totstandkoming van de omgevingsvisie binnenstad wordt in samenspraak met het programma Wervengebied onderzocht of de bestaande werven en/of werfkelders mogelijk een rol kunnen spelen bij overslag en transport van afval en grondstoffen over het water.
- Voor de inzameling van gfe wordt waar mogelijk gebruik gemaakt van het inzamelsysteem wat wordt ontwikkeld in het kader van het innovatiepartnerschap voor gfe-inzameling, zoals besproken in 4.2.1 (Gft).

Financieel

Er is investeringsruimte nodig voor een nieuw inzamelsysteem in de binnenstad. Gegeven de onderzoeksfase waarin we ons op dit moment bevinden, is hier echter nog niets over te zeggen.

Tring
Tring

Mevrouw van Vliet,

Vergeet vandaag
de groenbak niet

Download gratis de Afvalwijzer app

5 Communicatie

Het vertrekpunt van de vorige nota 'Afval is grondstof 2015-2018' was het verminderen van restafval door afval te scheiden. De huidige communicatiestrategie is dan ook gericht op positieve beïnvloeding van dit gedrag om zodoende de hoeveelheid restafval te verminderen. Via de campagne '**Utrecht weet wat afval waard is**' hebben we laten zien wat het scheiden van afval oplevert. Daarnaast is ingezet op de promotie van Mijnafvalwijzer.nl en de gratis Afvalwijzer-app. Via deze digitale middelen worden inwoners geïnformeerd over inzameldagen van afval en urgente berichtgeving, zoals verschoven inzameldagen. Inmiddels wordt de Afvalwijzer-app door meer dan 80.000 inwoners gebruikt om op de hoogte te blijven over de inzameling van afval.

Naast de algemene campagne wordt veel communicatie ingezet in de gebieden waar het Nieuwe Inzamelen werd ingevoerd.

5.1 Reflectie

De totale hoeveelheid huishoudelijk afval vertoont de afgelopen jaren een dalende trend, de afvalscheidingsstations worden beter bezocht en meer Utrechters geven aan hun afval te scheiden om energie en het milieu te sparen. Zo blijkt uit de inwonersenquête dat het percentage inwoners dat aangeeft het afval vaak te scheiden tussen 2015 en 2019 is gestegen van 60% naar 69%.

Hoewel we op basis van inzamelgegevens van een succes kunnen spreken, blijkt uit de inwonersenquête dat de tevredenheid rondom afvalinzameling niet is gestegen en zelfs licht gedaald van een 6,7 in 2015 naar een 6,5 in 2019. Naar verwachting komt dit vooral door alle veranderingen die de afgelopen jaren zijn doorgevoerd met het Het Nieuwe Inzamelen. Ook landelijke berichtgeving heeft grote invloed op de algemene motivatie van inwoners. Denk hierbij aan de landelijke berichtgeving de afgelopen jaren rondom nut en noodzaak van afvalscheiding, vooral plastic, blik en pak, en vervuiling in afvalstromen waardoor veel afgekeurd zou worden.

5.2 Visie

Om toe te werken naar een volledig circulaire economie in 2050 richt deze nota zich naast het reduceren van restafval ook op het zoveel mogelijk voorkomen en het kwalitatief scheiden van afval. De inzet van communicatie naar de verschillende doelgroepen richt zich op de invulling van deze focuspunten. Dit doen we door zichtbaar te maken wat er van de grondstoffen kan worden gemaakt en meer inzicht te geven in het proces van grondstof tot product. Op deze manier willen we de intrinsieke motivatie van de inwoners van Utrecht om afval te voorkomen of kwalitatief te scheiden versterken. Utrecht kiest hierbij bewust voor een positief stimulerende boodschap om de intrinsieke motivatie van onze inwoners aan te spreken. Wij denken dat een dergelijke strategie op de lange termijn zal leiden tot duurzamere gedragsverandering dan systemen waarbij (financieel) belonen of straffen van gedrag centraal staat. Onder andere is er om die reden bewust voor gekozen om niet in te zetten op vormen van diftar.

Het beïnvloeden van het gedrag werkt het beste als dat toegepast wordt op het moment dat het verkeerde vertoond wordt. In de communicatie willen we om die reden onder andere slim gebruik maken van de ondergrondse containers. De aanbesteding van ondergrondse containers in 2021 is hiervoor een natuurlijk moment. Op het moment van de aanbesteding kunnen we namelijk nieuwe eisen, vormen, kleuren en andere communicatieve uitingen in het ontwerp meenemen.

Tenslotte is het belangrijk dat wij zelf als gemeente het goede voorbeeld geven. De boodschap die wij uitdragen zal door de hele organisatie gedragen moeten worden. Hiervoor is kennis van de mogelijkheden rondom hergebruik van grondstoffen en de impact van vervuiling van groot belang. Onze inzamelaars zijn de ogen en oren in de wijk en de ambassadeurs van onze boodschap. Zij zijn het eerste aanspreekpunt van de inwoners. Met de juiste kennis kunnen zij als eerste uitdragen wat het belang is van goede afvalscheiding en het voorkomen van afval.

5.3 Aanpak

Kernboodschap

Het aandeel Utrechters dat aangeeft afval te scheiden om energie en milieu te sparen is in de afgelopen jaren gestegen. We hebben als stad in de loop van de jaren geleerd dat uit afval veel moois kan voortkomen. Afval is grondstof geworden voor nieuwe producten omdat we steeds meer afval scheiden.

Het is tijd voor een vervolgstap. De ambitie van de gemeente Utrecht is daarom gericht op méér dan alleen het scheiden van afval. Namelijk het voorkomen ervan. Als voorkomen van afval niet mogelijk is, dan blijft het kwalitatief goed scheiden ervan essentieel. Door afval te voorkomen en kwalitatief goed te (blijven) scheiden, helpen inwoners niet alleen hun stad gezond, leefbaar en duurzaam te houden. Zij zorgen er ook voor dat waardevolle grondstoffen niet verloren gaan en een nieuw leven krijgen

Doelgroepen

De communicatie richt zich op de volgende doelgroepen:

- Primaire doelgroep: inwoners van Utrecht
- Secundaire doelgroepen:

- Gemeentelijke collega's
- Ondernemers
- Scholen
- Maatschappelijke instellingen

Strategie

Medewerker als voorlichter

Wat we van inwoners vragen, dienen we als gemeente goed uit te leggen. Om onze boodschap aan inwoners goed voor het voetlicht te kunnen brengen, is het noodzakelijk dat medewerkers van de gemeente deze boodschap ook kennen. Het gaat in het bijzonder om collega's die inwoners (dagelijks) zien of spreken en een voorlichtende rol hebben. We investeren daarom in het voorlichten van collega's over onze aangescherpte doelstellingen op het gebied van grondstoffen.

Het voortzetten van eenduidige, herkenbare en toegankelijke communicatie

Iedereen in Utrecht dient toegang te kunnen krijgen tot begrijpelijke informatie over afval en grondstoffen. Om te zorgen dat de communicatie inclusief en toegankelijk is, blijven we inzetten op eenduidige en herkenbare communicatie via verschillende communicatiemiddelen. Bijvoorbeeld via onze gemeentelijke social media kanalen, de Afvalwijzer, inzamelwagens en ondergrondse containers. We blijven communiceren op B1-taalniveau en onderzoeken de mogelijkheden om meer in te zetten op eenvoudig beeldgebruik, zoals pictogrammen. Deze overwegingen worden ook meegenomen bij de aanbesteding van de ondergrondse containers. Ook wordt rekening gehouden met de verschillende doelgroepen. In het bijzonder de informatievoorziening voor het toenemend aantal expats en buitenlandse studenten door in te zetten op voor hen begrijpelijke en toegankelijke communicatie rondom afval op de Engelse website van de gemeente Utrecht en de Afvalwijzer.

Het positief stimuleren en zichtbaar maken van gewenst gedrag

Het blijft belangrijk om te laten zien wat er met ons afval gebeurt om het belang van voorkomen en kwalitatief scheiden kenbaar te maken. Dit willen we doen door te laten zien welke producten we maken van ons gescheiden afval en hoe de kwaliteit van het gescheiden afval bijdraagt aan de kwaliteit van het product. Op die manier verwachten we ook dat het belang van 'kwaliteit' meer zichtbaar wordt. Hiertoe willen we onder andere (lokale) initiatieven belichten die een positieve bijdrage leveren aan onze ambitie en grondstoffen hoogwaardig hergebruiken. Bijvoorbeeld Buurman Utrecht op het Hof van Cartesius.

6 Eigen organisatie

Het beroep huisvuilbelader is een zwaar beroep. Voor de Afvalbranche is daarom een norm in het leven geroepen om de arbeidsbelasting van huisvuilbeladers te beperken, de P90-norm. De P90-norm heeft als doel dat 90% van de afval inzamelende medewerkers fysiek fit is en het pensioen haalt. Het gescheiden inzamelen van de verschillende stromen afval is in de afgelopen jaren sterk toegenomen. Deze ontwikkeling heeft de manier van werken dusdanig veranderd dat de P90-norm aan actualisatie toe is. Daarom wordt er landelijk gewerkt aan een 'nieuwe leidraad fysieke belasting' voor de hele sector. Wanneer deze uitkomt, zal de gemeente Utrecht hierop met beleid en maatregelen aansluiten.

6.1 Arbo

De gemeente Utrecht beoogt een goed werkgever en een goed opdrachtgever te zijn. Door onderdelen van het inzamelproces te mechaniseren en door te werken met ondergrondse containers brengen we de fysieke belasting van onze medewerkers terug. Met het oog op de Arbo-omstandigheden van onze medewerkers is in de nota afval is grondstof (2015-2018) reeds de bewuste keuze gemaakt voor de ondergrondse restafvalcontainer. Met de verdere uitrol en voltooiing van het project Het Nieuwe Inzamelen zal in de komende twee jaar de traditionele vuilniszak grotendeels uit het Utrechtse straatbeeld verdwijnen en wordt er minder zwaar en vuil handwerk verricht door onze medewerkers.

Met het oog op het verder verbeteren van de werkomstandigheden, de toekomstige opgave en vanwege onder andere de groei en verdichting van de stad is het handhaven van de citybin als inzamelmiddel voor gft-gfe in de toekomst onhoudbaar. We zoeken daarom in G4 verband naar een mogelijk alternatief in de vorm van een brengsysteem voor gft-gfe. Hiervoor zijn de voorbereidingen voor een innovatief inkooptraject reeds gestart. In paragraaf 4.2.1(Gft) is dit verder uitgewerkt.

Hitteprotocol

Steeds vaker hebben we te maken met extreme weersomstandigheden. Dit heeft grote invloed op onze werkzaamheden. Het is de verwachting dat we vaker met dergelijke omstandigheden te maken krijgen.

In 2019 hadden we te maken met een periode van extreme hitte. Hierdoor vielen enkele inzamelvoertuigen uit. Ook voor onze inzamelaars is het werken onder deze omstandigheden Arbo-technisch niet verantwoord. We zullen moeten anticiperen op dergelijke situaties. Daarom stellen we een hitteprotocol op. We zorgen er hiermee voor dat de dienstverlening op verantwoorde wijze door kan blijven gaan. We onderzoeken welke maatregelen nodig zijn om ons personeel en inzamelmaterieel gezond en effectief in te kunnen zetten, en de mogelijkheden om aanpassingen in het inzamelschema naar de inwoners te communiceren.

6.2 Digitalisering

We optimaliseren onze bedrijfsvoering door steeds meer datagericht te werken. Er wordt gebruik gemaakt van digitale hulpmiddelen (hard- en software) om de inzameling van afval te plannen, te begeleiden en om over te rapporteren. Alle ondergrondse containers zijn voorzien van een vulgraadsensor. Hiermee kan voorspeld worden hoe lang het duurt voordat de container vol zit. De bijbehorende navigatiesoftware zet alle te legen containers op de meest efficiënte route. Deze route verschijnt op de bijbehorende tablet in het voertuig van de inzamelploeg. Op deze manier kunnen we ook bijhouden waar een voertuig wel en niet geweest is, wat ons helpt meldingen van inwoners op te lossen.

Het effectiever gebruik van hard- en software zal de komende jaren verder toenemen. Het gaat hierbij om de volgende ontwikkelingen:

Papierloze operatie

Door de verdere introductie van tablets in de voertuigcabines is het niet meer noodzakelijk de verplichte begeleidingsdocumenten te printen. Dat scheelt papier en doordat de verwerking van gegevens direct kan worden afgehandeld is het ook efficiënter. Nog niet alle voertuigen zijn van een tablet voorzien; dat zal in 2020 en 2021 plaatsvinden. De chauffeur zal hiermee worden ondersteund bij het uitvoeren van opdrachten en het papierloos werken.

Data & Informatie

De data zal worden omgezet in informatie en worden gebruikt om inwoners en bedrijven te informeren over het moment van inzamelen of de hoeveelheid grondstoffen die zijn ingezameld. Dat laatste kan per wijk worden gedaan zodat op wijkniveau campagnes kunnen worden uitgerold. Dat willen we zoveel mogelijk digitaal uitvoeren via de Afvalwijzer en social media. Door data te delen en te combineren met andere onderdelen binnen de gemeente kunnen meldingen en klachten deels worden voorkomen of effectiever worden afgehandeld.

Afspraken

Bij het leveren van klike's of het maken van een grofvuilafpraak onderzoeken we of het mogelijk is om het moment van uitvoering te bepalen en dit terug te koppelen aan inwoner of klant. Door de levertijd te voorspellen kunnen we aangeven wanneer we langskomen. Dan kunnen we de klike persoonlijk overhandigen of het grofvuil op afspraak afhalen. In het laatste geval kan door de inzamelploeg uitleg worden gegeven aan de bewoner.

6.3 Personeelsbeleid

6.3.1 Inhuur

Met betrekking tot de dienst ‘afvalinzameling’ als onderdeel van Inzamelen, Markten en Havens, (IMH) bestaat de totale inzet uit 179 fte. Het grootste deel daarvan ligt bij de uitvoering. Bij de inzameldienst werken 108 fte in vaste dienst en 30 extern.

Sinds januari 2020 is de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB) in werking getreden. Met de inwerkingtreding van de WAB is het voor werkgevers aantrekkelijker om werknemers in vaste dienst te nemen en oproepkrachten en payrollwerknemers krijgen meer zekerheid. Het inzetten van flexibele inhuur wordt daarmee dus duurder.

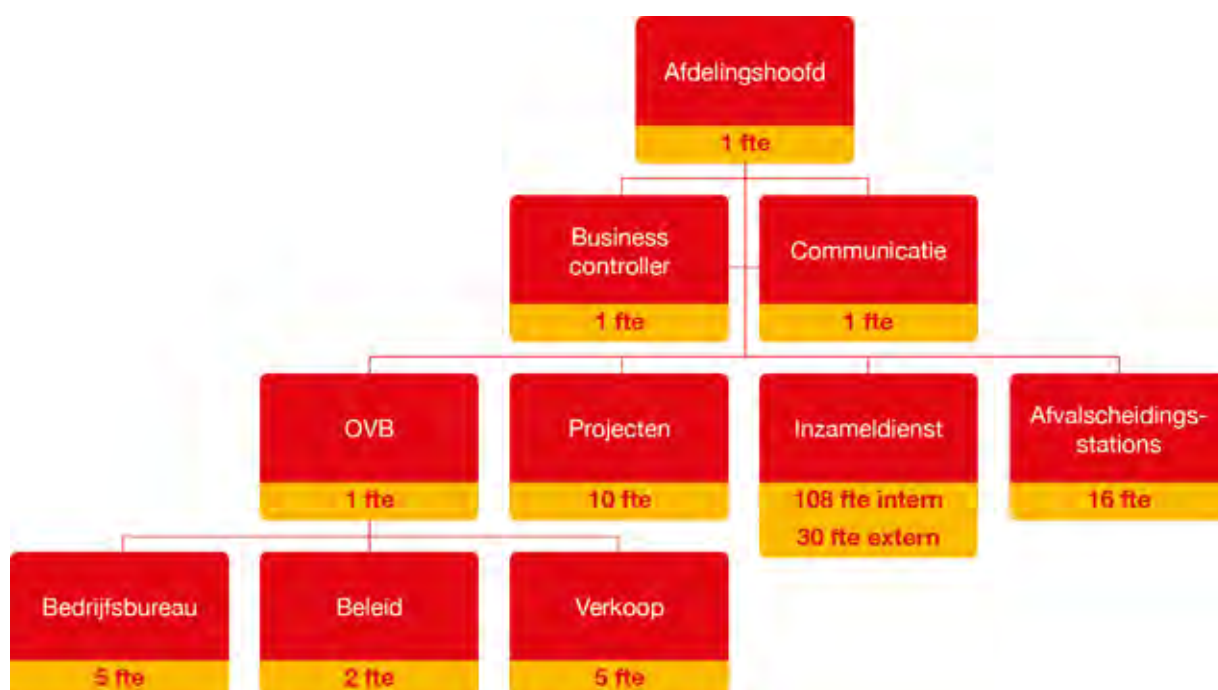
De uitgaven aan inhuur binnen de gemeente Utrecht zijn gemaximeerd met een plafond van 54 miljoen euro in 2020. Dit geldt voor de hele gemeente. Op basis van amendement 2018/52A streven we naar een inhuur van maximaal 10% van de formatie in fte tot en met schaal 9. Dit doel willen we in 2022 bereiken.

De inhuur bij Stadsbedrijven, waaronder onder andere IMH, Wijkonderhoud & Service en Vergunningen, Toezicht en Handhaving vallen, komt op 13%. Met de externe inhuur vangen we de piekdruktes en ziektes op. Over de gehele breedte van Stadsbedrijven zal de flexibele inzet dus worden verlaagd. Daarom wordt onderzoek gedaan naar hoe we de WAB zo goed mogelijk kunnen uitvoeren. We gaan kijken naar de functies die we op termijn in vaste dienst willen nemen. Omdat we door de WAB extern personeel minder flexibel kunnen inzetten, zoeken we naar mogelijkheden om de flexibiliteit uit het vaste personeel te halen. Daarvoor gaan we in gesprek met de ondernemingsraden en de flexibiliteit in de contracten van de medewerkers opnemen.

6.3.2 Opleiding

Er wordt in toenemende mate gewerkt met ondergrondse containers en kraanwagens. Het werk wordt kennisintensiever door het werken met informatie- en datasystemen, sensoren en computergestuurde processen.

Het werk en de organisatie rondom de inzameling van afval en grondstoffen is daardoor meer divers en veelzijdiger geworden. Dit alles vraagt om nieuwe kennis, vaardigheden en processen in de organisatie. In de komende periode besteden we daarom extra aandacht aan de scholing van medewerkers en aan de instroom van nieuw geschoold en gekwalificeerd personeel.

6.4 Duurzaam wagenpark

Om onze werkzaamheden met betrekking tot de inzameling van afval uit te voeren beschikt Stadsbedrijven over 40 zware inzamelvoertuigen, waarvan 25 achterladers en 15 kraan-trechterwagens. De voertuigen hebben een gemiddelde levensduur van 8 tot 10 jaar. Bij de aanschaf van nieuwe voertuigen worden de hoogst mogelijke eisen met betrekking tot duurzaamheid gesteld. Dat betekent dat als het kan, elektrisch aangedreven voertuigen gekocht worden. Emissieloze inzamelvoertuigen zijn vooralsnog niet op grote schaal leverbaar. In enkele gemeenten worden hier al wel proeven mee gedaan. Het gaat dan om voertuigen die na aflevering door een derde partij omgebouwd worden en van een elektrische aandrijflijn worden voorzien. Deze voertuigen zijn zogenaamde one-off's: één of enkele traditionele voertuigen die worden omgebouwd waardoor de garantie, technische ondersteuning en levering van onderdelen over de levensduur van het voertuig zeer onzeker is.

Begin 2019 hebben we een marktconsultatie uitgevoerd om de mogelijkheden te inventariseren ten aanzien van de actuele beschikbaarheid in de markt van CO₂-neutrale afval inzamelvoertuigen. Uit een rondgang bij de leveranciers blijkt dat de verwachting is dat de eerste serie productie van emissieloze inzamelvoertuigen g vanaf medio 2020 plaatsvindt. Daarnaast zal op dat moment ook de infrastructuur voor energievoorziening, zoals oplaad- en waterstofstations, gerealiseerd worden.

6.4.1 Convenant Duurzame Voertuigen en Brandstoffen in de Reinigingsbranche

In oktober 2019 is het convenant 'Duurzame Voertuigen en Brandstoffen in de Reinigingsbranche' ondertekend door een aantal grote gemeenten, inzamelbedrijven en leveranciers van reinigingsvoertuigen. Middels dit convenant streven de partijen er gezamenlijk naar dat vanaf 1 januari 2030 alle nieuw aan te schaffen reinigingsvoertuigen volledig emissievrij zijn, of zoveel eerder als mogelijk.

Wij zijn voornemens dit convenant ook te tekenen. Het convenant sluit aan bij de huidige ambities voor de verduurzaming van het wagenpark. Ondertekening van het convenant geeft, gezamenlijk met andere gemeenten en publieke partijen, een signaal af aan de producenten van inzamelwagens. Dit biedt perspectief en duidelijkheid richting producenten, waar op zij vervolgens kunnen acteren. In een breder perspectief draagt deze doelstelling ook bij aan de nationale Energieagenda vanwege de benodigde energie, laad- of tankinfrastructuur en de mogelijkheden voor opslag van duurzame energie.

7 Begroting en realisatie

In dit hoofdstuk worden de prestatie- en effectindicatoren en doelstellingen benoemd die gebruikt zullen worden in planning en realisatie cyclus van de gemeente Utrecht.

Algemene programmadoelstelling

We willen door bronscheiding meer grondstoffen gescheiden inzamelen en hergebruiken. Hierdoor ontstaat minder restafval. We stimuleren Utrechters om het afval op de juiste wijze aan te bieden en waar mogelijk te voorkomen.

De doelstelling die we met deze nota nastreven

Afval wordt zoveel mogelijk voorkomen, aantoonbaar ingezet als grondstof en afvalscheiding wordt positief gestimuleerd.

7.1 Effectindicatoren

In deze paragraaf benoemen we de effectindicatoren van de grondstoffennota. Oftewel: wat willen we bereiken?

Subdoelstelling:

Afval wordt zoveel mogelijk voorkomen en in toenemende mate ingezet als grondstof

Indicator	Toelichting	Doelstelling 2025
Restafval/inwoner (kilo)	De hoeveelheid restafval per inwoner blijft een belangrijke indicator om inzicht te krijgen in de afvalscheidingsprestaties. Het zegt daarmee iets over het succes van de maatregelen..	178 kilo per inwoner per jaar
Tevredenheid over de afvalinzameling (cijfer)	Afvalscheiding wordt positief gestimuleerd. Het is hierbij van belang dat bewoners de service rondom afvalscheiding positief waarderen.	7

7.2 Prestatie indicatoren

De mogelijkheden om het afval eenvoudig gescheiden aan te bieden breiden we, vooral voor gft, verder uit zodat het voor al onze inwoners en bedrijven mogelijk is om hier aan mee te doen.

We sturen ook op het voorkomen van afval, door bijvoorbeeld het opt-in systeem voor ongeadresseerd (reclame)drukwerk en het promoten van de wasbare luier. Daarnaast verkrijgen we meer inzicht in de kwaliteit van de gescheiden ingezamelde stromen en de verwerkingsketens. Op deze manier kunnen we meer en beter recycleren en ontstaat er minder restafval.

Indicator	Toelichting
Vastgestelde maatregelen Grondstoffennota 2020	In paragraaf 7.4 (Planning maatregelen) is de planning van alle maatregelen beschreven in deze nota weergegeven. Per jaar wordt in de begroting en realisatie beschreven in hoeverre deze prestaties zijn geleverd.
Woningen aangesloten op brengvoorziening voor gfe	In paragraaf 4.2.1 (Gft) wordt beschreven hoe we de komende jaren overstappen op een brengsysteem voor groente, fruit, en etensresten (gfe) ter vervanging van de Citybin. De eerste jaren waarin de voorbereidingen voor het innovatiepartnerschap worden getroffen, zal dit cijfer naar verwachting nog op nul staan.

7.3 Afvalstoffenheffing

In paragraaf 3.3.2 hebben we de ontwikkeling van de afvalstoffenheffing gedurende de vorige beleidsperiode beschouwd. In onderstaande grafiek is een eerste doorkijk gegeven naar de verwachte ontwikkeling voor het jaar 2021.

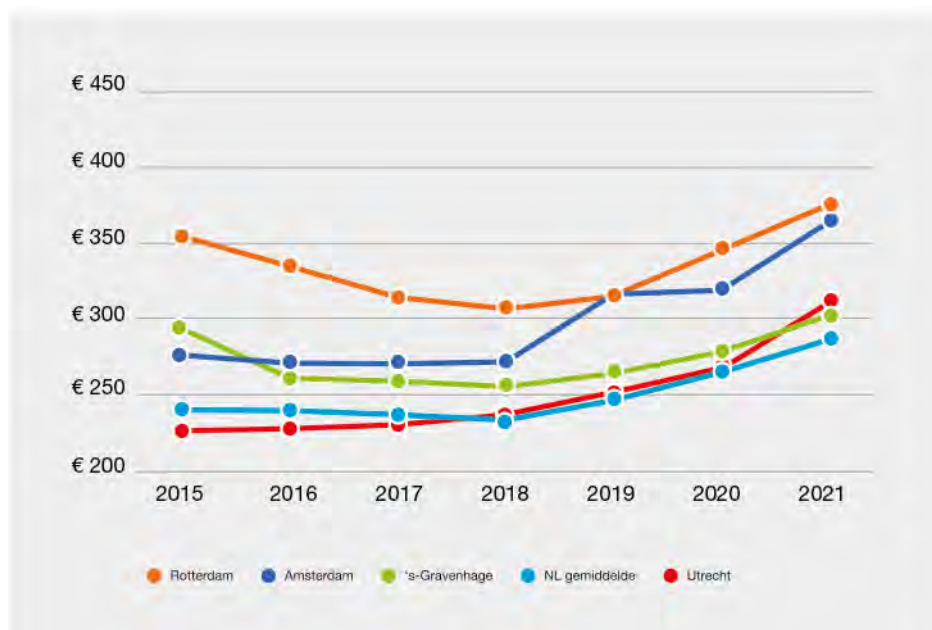
In 2021 gaat het nieuwe contract voor de verwerking van huishoudelijk restafval en grof huishoudelijk restafval in. Het contract heeft een looptijd van zes jaar. De nieuwe tarieven bepalen voor het grootste gedeelte de stijging in de afvalstoffenheffing in het volgende jaar. Behalve de contractuele indexatie verwachten we hier in de komende beleidsperiode geen grote veranderingen in.

Ook het nieuwe verwerkingscontract voor gft gaat op 1 januari 2021 in. Dit contract heeft een looptijd van zes jaar. Evenals bij het restafval, zijn de verwerkingstarieven voor het gft toegenomen. Ook hier geldt dat na behalve de contractuele indexatie geen verdere prijsstijgingen te verwachten zijn.

De inkomsten uit de grondstofstromen zoals Oud papier en karton en Textiel zijn de afgelopen jaren afgenomen. Voor oud papier wordt verwacht dat de prijs zich zal stabiliseren op een laag niveau. Gezien onze ambities met betrekking tot textiel zijn hier geen inkomsten meer uit te verwachten.

Deze ontwikkelingen betekenen dat we moeten blijven sturen op het voorkomen van restafval om de afvalbeheerkosten te beperken. Vooral omdat dit de duurste stroom is om te verwerken. Investeren in meer gescheiden inzameling zal, mede door de sterk toegenomen verwerkingskosten voor restafval, dus meer lonen.

Afvalstoffenheffing G4 en NL gemiddelde

Figuur 9: Afvalstoffenheffing G4 en Nederlands gemiddelde per huishouden
verwachte ontwikkeling voor het jaar 2021

7.4 Planning maatregelen

In onderstaande tabel worden per jaar kort de maatregelen weergegeven, verwijzend naar de relevante paragrafen.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
GFT						
Innovatiepartnerschap mededingingsfase						
Innovatiepartnerschap ontwikkelfase						
Innovatiepartnerschap pilotfase						
Invoeren brengsysteem gfe						
Plastic, Blik en pak (pbp)						
Gefaseerd overstappen op nascheiding						
Herbestemmen ondergrondse pbp-containers						
Papier/karton						
Testen aangepaste container voor karton						
Aangepaste papiercontainer bij vervanging						
Glas						
Aanpassen contractmodel AVU en pilot Utrecht						
Dynamisch inzamelen glas provincie Utrecht						
Textiel						
Circulaire aanbesteding textiel						
Start circulair contract textiel						
Aanpak illegaal textiel						
Luiers						
Vorbereiding bewustwordingscampagne						
Bewustwordingscampagne						
Grondstoffen afvalscheidingsstations						
Onderzoek uitbreiding afvalscheidingsstations						
Onderzoek acceptatie bedrijfsafval						
Businesscase en pilot sorteren grofvuil						
Grondstoffen bedrijven						
Uitwerken circulair tariefmodel						
Invoer circulair tariefmodel						
Gebiedsaanpak nieuwbouw						
Gebiedsaanpak binnenstad						
Communicatie						